

Stenogrammid

X Riigikogu, I Istungjärk, infotund

Kolmapäev, 04.06.2003, 13:00

Toimetatud

Infotund

1. Eelnõu üleandmine

2. Teated

3. Päevakorrast

4. Seaduse "Riigi 2003. aasta lisaeelarve" eelnõu (49 SE) teine lugemine

5. Otsuse "Riigikohtu liikme Hele-Kai Remmeli kohtunikuametist vabastamine" eelnõu (60 OE) esimene lugemine

6. Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (71 SE) esimene lugemine

7. Riikliku pensionikindlustuse seaduse § 61 muutmise seaduse eelnõu (22 SE) esimene lugemine

8. Käibemaksuseaduse § 5 lõike 2 muutmise seaduse eelnõu (44 SE) esimene lugemine

9. Otsuse "Audiitorite nimetamine Eesti Panga 2003. aasta tegevuse kontrollimiseks" eelnõu (74 OE) esimene lugemine

10. Otsuse "Eesti Haigekassa nõukogu liikme nimetamine" eelnõu (63 OE) esimene lugemine

11. Otsuse "Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogu liikmete nimetamine" eelnõu (64 OE) esimene lugemine

12. Eluruumide erastamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (25 SE) esimene lugemine

13. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32

14. Õppetoetuste seaduse eelnõu (31 SE) esimene lugemine

15. Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise seaduse eelnõu (69 SE) esimene lugemine

16. Riigipiiri seaduse muutmise seaduse eelnõu (6 SE) teine lugemine

17. Vabariigi Valitsuse seaduse, avaliku teenistuse seaduse, korruptsioonivastase seaduse ning riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse muutmise seaduse eelnõu (57 SE) teine lugemine

18. Piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni väavli heitkoguste edasise vähendamise protokolliga ühinemise seaduse eelnõu (10 SE) teine lugemine

19. Rahvusvaheliste vaidluste rahumeelse lahendamise konventsiooniga ühinemise seaduse eelnõu (9 SE) teine lugemine

20. Asjaõigusseaduse rakendamise seaduse ja maakatastriseaduse muutmise seaduse eelnõu (30 SE) teine lugemine

21. Väetiseseaduse eelnõu (5 SE) teine lugemine

22. Söödaseaduse muutmise seaduse eelnõu (66 SE) teine lugemine

23. Euroopa Liidu liikmesriigist ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise seaduse eelnõu (20 SE) teine lugemine

24. Maksukorralduse seaduse § 163 muutmise seaduse eelnõu (59 SE) teine lugemine

25. Etendusaseaduse seaduse eelnõu (4 SE) teine lugemine

26. Alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seaduse § 68 lõike 1 muutmise seaduse eelnõu (37 SE) esimene lugemine

13:00 Infotund

13:00 Aseesimees T. Savi

Tere päevast, austatud Riigikogu! Tere päevast, härrased ministrid! Me alustame Riigikogu infotundi. Lugupeetud kolleegid, palun kohaloleku kontroll! Hetkel registreerus kohalolijaks 31 Riigikogu liiget. Head kolleegid! Täna vastavad teie küsimustele haridus- ja teadusminister Toivo Maimets, majandus- ja kommunikatsiooniminister Meelis Atonen ja põllumajandusminister Tiit Tammsaar. Kuna täna on 15 registreeritud küsimust, siis on võimalus kohapeal küsimusi esitada üsna tagasihoidlik. Me alustame. Esimene küsimus on kolleeg Tõnis Lukaselt haridus- ja teadusministrile. Palun!

13:00 T. Lukas

Aitäh, lugupeetud juhataja! Austatud minister! Kassatagavara on riigi rahanduses niisugune instrument, millega välistatakse ootamatused või ehmatused, kui sesoonselt, erakorraliselt on vaja teha riigikassast mingeid väljamakseid, mida igakuiselt tavaliselt ei tehta. Siis võetakse appi kassatagavara ja on olemas reserv, nii et need maksed saavad teostatud. Hariduskulutused on olnud üks niisugune sesoonne makseliik, st et näiteks suviti on päris palju riigikassast läinud ehitusrahasid koolidele, aga ka õpetajate palku on makstud niimoodi, et ligi kahekuise puhkuse rahad makstakse juunikuus juba ette välja. See on nõudnud juunikuus õpetajate palkade väljamaksmiseks miljoneid kroone. Kas Rahandusministeerium informeeris kassatagavara kärpimisest Haridusministeeriumi ja kas õpetajate palgad saavad õigel ajal välja makstud?

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Härra minister, palun!

13:00 T. Maimets

Aitäh selle küsimuse eest! Kas õpetajate palgad saavad õigel ajal välja makstud? Nad lihtsalt peavad õigel ajal välja makstud saama. Ma tean seda probleemi. Tõepoolest, sellise ühekorraga puhkustele minemise korral on probleem alati selles, et suurem hulk raha tuleb korraga välja maksta. Ma arvan, et koolide omanikud, omavalitsused, ja riigikoolide puhul ka riik lihtsalt peavad planeerima oma kulutusi sedamoodi ette. Ma ei arva, et peaks hädasti kassatagavara kallale minema.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Tõnis Lukas täpsustab. Palun!

13:00 T. Lukas

Aitäh! See mind huvitaski, et kas Haridusministeeriumiga konsulteeriti. Rahandusministeerium on teinud ettepaneku ja praegu on meil selline lisaeelarve siin lugemisel, kus kassatagavara kärbitakse 300 miljoni krooni võrra ning sellest ka minu küsimus. See ettepanek ongi koalitsioonist tulnud. On hea meel kuulda, et õpetajate palgad makstakse välja, aga kui nüüd Rahandusministeerium seda punkti Haridusministeeriumiga eriti ei konsulteerinud, kas siis võib sellest, et üldist kassatagavara nivood ollakse valmis langetama, lugeda välja, et võib-olla tehakse ettepanek ka õpetajate palkade väljamaksmiseks igakuiselt, st juunikuus ei makstagi kogu raha ette, vaid hakatakse maksma juunis, juulis ja augustis, iga kuu üks osa palka kätte?

13:00 T. Maimets

Aitäh! Ma arvan, et see ei ole mõeldav kehtivate seaduste piires, sest puhkusele minnes tuleb puhkuserahad kõik korraga välja maksta. Nii et vastus on: ei.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Rohkem küsimusi ei ole. Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Kaarel Pürgilt samuti haridus- ja teadusministrile. Palun!

13:00 K. Pürg

Aitäh, austatud eesistuja! Lugupeetud minister! Arvestades fakti, et võimalolev koalitsioon on ühe tähtsama prioriteedina esile tõstnud haridust, mille alla kuuluvad kahtlemata ka pedagoogide palgad, esitaksin konkreetse küsimuse, kuna võib-olla pärast on teid jälle raskem tabada. Kui palju

planeeritakse järgmise aasta eelarves pedagoogide palkadeks rohkem vahendeid ja lähtudes sellest summast, millised saavad olema pedagoogide palkade alammäärad?

13:00 Aseesimees T. Savi

Härra minister!

13:00 T. Maimets

Aitäh küsimuse eest! Jah, praegune valitsus on selgelt deklareerinud oma kõrgendatud huvi haridusküsimuste vastu ja ma usun, et te olete seda ka küllalt aktiivses ajakirjanduse diskussioonis märganud. Ma ei saa teile praegu täpselt vastata, kui palju me planeerime järgmise aasta eelarves õpetajate palkade tõusu, sest me esitame oma eelarvetaotluse Rahandusministeeriumile ametlikult 12. juulil. Aga ma võin teile kinnitada, et meil on kavas õpetajate palkade tõus sinna eelarvesse sisse arvestada.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Kaarel Pürg täpsustab. Palun!

13:00 K. Pürg

Aitäh, austatud juhataja! Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ning koolieelse lasteasutuse seadusele kehtestatakse pedagoogide atesteerimisel omistatavate ametijärgkude alusel üleriigiliselt pedagoogide palkadele alammäärad. Küsin konkreetselt, milline saab olema lasteasutuse pedagoogi palga alammäär?

13:00 T. Maimets

Aitäh küsimuse eest! Tegemist on uue asjaga, sest alles nüüd hakkas kehtima see, et riik võttis enda peale lasteasutuste pedagoogide palkade alammäärade kehtestamise. Siin on mitmesuguseid variante läbi rehkendatud. Need konkreetsed numbrid on ka teada. Kui me kehtestaksime selleks 79% pedagoogi alampalgast, siis oleks koormus riigieelarvele 526 miljonit. Nii et see on üks koht, kus me lihtsalt peame leidma kulude ja tulude vastavuse. Nii et konkreetne vastus taas teie küsimusele: see sõltub eelarve moodustamise protsessist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna, härra minister! Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Helir-Valdor Seederilt majandus- ja kommunikatsiooniministrile. Palun!

13:00 H.-V. Seeder

Aitäh! Lugupeetud minister! Eestis on teede seisukord regionaalselt väga erinev. Näiteks on Lääne-Virumaal riigimaanteedest 100% mustkatttega ehk asfaltkatttega. Viljandi-, Pärnu- ja Läänemaal on mustkatttega teede osakaal riigiteedes ainult 40%. Nii suured on erinevused. Öelge, palun, kas valitsusel on kavas niivõrd suurte erinevuste vähendamine? Kas on kavas välja töötada mingisugune programm või muuta riigiteede finantseerimise aluseid nii, et ühtlustada teede olukorda üle riigi? Praegu on olukord vastupidine. Kuna asfaltkatttega teede korrashoid on kallim, siis eraldatakse nendele piirkondadele teede korrashoiuks ka rohkem raha ja erinevused suurenevad veelgi. Küsimuse teine pool on: millal on kavas alustada mitu korda edasilükatud Viljandi-Tartu maantee remonti Viljandimaal ja Perila-Jäneda kruusatee katte ehitamist Järvamaal?

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Härra minister, palun!

13:00 M. Atonen

Aitäh! Kõigepealt, mis puudutab küsimuse esimest osa, siis Eesti teid ei ole tõepoolest ühtlaselt korrastatud. See ilmselt tuleneb pikast ajaloolisest traditsioonist ja seda traditsiooni ei ole suudetud murda mitte ühegi valitsuse ajal ka viimase kümne aasta jooksul. Mis puudutab programmide loomist, siis võin tuua mitu näidet, kuidas on loodud näiteks piirialade programm teede olukorra

parandamiseks. On loodud Kagu-Eesti teedeprogramm just sellesama ülla printsiibi jaoks, et lahendada ära kruusateede suur osakaal teedest. Aga kahjuks ei ole nende programmide loojad omal ajal leidnud eelarvest raha nende programmide rahastamiseks. Ka 2003.-2004. aastal oleme me väga raske kohustuse ees võtta vastu Euroopa abiraha, mis ühelt poolt on väga tänuväärne, sest saab ehitada palju uusi teid, teid ümber ehitada, kuid paraku antakse neil aastatel seda raha abi korras põhimaanteedele, nendele maanteedele, mis on transiitteed ka Euroopa Liidu mõistes: see tähendab Narva-Tallinn, Pärnu-Ikla, Tallinn-Tartu-Luhamaa. Kuna riigil on kohustus kaasfinantseerida nende teede kordategemist ja ehitamist, siis teistele, väiksematele teedele, jääb raha palju vähem. Seetõttu ma ei sooviks vastata väga konkreetselt teie küsimuse teisele poolele, mis puudutas väga konkreetseid teelõike, sest väga lihtne on luua programmi, väga lihtne on anda lubadust. Hoopis raskem on piiratud rahaliste vahendite juures neid lubadusi täita.

13:00 Aseesimees T. Savi

Helir-Valdor Seeder, täpsustav küsimus, palun!

13:00 H.-V. Seeder

Kahjuks ma ei saanud ja ega ma eriti ei lootnudki saada väga konkreetset vastust. Aga kas ma pean sellest vastusest niimoodi aru saama, et seoses Euroopa Liiduga ühinemisega ja struktuurifondide avanemisega meile lähevad riigieelarvelised vahendid kaasfinantseerimiseks suurematele teedele ning regioonid sellega seoses tegelikult lausa kaotavad ja et need rahalised vahendid, mis olid planeeritud regionaalsetele teedele juba sel aastal - näiteks Viljandi-Tartu maanteele ja mitmele teisele tee -, jäävad ära ka tulevikus, kuna olulisemalt tähtsamad on põhimaanteed, kuhu see raha läheb, ja riigi kaasfinantseerimine kulub sinna?

13:00 M. Atonen

Aitäh, austatud härra Seeder! Te ei saanud õigesti aru. Ma ütlesin väga selgelt, et selline olukord kehtib 2003. ja 2004. aastal. Edaspidi laieneb Euroopa abirahade kasutamine juba ka teistele teedele. See tähendab, et alates 2005. aastast on Euroopa abirahadega võimalik lahendada ka väiksemate teedega seotud probleeme. Mis puudutab näiteks Tartu-Viljandi maanteed, siis võin öelda, et ministeeriumil on plaan see maantee lähiajal Eesti põhimaanteed hulka arvata. Ma usun, et sealt valitud inimesena te peaksite seda juba teadma.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Helir-Valdor Seeder, teine täpsustav küsimus, palun!

13:00 H.-V. Seeder

Kas see tähendab, härra minister, et 2004. aastal nimetatud teelõike kindlasti ei remondita ega viida mustkatte alla, neid ei lülitata kindlasti eelarvesse?

13:00 M. Atonen

Aitäh! Küsimusele saab vastata ei, aga ma ka põhjendan. See ei tähenda seda, aga ei tähenda seetõttu, et mitte siin saalis ei koostata praegu kiirkorras järgmise aasta riigieelarvet, vaid seda tehakse väga põhjaliku kaalumise järel ja pärast seda saab öelda, millised konkreetsed teelõigud, milliste teede remont, ehitamine lähevad 2004. aasta lisaeelarvesse.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Härra minister, teen ettepaneku vastata ühele kohapeal registreeritud küsimusele registreerimise järjekorras. Imre Sooäär, palun!

13:00 I. Sooäär

Aitäh, härra eesistuja! Austatud minister! Nõustun eelküsijaga, et maakonniti on teede asfalteeritus tõepoolest väga erinev ja eriti halvas olukorras on just ääremaade ja nimelt ka Saare maakonna teed. Siiski ei ole üle terve Euroopa ühtegi riiki, kus kõik teed oleksid asfalteeritud, ja neid asfalteerimata teid on kogu Euroopas. Aga seal on leitud sellele üpriski loogiline lahendus. Ükski riik, eriti mitte Eesti riik, ei

ole nii rikas, et kõik need teed üleöö ära asfalteerida. Aga nendel teedel teostatakse soolamist või kasutatakse muid ajutisi katteid, mis hoiavad tolmu kinni, sest tolmu paistab olevat kõige suurem probleem. Kas järgmise aasta riigieelarvesse võetakse sisse summad, et riiklikud külavaheteed tolmuvabaks muuta? Need kohad, kus praegu on tolmuvaba kate peale pandud, peavad väga hästi vastu ...

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh!

13:00 I. Sooäär

... ja on sama head kui asfaltteed.

13:00 M. Atonen

Aitäh! Tõepoolest, teie mainitud probleem, mida puudutas tegelikult ka põhiküsija Helir-Valdor Seeder, ongi nende teede puhul seotud tolmuuga. See teebki need teed väga halvasti kasutatavaks. Väga lihtne oleks täna öelda, et jah, me üritame järgmise aasta eelarves seda probleemi lahendada. Ma ütlen veel kord, et kogu järgmise aasta teede eelarve on praegusel hetkel Rahandusministeeriumi poolt väljaantud piirnumbrite alusel 1,75 miljardit krooni. Tegelik vajadus, ütleme, elementaarne vajadus oleks peaaegu kaks korda rohkem. Kuna me mõistame väga selgelt, et riigieelarvet ei ole võimalik teha nii, et kõik soovid saavad rahuldatud, siis meie ministeerium peab hakkama saama suurusjärguga 1,8 miljardit krooni. Sellest lähtudes näeme esmaprioriteedina kaasfinantseerimisi põhimaanteedele. Ülejäänud objektide tööd tulevad pärast seda.

13:01 Aseesimees T. Savi

Härra minister, tänan! Mart Opmann, ma palun vabandust, aga meil on veel 12 registreeritud küsimust. Järgmine küsimus on Ivari Padarilt härra põllumajandusministrile. Palun!

13:01 I. Padar

Aitäh! Härra põllumajandusminister! Tähelepanuväärsel päeval, 22. aprillil tuli kokku ministeeriumidevaheline kaitsemeetmete komisjon, kes arutas olukorda sealihaturul ja tegi valitsusele oma ettepanekud, kuidas sealihaturgu reguleerida, sest turg on praegu olulises madalseisus. Madalseis on tingitud eelkõige just doteeritud kaupade impordist. Nüüd on peaaegu poolteist kuud möödas, aga ei ole midagi kuulda selle kohta, kas valitsus on võtnud vastu mingeid otsuseid ministeeriumidevahelise komisjoni otsusest lähtudes või millised need arengud praegu üldse on?

13:01 Aseesimees T. Savi

Härra minister!

13:01 T. Tammsaar

Aitäh! Mul on tõsiselt hea meel, et Mõõdukate esimees, ekspõllumajandusminister Ivari Padar tunneb muret turukaitsemeetmete pärast. Ma usun, et see Mõõdukate meelemuutus ei puuduta mitte ainult esimeest, vaid tervet erakonda, kes nende küsimustega nüüd aktiivselt tegeleb. Võib öelda, et 14. mail valitsus siiski otsustas rakendada ajutised kaitsemeetmed Poolast imporditavale sealihale, mis on statistikaandmete põhjal andnud ka esimesi tulemusi.

13:01 Aseesimees T. Savi

Tänan! Ivari Padar jätkab. Palun!

13:01 I. Padar

Minu küsimus on ajendatud ka peaminister Juhan Partsi esinemisest nädal aega tagasi siin infotunnis, kus tuli välja, et valitsus on Välisministeeriumi ettepanekust lähtudes rakendanud Poola sealihale tollid. Nüüd tekib niisugune kummaline olukord, millest ei saa enam aru. Meil on põllumajandussaaduste

tootjatele olemas turukorraldusseadus, mille järgi on kokku kutsutud kaitsemeetmete komisjon. Kaitsemeetmete komisjon on teinud valitsusele ettepaneku, aga valitsus aktsepteerib Välisministeeriumi ettepaneku. Kas ei ole tegemist õigusliku nihilismiga?

13:01 T. Tammsaar

Aitäh! Küsimus selles ongi, et Välisministeeriumi esitatud eelnõu oli mõeldud ainult ühe osa imporditava liha kohta, seega ainult Poolast tuleva sealihaga. Kaitsemeetmete komisjoni ettepanek tuleb suure tõenäosusega valitsuses arutusele tuleval või ületuleval nädalal. Eilsel kabinetiistungil tutvustasin ma valitsusele lühidalt momendi olukorda sealihaturul. Siinkohal on mul kohustus öelda, et see raske olukord ei ole seotud mitte ainult Baltikumi ja Poolaga, vaid see küsimus on terves reas Euroopa Liidu riikides väga tõsiselt üleval. Eelmisel Ministrite Nõukogu kohtumisel tõstatas selle küsimuse näiteks Prantsusmaa. Kõikide riikide esindajad, kes sõna võtsid, ütlesid, et tuleb midagi ette võtta, sest olukord on väga raske.

13:01 Aseesimees T. Savi

Rohkem küsimusi ei näi olevat. Tänan! Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Mailis Rannalt härra haridus- ja teadusministrile. Palun!

13:01 M. Rand

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud minister! 1. septembril rakendub töö- ja puhkeaja seadus ka pedagoogidele. Küsimus olekski lühike. Milliseid meetmeid te olete selle rakendamiseks kavandanud, või kui te olete otsustanud seda mitte rakendada, siis milliseid samme olete astunud, et seda seadust muuta?

13:01 Aseesimees T. Savi

Härra minister, palun!

13:01 T. Maimets

Aitäh! Töö- ja puhkeaja seadus kehtib praegu kõikidele Eestis töötavatele inimestele, erand on tehtud ainult õpetajatele, kes võivad töötada suurema koormusega, kui töö- ja puhkeaja seadus ette näeb. Töö- ja puhkeaja seaduse muutmist ega ka selle seaduse alusel Vabariigi Valitsuse väljaantud määruse muutmist ei ole keegi algatanud. Seetõttu on hetkel selge, et see seadus laieneb ka õpetajatele. Haridus- ja Teadusministeerium on sellega seoses saatnud välja kirjad koolide omanikele, kelleks enamikul juhtudel on omavalitsused, et uurida, milliseid töökorralduslikke muudatusi on koolide omanikud planeerinud seoses selle seaduse rakendamisega. Ma loodan, et see on veelkordne tähelepanu juhtimine ja meeldetuletamine, et see seadus kehtima hakkab. Põhimõtteliselt on minu arust väga vajalik kaitsta õpetajat ülekoormuse eest. Kui õpetaja ütleb, et tema nädala töökoormus on 70 tundi, siis ma arvan, et see on ohtlik sellele õpetajale, ja ma kardan, et ka õpetamise kvaliteedile.

13:01 Aseesimees T. Savi

Tänan! Mailis Rand täpsustab.

13:01 M. Rand

Aitäh! Seega siis muutmist ei ole planeeritud. Aga meie ees on lisaeelarve, kus ei ole mitte ühtegi krooni eraldatud ületunnitöö tasustamiseks. Sellist summat ei ole ette nähtud ka 2003. aasta eelarves, kuna endisel haridusministril olid veidi teised plaanid. Seega on minu küsimus järgmine. Kust ja milliste summade arvelt on planeeritud ületundide tasustamine? Informatsiooni korras võin niipalju öelda, et ministeeriumis on need andmed olemas, neid koguti kaks aastat tagasi, neid koguti ka aasta tagasi. Situatsioon on üsna kurb, eriti väikestes maakoolides, kus kaheks-kolmeks tunniks ei ole lihtsalt võimalik inimesi leida. Seal peab ületunde tasustama, aga see käib nendele väikestele omavalitsustele üle jõu. Seega on küsimus, kuidas kavatsete ministeeriumis või valitsuses lahendada orienteeruva summa leidmise, mis on 60 miljoni ringis?

13:01 T. Maimets

Aitäh! Summa kohta ei oska ma praegu öelda, kas see on õige või vale. Üldine seisukoht on Haridus- ja Teadusministeeriumis praegu see, et põhilises osas selle seaduse rakendamine lisasummasid ei vaja, sest töö hulk jääb samaks, töö hulk ei muutu. Täiesti õige on see, millele te viitasite, et väikestes koolides võib sellest tekkida eraldi probleeme. Selleks on olemas tasandusfond, maakondlik tasandusfond, mille vahendeid tuleb ilmselt rakendada.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Mailis Rand, teine täpsustav küsimus, palun!

13:01 M. Rand

Aitäh teile! Tasandusfond seda kindlasti ei lahenda, sest me teame täpselt, kuhu tasandusfond praegu läheb. See on väikeste koolide ülalpidamiseks, samuti muudeks vahenditeks. Siinkohal siis küsimuse teine pool. Koostöös Eesti Haridustöötajate Liiduga on Haridusministeerium üsna põhjalikult analüüsinud, kellele mõjub töö- ja puhkeaja seaduse rakendamine kõige raskemini. See mõjub üsna halvavalt kogu huvialategevusele, sest praegused huvialakoolid töötavad õpetajate ületundide arvelt, kuna nad ei ole eraldi tasustatud. Seega on minu küsimus järgmine. Kas te seda poolt olete vaadanud? Kui ei ole, siis ma siiralt usun, et ministeeriumis on veel mõned ametnikud, kellel on mees, mida Haridustöötajate Liit oma analüüsides neile näitas.

13:01 T. Maimets

Aitäh! Viide huvialategevusele, ringijuhtidele, sealhulgas ka treeneritele, on täiesti õige. Nende töö alused erinevad praegu tõepoolest oluliselt pedagoogide töö alustest ning nende küsimustega on plaanis spetsiaalselt ja komplekselt tegelda.

13:01 Aseesimees T. Savi

Härra minister, teen ettepaneku vastata ka ühele kohapeal registreeritud küsimusele. Marika Tuus, palun!

13:01 M. Tuus

Täna! Austatud minister! Õpetajate tööajaga on kindlasti seotud ka nende töökoormus. Ma saan aru, et õpetajate töökoormus tõuseb, kui koalitsioon hakkab rakendama oma lubadust - igale lapsele individuaalne arengukava. Ma küsiksingi, millal täpselt see tähtsust on, millal hakkavad meie lapsed õppima ja arenema selle individuaalse arengukava järgi ja kui palju see maksma läheb?

13:01 T. Maimets

Aitäh küsimuse eest! Küsimus on natuke komplekssem. Praegusel hetkel on õpetaja töökoormuse aluseks tegelikult see püstijalatund, mil ta seisab klassi ees. Näiteks kui gümnaasiumiõpetajale on ette nähtud üldine töökoormus 35 tundi nädalas, siis püstijalatunde on 18-22 ja ülejäänud on see töö, mida ta teeb tundide ettevalmistamiseks ja igasugune muu tegevus. Ma ei ole päris kindel, et see püstijalatund oleks üldse üks mõistlik alus õpetaja töö mõõtmiseks ja selle efektiivsuse rakendamiseks. Seetõttu arvan mina isiklikult, et üha rohkem peaks ka õpetaja töö arvestus ning õpetaja töö mõõtmine kulgema tegelikult läbirääkimistes õpetaja kui töövõtja ja koolidirektori kui tööandja esindaja vahel. Sedapidi on kindlasti võimalik ka koolidirektoril koormuse probleeme lahendada.

13:01 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, härra minister! Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Katrin Saksalt härra põllumajandusministrile. Palun!

13:01 K. Saks

Aitäh! Austatud põllumajandusminister! Aastatel 2000-2001 toetas Põllumajandusministeerium neid talusid, kus alternatiivtegevusena põllumajandusele kasvatati hoopiski lapsi, täpsemalt, vene lapsi nii taluperedes kui talulaagrites. See oli väga populaarne ja väga tulemuslik projekt nii laste kui ka talude seisukohalt, sest näiteks nii Saare- kui Setumaa mõnes vallas oli just see projekt suvel kõige suurem tööandja. Eelmisel aastal lõpetas Põllumajandusministeerium selle projekti toetamise. Mind huvitab teie

seisukoht. Kas te peate vajalikuks ja võimalikuks, et Põllumajandusministeerium jätkaks selliste talulaagrite või nende taluperede toetamist, kus vene lapsed saaksid suvel oma aega veeta, eesti keelt õppida ja praktiseerida?

13:01 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Härra põllumajandusminister!

13:01 T. Tammsaar

Täna küsimuse eest! Loomulikult on see töö, mis on tehtud, igati tänuväärne ja isiklikult toetan väga niisugust praktikat. Samas olen ma sügavalt veendunud, et see raha, mis peaks minema taludele, kes võtavad sellise raske ülesande endale kanda, peaks tulema rahvastikuministri realt. Põllumajandusministeeriumil on niigi palju muresid. Ma arvan, et siis oleks ka asi selgem, kõigile arusaadavam, mille jaoks need vahendid eraldatakse. Loomulikult saab Põllumajandusministeerium siin igati seda ettevõtmist toetada. Aga minu arvates oleks loogiline, kui see raha tuleks rahvastikuministri haldusalast.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Kohapeal registreeritud küsimus. Tõnis Lukas, palun!

13:01 T. Lukas

Aitäh! Seoses teie vastusega, lugupeetud minister, küsin, milliseks te hindate rahvastikuministri ja põllumajandusministri töökoormuse vahekorda?

13:01 T. Tammsaar

Aitäh! See on väga huvitav küsimus, kuid ega ma ei oska küll seda kaaluda. Ei tahaks endale ka tuhka pähe raputada, aga ma arvan, et põllumajandusministri koormus on praegu piisavalt suur.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Ma loodan, et Eiki Nestor lõpetab selle teema. Palun!

13:01 E. Nestor

Aitäh! Austatud ministrihärra, kas ma sain vastusest esimesele küsimusele õigesti aru, et 2004. aasta riigieelarve koostamisel Vabariigi Valitsus praegu selliseid kulutusi, mis aastal 2002 katkesid, enam ette ei näe?

13:01 T. Tammsaar

Aitäh! Ma arvan, härra Nestor, et see arusaamine ei olnud päris õige, kindlasti nähakse venekeelsete laste integreerumiseks ühiskonda ja nende keeleõpetuseks ette vahendeid ka järgmise aasta eelarves. Millise rea peal ja kus need täpselt saavad olema, seda ei oska mina teile täna kahjuks öelda. Võib-olla küsite asjaomaste ministrite käest, kui nad teie ette tulevad.

13:02 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Teen ettepaneku küsimuse käsitlemine lõpetada. Järgmine küsimus on Imre Sooääralt härra majandus- ja kommunikatsiooniministrile. Palun!

13:02 I. Sooäär

Aitäh, härra eesistuja! Austatud minister, juba aastaid on ühiskondlikel alustel ja maakondlikult tegeldud saartele püsiühenduse loomise küsimustega. Pädevat riiklikku institutsiooni, kes selle teemaga aktiivselt tegeleks, ei ole aga siiani valitsuse ega Riigikogu juurde loodud. Esmaspäeval toimus Kuressaares järjekordne püsiühenduse arutelu, millest võttis osa ka regionaalminister. Sellel teemal on aga otseselt nii majanduslikud, rahanduslikud, keskkonnaalased, demograafilised kui ka regionaalsed aspektid, lisaks kasvab rahva rahulolematuse praamiliikluse teenuse kvaliteediga. Millal ja kelle poolt luuakse

valitsuse või ministeeriumidevaheline püsiühenduse komisjon, kes konkreetselt nende küsimustega alaliselt tegeleks, ja kas majandusminister näitaks siin üles isiklikku initsiatiivi selle kogu kiireks loomiseks?

13:02 Aseesimees T. Savi

Härra minister!

13:02 M. Atonen

Aitäh, härra Soõäär! See on väga huvitav küsimus, eriti arvestades konteksti, mille te ka ise välja tõite, et regionaalminister tegeleb selle teemaga väga aktiivselt. Ma võin teile kinnitada, et eile küsisin kabinetiistungil ka peaministrilt üle ja tema arusaam ühtib minu arusaamaga. Püsiühendus ei ole mitte asi iseeneses, mitte midagi erakordset, vaid see on üks osa Eesti transpordipoliitikast. Transpordipoliitikaga tegeleb Eesti Vabariigis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Seetõttu ei julge mina teile kinnitada, et Eestis ei ole riiklikku institutsiooni, kes püsiühenduse loomisega või püsiühenduse rajamisega tegeleks. See asutus on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium oma allasutustega, kogu selle teemaga tegeleb praegu Maanteeameti juures asuv Teede Tehnokeskus. Et suurendada veelgi avalikkuse, ütleme, taganttõukamise võimet ja avalikkuse kontrolli võimet kogu selle tegevuse üle, pakkusin ma ise avalikkuses, 23. märtsil Saaremaal viibides sealsetele omavalitsusjuhtidele välja, et majandusminister moodustab oma käskkirjaga selle teemaga tegelemiseks ühe ekspertide või nõuandjate või selle püsiühenduse sõprade grupi. Aga see ei tähenda, et oleks vaja veel eraldi valitsuse või ministeeriumidevahelist töögruppi. See on üks osa transpordipoliitikast ning sellega tegeleb Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Küsimusi rohkem ei ole. Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Eiki Nestorilt härra haridus- ja teadusministrile. Palun!

13:02 E. Nestor

Aitäh, austatud juhataja! Austatud härra minister! Seoses lisaeelarvega on meil tekitanud tuliseid vaidlusi ja emotsioone projekt "21. sajandi kool". Te rääkisite sellest põgusalt meie rahanduskomisjonis. Eile saime me teada, et inimene on juba tööle võetud. Minu küsimus oleks selline. Kuidas on selle teie poolt praegu koostatava projekti saatus seotud meie koolivõrgu tulevikuga?

13:02 T. Maimets

Aitäh! See on väga tihedalt ja oluliselt koolivõrgu tulevikuga seotud. "21. sajandi kooli" programmi mõte on selles, et luua lähemate aastate jooksul korralik õpikeskkond, mis tähendab elementaarseid ruuminõudeid ja õppevahendeid kõikides koolides, kus õppetöö käib ja säilib. Ma kasutasin sõna "säilib" sellepärast, et meie õpilaste arv väheneb lähemate aastate jooksul. Lähema seitsme aasta jooksul väheneb 1.-3. klassi õpilaste arv 23%, 4.-9. klassi õpilaste arv 40% ja gümnaasiumiõpilaste arv 9%. Nii et kokku võttes on meil 2008.-2009. õppeaastaks 26% õpilasi vähem, mis tähendab seda, et me oleme sunnitud tegema ka muudatusi koolivõrgus ehk otse välja öeldes, mõned koolid tuleb sulgeda, mõnda ei tule. Programmi "21. sajandi kool" raames ei ole vähimatki mõtet oluliselt investeerida, oluliselt parandada olukorda nendes koolides, mille säilimine ei ole kindlustatud. Koolide säilimise või mitesäilimise otsustab ministeerium väga tihedas koostöös maavanemate ja kohalike omavalitsustega.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Eiki Nestor jätkab. Palun!

13:02 E. Nestor

Aitäh! Kas ma sain õigesti aru, et otsuseid 145 miljoni kasutamiseks "21. sajandi kooli" raames, tänuväärseks tegevuseks meie haridusvõrgu arenguks ei tehta enne, kui on langetatud otsused säilimise kohta?

13:02 T. Maimets

Aitäh! Need otsused, nagu ma ütlesin, tehakse koostöös omavalitsuste, omavalitsusliitude ja maavanematega. "21. sajandi kooli" raha hakatakse kasutama ehk neid koolimajade õpikeskkondi hakatakse parandama nendes kohtades, kus on juba kokku lepitud, kus koolivõrgu arengukavad maakonna tasandil on olemas. Eestis on selliseid maakondi, kus on kokku lepitud, kuidas õpilaste koormus jaotub, millisele koolile, ja nendest kohtadest alustatakse. Seda on võimalik teha üsna varsti.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Eiki Nestor, teine täpsustav küsimus, palun!

13:02 E. Nestor

Aitäh! Härra minister! Milline osa meie koolivõrgust teie arvates ei säili ehk mis kinni pannakse? Kui suur see osa on?

13:02 T. Maimets

Aitäh! Ma lugesin teile ette need numbrid, kuidas väheneb õpilaste arv. See on ligi 30% lähema seitsme aasta jooksul. Ma ei arva, et ka koolide arv väheneks 30%, sest päris kindlasti, eriti väiksemates maakoolides, on tegemist ikkagi regionaalse probleemiga. Ma ütlen niimoodi, et see arv on väiksem kui 30%, aga see arv on siiski üsna oluline. Ma lisaksin veel juurde, et tegelikult Haridusministeeriumi poolt vaadates ei olegi mitte niivõrd oluline konkreetse kooli säilimine või koolimaja töötamine koolimajana. Haridus- ja Teadusministeeriumi huvi on vaadata, et hariduse kvaliteet ei halveneks, et nendel lastel, kes seal piirkonnas elavad, oleks võimalik saada vähemalt sama hea kvaliteediga haridust ka edaspidi.

13:02 Aseesimees T. Savi

Suur tänu! Ma teen ettepaneku küsimuse käsitlemine lõpetada, kuna meil on veel hulk registreeritud küsimusi. Järgmine küsimus on Mihhail Stalnuhhinilt härra põllumajandusministrile. Palun!

13:02 M. Stalnuhhin

Aitäh, härra juhataja! Lugupeetud härra minister! Ennekõike tahaksin tänada selle väga üksikasjaliku ja ausa vastuse eest, mis sa andsid meile seoses kirjaliku küsimusega Narva tollipunkti teemal. Siiski tekitas see üsna nukraid mõtteid. See vastus oli aus sellepärast, et sa ei varjanud, et sa ei näe mingit probleemi selles, et veterinaarkontroll kinni panna, kõik ümber suunata Luhamaa ja mingit muud võimalust sa ei näe, kuigi transiidifirmadele tähendaks see tohutuid kadusid ja tööpuuduse kasvu. Siit ka küsimus. Kas sa tõesti ei näe võimalust veterinaarkontrolli vastavusse viimiseks nõutavate tingimustega praeguse tollipunkti territooriumil? Teatud koht on seal olemas ja vaja on kõigest kaks miljonit krooni, et olukord säilitada.

13:02 T. Tammsaar

Aitäh! Ütleme siis niimoodi, et tõepoolest see vastus sisaldas eelmise koalitsiooni, eelmise ministeeriumi ametnike töökogemust ja arusaama probleemist. Olles nüüd lähemalt tutvunud olukorraga, kuna minu poole on pöördunud küll Riigikogu liikmed, küll erinevad ettevõtjad, pean ma vajalikuks selle probleemiga uuesti tegelema hakata. Lahendusi saab siin tõenäoliselt ikkagi leida. Võtmeküsimus on loomulikult see, kuhu Narvas üldse kavandatakse uue tollipunkti asukoht. See omakorda haakub minu arust küsimusega, kuhu tuleb uus sild ja nii edasi. Igal juhul hakkab ministeerium selle küsimusega uuesti tegelema ja ma olen teiega täiesti ühte meelt, et mingisugused lahendused tuleb siin leida.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Mihhail Stalnuhhin täpsustab.

13:02 M. Stalnuhhin

Aitäh, härra juhataja! Lugupeetud minister, aitäh vastuse eest! Võib-olla sa siis annaksid ka soovitusi, millises vormis see koostöö kohaliku omavalitsuse, maakonnavalitsuse, nagu sa mainisid, Riigikogu liikmete ja ministeeriumi vahel võiks olla. Kuidas me saaksime seda arendada, et ei juhtuks kõige hullemat?

13:02 T. Tammsaar

Aitäh! Kuna maanteepunkti haldab teatavasti Tolliamet ja Tolliamet kuulub Rahandusministeeriumi valitsemisalas, siis ma arvan, et võtmeisik on siin rahandusminister. Arvan, et õige on pöörduda rahandusministri poole selles küsimuses, ja püüame siis koos seda asja edasi lahendada. Mis puutub meie Veterinaar- ja Toiduametisse, siis siin ei teki tõenäoliselt küsimusi mehitamisega. Küsimus on tõesti vahendites ja nende otstarbekas kasutamises ehk teisiti öeldes, kas on mõtet olemasolevaid, linna keskel kindlasti väga suures kitsikuses olevaid ruume renoveerida või täiendada või tuleks hakata mõtlema uue punkti väljaehitamisele. Selles on küsimus.

13:02 Aseesimees T. Savi

Suur tänu! Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Reet Roosilt haridus- ja teadusministrile. Palun!

13:02 R. Roos

Aitäh! Härra minister, milline on programmi "21. sajandi kool" ja RIP-i rahastamise põhimõtete erinevus?

13:02 T. Maimets

Aitäh! Esiteks, programm "21. sajandi kool" hõlmab ainult üldhariduskooli. Sellest jäävad välja kutsekoolid, erivajadustega laste koolid, erikoolid, rääkimata kõrgkoolidest. Nii et see on ainult üks osa RIP-ist, teistega "21. sajandi kool" ei tegele. Praegu arutatakse küsimust, kuidas hakkavad omavahel suhtlema üldhariduskoolide RIP ja "21. sajandi kool". On täiesti selge, et põhimõtte alustada jätkusuutlikest koolidest, mis on kokku lepitud maavanemate ja omavalitsusliitude tasandil, peab kehtima mõlema, nii "21. sajandi kooli" kui ka RIP-i puhul, sest ei ole mõtet teha ühe käega ühte asja ja teise käega hoopis teist asja. 2004. aasta eelarves säilib minu praeguse ettekujutuse järgi ka üldhariduskoolide RIP, sest maavanemad on oma ettepanekud teinud ja eelarveprotsess on nii kaugele jõudnud. Ma arvan, et järgmise, 2005. aasta eelarveprotsessis tuleb tõsiselt mõelda, kui suures osas teha n-ö ülekandmisi ühelt poolt teisele poole.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Härra minister, teen ettepaneku vastata ühele kohapeal registreeritud küsimusele järjekorras. Eiki Nestor, palun!

13:02 E. Nestor

Aitäh, juhataja! Austatud härra minister! Palun hajutage minu valijate kahtlused. Nimelt on seoses tollesama "21. sajandi kooliga" mulle olnud kaks kõnet ja selle valdkonna kohta on huvitaval kombel antud erinevatest maakondadest ühesugune kommentaar. Mul on väga hea meel, kui te selle ümber lükkate. Kommentaar on nimelt selline, et kui seda koolide ehitamise RIP-i jagas maavanem koos omavalitsustega, siis "21. sajandi kooli" jagab maavanem ilma omavalitsusteta. Muud vahet seal ei olegi. Nii väidavad need inimesed, kes on mulle helistanud. Palun kinnitage seda, kuidas omavalitsusliidud selle programmi juurde tegelikult tulevad, et inimesed saaksid rahu tuleviku peale hästi mõelda.

13:02 T. Maimets

Aitäh! Ma vastaksin niimoodi, et programmi "21. sajandi kool" raha ei jaga maavanem koos või ilma omavalitsusteta, vaid jagab Haridus- ja Teadusministeerium talle etteantud põhimõtete järgi koos nii maavanemate kui ka omavalitsustega.

13:02 Aseesimees T. Savi

Suur tänu! Tõnis Lukas, ma palun vabandust, aga me läheme edasi. Järgmine küsimus on Arnold Kimberilt härra põllumajandusministrile. Palun!

13:02 A. Kimber

Aitäh, austatud juhataja! Lugupeetud põllumajandusminister! Teatavasti pikendas Riigikogu möödunud aasta lõpus toidutoorme ja toidukäitlejate tunnustamise tähtaegu, mis oli juba tookord kahetsusväärne just seaduskuulekate ettevõtjate silmis. Neile tundus, et käitlejad, kes kolme aasta jooksul ei võtnud

tunnustamise nõuet tõsiselt, ei tee seda ka uue tähtaja jooksul, vaid venitavad seni, kuni saavad tõsta uut hädakisa: "Ei jõua, ei ole raha ja üldse on need euronõuded üks suur jama!" Minu küsimus on, milline on olukord toidutoorme ja toidukäitlejate tunnustamisega käesoleval momendil?

13:02 Aseesimees T. Savi

Härra minister!

13:02 T. Tammsaar

Aitäh! See on hea küsimus. Loomulikult olen teiega ühte meelt selles, et nende kohusetundlike ja seaduskuulekate ettevõtjate pingutus, kes täitsid oma kohustused esimeseks tähtjaks, jääb ühiskonna poolt tunnustamata selles mõttes, et nad ei ole väärilist aktsepti leidnud, kuna antakse pikendusaega ning venitatakse seega mõnes mõttes ka põhjendamatult. Kuid teisest küljest peab aru saama, et kõigil ei olnud ühesuguseid tingimusi. Võib-olla osal olid paremad tingimused kui teistel ja lähtuvalt sellest ka see pikendusaeg anti. Praeguseks on olukord selline, et Veterinaar- ja Toiduameti järelevalve all on 2003. aasta aprilli seisuga 326 ettevõttest 301 tunnustamise protseduuri lõpule viinud. Lühike vastus oleks selline.

13:02 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Arnold Kimber täpsustab. Palun!

13:03 A. Kimber

Kas ministeerium näeb võimalust, et teil tuleb sügisel Riigikogult uuesti tähtaegade pikendamist taotleda?

13:03 T. Tammsaar

See on hea küsimus. Aga lisaks võib öelda veel, et 358 hulgilaost 355-s on protseduur praeguseks juba lõpule viidud. Ütleme siis niimoodi, et need arvud räägivad minu meelest selgelt seda keelt, et praegu ei näe ma küll mingit põhjust täiendavaid tähtaegu anda.

13:03 Aseesimees T. Savi

Suur tänu! Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Ela Tomsonilt härra haridus- ja teadusministrile. Vajutage klahvile "Sõna". Tehniline teenistus, me oleme hädas. Kas lähete äkki appi? Korras.

13:03 E. Tomson

Aitäh! Lugupeetud härra haridus- ja teadusminister! Minu küsimus puudutab järgmist aastat ja üht Riigikogu menetluses olevat seaduseelnõu. Nimelt juhul kui Riigikogu võtab vastu haridusseaduse muutmise seaduse, mis puudutab õppelaenu intresse, siis vabaneb kindlasti märkimisväärne rahasumma tuleval aastal. Kas ministeeriumis on juba liikunud mõtteid, kuidas seda raha 2004. aastal kasutada?

13:03 T. Maimets

Aitäh! See raha, mis järgmisel aastal vabaneb, juhul kui EURIBOR liiga kõrgele ei tõuse, ehk teiste sõnadega, kui summa ei lähe üle 5%, peaks olema hinnanguliselt 150 kuni 155 miljonit. Ülejärgmisel aastal jõuab see 200 miljonini ja sealt edasi suureneb 50 miljoni kaupa. Meie plaan ja ettepanek, millega me välja tuleme, on kasutada seda raha õppetoetusteks. Õppetoetuste seaduse eelnõu on praegu ettevalmistamisel Haridus- ja Teadusministeeriumis. Me tuleme sellega kohe pärast teie suvepuhkust siia. Me loodame, et me saame õppetoetuste seaduse eelnõu kehtima panna mitte 1. septembril 2004, nagu koalitsioonilepingus praegu kirjas on, vaid 1. jaanuaril 2004.

13:03 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Härra minister, teen ettepaneku vastata ka kohapeal registreeritud küsimusele. Niisiis, Tõnis Lukas.

13:03 T. Lukas

Aitäh, lugupeetud juhataja! Austatud minister! Kas on täiesti välistatud see, et kui riik fikseerib sõlmitavatele laenulepingutele üliõpilaste jaoks üliõpilaste ja pankade vahel kindla intressimäära, siis juba kehtivate lepingute, st juba laenu võtnud üliõpilaste poolt makstav intress võib mingitel põhjustel hakata ületama seda protsenti, mis nad seni on maksnud?

13:03 T. Maimets

Leping on lepingupoolte omavaheline asi. See on hüpoteetiline põhjus. Kui teise lepingupoolle kuidagi nõusse saab, siis küll, aga ma ei oska arvata, mis trikid need peaksid olema.

13:03 Aseesimees T. Savi

Tänan! Katrin Saks, palun!

13:03 K. Saks

Aitäh! Lisaks juba eespool nimetatud seadusele on praegu menetluses ka eelnõu, mis puudutab tudengite sotsiaaltoetust. Tõsi küll, ma nimetaksin seda eelnõu tudengitelt sotsiaaltoetuste äravõtmise eelnõuks, sest see igal juhul ahendab nende ringi, kes seni on toetusi saanud. Kas te ei pea võimalikuks anda see raha, mis tuleb n-ö tudengite toimetuleku ühe liigi arvelt, tudengite sotsiaaltoetusteks ehk toimetulekutoetusteks tudengitele?

13:03 T. Maimets

Aitäh küsimuse eest! Mina haridus- ja teadusministrina loomulikult peaksin seda võimalikuks, aga täiesti selge on, et see sõltub rohkem sotsiaalministri seisukohast ja läbirääkimistest sotsiaalministriga. Ma kavatsen neid läbirääkimisi tööpoolest ka pidada.

13:03 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Küsimuse käsitlemine on lõpetatud. Järgmine küsimus on Avo Üpruselt samale ministrile.

13:03 A. Üprus

Suur tänu! Minu küsimus puudutab taas "21. sajandi kooli". Nagu ma aru saan, on see peaasjalikult õpikeskkonna parandamisele või uutmisele suunatud programm. Kas ja kuivõrd on mõeldud sellele, et keskkond ei ole ainult materiaalne, et siin peaks mõtlema ka virtuaalsele ja sotsiaalsele keskkonnale? Kui sellele on mõeldud, kuidas on siis see raha kasutamine kavandatud?

13:03 T. Maimets

Aitäh küsimuse eest! See on oluline selles mõttes, et tööpoolest, ega kool ei koosne kaugeltki mitte ainult seintest ja gloobustest, mis seal seinte vahel on. Koolis on esimesel kohal, tähtsad, tegelikult õpetajad, nende töö kvaliteet ja pühendumus ning õhkkond, mis koolis valitseb. Täiesti selge, et ühe rahasummaga ei saa kõiki probleeme lahendada. Meie mõte on olnud selline, et enne kui me hakkame suurendama nõudlikkust õpetaja vastu, õpetajatöö suhtes - ja te teate, et koalitsioonileppes on mitmed sellised punktid käsitlemist leidnud -, peaksime me alustama sellest, et me loome õpetajale kõigepealt korralikud töötingimused, et ta saab endast maksimumi anda. See tähendab tööpoolest korrastatud ruume ja õppevahendeid. Ma olen öelnud, et keemiat ei peaks ju õpetama ainult tahvli ja kriidi abil. Pärast seda, kui töötingimused on õpetajale tunduvalt paremaks muudetud, kui need on praegu, on minu arvates riigil moraalne õigus nõuda paremaid tulemusi ja paremat kvaliteeti.

13:03 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Härrased Lukas ja Nestor, ma luban teile, et te saate oma küsimused esitada siis, kui kõik registreeritud küsimused on läbi, aga ma tahaksin väga anda sõna Mark Soosaarele, kes tahab maakoolide kohta küsida. Nii et me lähme edasi. Järgmine küsimus on Siim-Valmar Kiislerilt. Palun, minister on valmis!

13:03 S.-V. Kiisler

Aitäh, härra juhataja! Austatud minister! Eile te sõlmisite riikliku koolitustellimuse lepingu IT Kolledžiga 75 spetsialisti koolitamiseks. Kas selline erakoolile riikliku tellimuse esitamine jääb pigem erandiks või on siin tegemist kasvava ja tugevneva suunaga?

13:03 T. Maimets

Aitäh! Eilne koolitustellimuse lepingu sõlmimine Infotehnoloogia Kolledžiga ei olnud eriline mitte selle tõttu, et enne ei oleks erakoolidega lepinguid sõlmitud. Aga nii suures mahus, 75 riikliku koolitustellimuse kohta, oli see esmakordne. Rakenduskõrghariduse suunal on aastatel 2002-2003 sõlmitud ka kahe erarakenduskõrgkooliga, Mainori Kõrgkooli ja Sillamäe Majanduse ja Juhtimise Instituudiga, lepingud kümne õppekoha avamiseks. Oluline asi, mida Haridus- ja Teadusministeerium peaks minu arvates jälgima, on see, et riikliku koolitustellimuse lepingute sõlmimisel ei lähtutaks mitte kooli omandivormist, olgu ta siis era-, munitsipaal- või riigikool, vaid eelkõige selle töö kvaliteedist, mida seal tehakse. Mul on väga hea meel siinkohal veel kord nentida, et akrediteerimisprotsessi tulemusena anti väga kõrge hinnang Infotehnoloogia Kolledži töö kvaliteedile. See oli ka otsene põhjus, miks riik otsustas sinna nii suure koolitustellimuse anda.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna, minister! Nüüd siis Mark Soosaar, palun!

13:03 M. Soosaar

Lugupeetud juhataja! Austatud minister! Andke mulle andeks minu võib-olla romantiline maailmavaade ja võib-olla ka sinisilmne nägemus Eesti maakoolist, aga me teame, et eesti kirjanduses on väga tähtis teos "Kevade" ja raske on leida eestlast, kes ei tahaks olla olnud selle kooli õpilane. Prantsusmaal kogub praegu miljoneid vaatajaid film "Olla ja omada". See on ühest 14 õpilasega maakoolist, kus ainult üks õpetaja annab seitsmes klassis tunde, ja enamik prantslasi tahaks õppida selles koolis. Maakool kui kultuurikeskus, maakool kui magnet, mis hoiab noort perekonda, lastega perekonda eesti küla ja eesti looduse juures, on meie teatud kultuurilooline sümbol. Millisena kujutate teie ministrina meie maakoolide tulevikku?

13:03 Aseesimees T. Savi

Härra minister!

13:03 T. Maimets

Aitäh! Ühelt poolt olen ma loomulikult sellega nõus, et maakool on ka kultuurielu mitte sümbol, vaid keskus ja üldse elu keskus paljudes piirkondades. Selle konkreetse maakoolide probleemi lahendamiseks, mis langeb üldisest pearaha järgi rahastamise skeemist välja, on ette nähtud seesama tasandusfond, millele ma enne viitasin. Selle maht on sel aastal 69 miljonit krooni ja see on tõepoolest selliste eriliste regionaalsete vajaduste või probleemide lahendamiseks. Teiselt poolt tahaksin ma siiski nentida ka seda, et õigus haridusele tähendab õigust kvaliteetsele haridusele. Kas näiteks selles ühe õpetajaga koolis, kus õpetatakse seitsme klassi ulatuses, on see õpetaja ikka võimeline õpetama kvaliteetselt kõikidel aladel, mida õppekavad kuni 7. klassini ette näevad? Me peame vaatama ikka seda, kuidas meie laps saaks võimalikult parema hariduse, teiste sõnadega, kõige parema pagasi elus toimetulekuks ja hakkamasaamiseks.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Mark Soosaar jätkab. Palun!

13:03 M. Soosaar

Minu täpsustav küsimus on järgmine. Siin saalis kõlavad pidevalt sõnad "jätkusuutlik kool". Tõenäoliselt on siis ka jätkusuutmatuid koole, kelle kohta langetatakse surmaotsus. Kuidas peaks toimuma teie arvates nende koolide sulgemine ja kes võtab meie ühiskonnas enda peale vastutuse, et see küla, see piirkond, see maakohd on määratud hääbumisele selle tõttu, et seal suletakse maakool?

13:03 T. Maimets

Jätkusuutlikkuse või jätkusuutmatuse otsuse teeb minu arusaamise järgi selgelt kooli omanik. Enamiku koolide puhul on tegemist kohaliku omavalitsusega, riigikoolide puhul riigi ehk Haridusministeeriumiga. Ma nõustun sellega, et paljudel juhtudel on need otsused keerulised ja emotsionaalselt rasked, aga samas ma väidaksin ka, et kui need otsused tegemata jäetakse, siis käib selline aeglane, tasane väljasuretamine, mis toimub, ma kordan jällegi, tegelikult meie laste hariduse kvaliteedi arvel.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Tõnis Lukas, palun!

13:03 T. Lukas

Aitäh, lugupeetud juhataja! Austatud minister! Tunnustan täiesti teie ja valitsuse otsust anda lisaelarvest haridusvaldkonnale eelistatult raha. Loomulikult on maitse erinevad ja selle 21. sajandi uue programmi sildi oleksin ma kasutusele võtnud võib-olla siis, kui programm tõesti valmis on, ja seni kasutanud neid vahendeid juba olemasolevate haridusprogrammide peale. Aga tõesti, siin võib vaidlus jätkuda, siin oleme eri meelt ja au Vargamäe meestele, kui mingigi vaidlus on. Aga see vaidlus peaks viima mingi konkreetse resultaadini. Mis te arvate, kas on täiesti välistatud, et teie poolt kolme kuu pärast esitatav programm ja koolide loetelu, mis raha vajavad, erinevad sellest, mis juba praeguseks valmis on?

13:03 T. Maimets

Ma ei tea, millisele praegu valmisolevale nimekirjale lugupeetud küsija vihjab. Kui ma eelmise nädala "Postimehes" võrdlesin kahe eelmise haridusministri antud koolide finantseerimise prioriteete - seal oli viis suuremat antud -, siis need kattusid ainult ühe kooli puhul. Nii et raske on sellele küsimusele vastata.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Eiki Nestor, palun!

13:03 E. Nestor

Aitäh! Küsimuse sissejuhatuseks on mul palve juhatajale, et kui Res Publica järgmine kord oma ministrile pressikonverentsi korraldab, siis ajakirjanikud Lukas ja Nestor või kes iganes saaksid ka ikka külge haakida. Oleks nagu sobilikum. Härra minister, kas ma sain õigesti aru, et enne kui selle 2,8 miljardi kohta otsust ei ole, te õpetajatele tähtjalisi töölepinguid kaela määrima ei hakka?

13:03 T. Maimets

Õpetajate tähtjaliste töölepingutega tegeldakse praegu, sest tegemist on tervikliku paketiga. Sellega ei ole mõtet tulla välja üksi iseseisvalt ja tegelikult on selle paketi mõtteks kindlustada parem õppetegevuse kvaliteet meie koolides. Nagu ma ütlesin, ei alustata mitte õpetajate utsitamisega või õpetajate mingil moel frustratsiooniga, vaid õppekeskkonnast. Samas ma leian põhimõtteliselt, et tähtjalised töölepingud sellisena tuleb kehtestada. Tähtaega, millal me sellega valmis jõuame ja välja tuleme, ei oska ma teile praegu öelda, sest see tähendab ka paljude seaduste muutmist.

13:04 Aseesimees T. Savi

Suur tänu! Kas Eiki Nestoril rohkem küsimusi ei ole? Täna ministreid, täna Riigikogu liikmeid, täna kõiki sujuva koostöö eest! Riigikogu infotund on lõppenud.

1. 13:00 Eelnõu üleandmine

13:00 Aseesimees T. Savi

Tere päevast kõigile kolleegidele, keda ei ole näinud! Me alustame täiskogu istungit ja ma olen juhatuse nimel valmis vastu võtma teie ettepanekuid arupärimiste ja seaduseelnõude kohta. Kolleegidel palun registreeruda! Vabariigi Valitsuse esindaja täna meile tööd ei anna. Ootame natuke, kuni kolleegid saali jõuavad. Ela Tomson, palun!

13:00 E. Tomson

Lugupeetud istungi juhataja! Head kolleegid! Sooviksin üle anda Riigikogu avalduse eelnõu. Esmaspäeval, 2. juuni väliskomisjoni ja Euroopa asjade komisjoni ühisistungil otsustati esitada Riigikogu avalduse "Euroopa Liidu institutsioonide tuleviku kohta" eelnõu, mis lähtub praegu Euroopa Tuleviku Konvendis toimuvatest aruteludest. Eelnõu esitajateks on 23 Riigikogu liiget. Kui juhtivkomisjoniks määratakse väliskomisjon, siis väliskomisjoni ettepanek on menetleda eelnõu neljapäeva, 12. juuni 2003. aasta täiskogu istungil. Täna tähelepanu eest!

13:00 Aseesimees T. Savi

Head kolleegid! Olen juhatuse nimel vastu võtnud mainitud avalduse eelnõu ja me nimetame juhatuse poolt juhtivkomisjoni vastavalt kodukorrasedusele.

2. 13:00 Teated

13:00 Aseesimees T. Savi

Riigikogu juhatus on võtnud menetlusse järgmised eelnõud ja määranud neile ka juhtivkomisjonid. Esiteks, valitsuse k.a 2. juunil algatatud paljude riikide Euroopa Liiduga ühinemise lepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu, mille juhtivkomisjoniks, nagu võib arvata, on nimetatud väliskomisjon. Teiseks, valitsuse samal kuupäeval algatatud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, mille juhtivkomisjoniks on määratud põhiseaduskomisjon. Kolmandaks, valitsuse samal kuupäeval algatatud osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokoll 1999. aastal Pekingis tehtud paranduste ratifitseerimise seaduse eelnõu, mille juhtivkomisjoniks on nimetatud keskkonnakomisjon. Neljandaks, õiguskomisjoni k.a 3. juunil algatatud kohtutäituri seaduse muutmise seaduse eelnõu, mille juhtivkomisjoniks on määratud õiguskomisjon. Järgnevalt, lugupeetud kolleegid, palun kohaloleku kontroll! Kohalolijaks registreerus 65 Riigikogu liiget.

3. 13:00 Päevakorrast

13:00 Aseesimees T. Savi

Me jätkame täna eile tööaja lõppemise tõttu pooleli jäänud seaduseelnõu 49 aruteluga, seejärel käsitleme kõiki eilseid päevakorrapunkte. Siin on ka üks täpsustus. Nimelt teeb teisipäevase päevakorra kolmandas päevakorrapunktis, seaduseelnõu 71 esimesel lugemisel ettekande eelnõu kohta sotsiaalminister Marko Pomerants. Rohkem täpsustusi ei eilse ega ka tänase, kolmapäevase päevakorra kohta ei ole.

4. 13:00 Seaduse "Riigi 2003. aasta lisaeelarve" eelnõu (49 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Niisiis, lubage jätkata eile pooleli jäänud tööd seaduseelnõuga 49. Loodan, et te leiate oma töölaudadelt muudatusettepanekute tabeli. Me jõudsim eile 39. muudatusettepanekuni ehk tegemist on Isamaaliidu autorlusega ja juhtivkomisjon on jätnud selle arvestamata. Niisiis, 39. muudatusettepanek. Keegi selle hääletamist ei nõua. Siiski. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühm palub seda Tudulinna Põhikooli puudutavat ettepanekut hääletada.

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu, panen hääletusele 39. muudatusettepaneku. [Hääletustulemused](#)
39. muudatusettepaneku poolt on 20 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud

toetust. Järgmise, 40. muudatusettepaneku autor on Isamaaliidu fraktsioon, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Ma palun seda Kohtla-Järve Ühisgümnaasiumi puudutavat ettepanekut hääletada.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 40. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 20 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 41. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Me palume seda Aseri Keskkooli puudutavat ettepanekut hääletada.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 41. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 20 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 42. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Me palume hääletada seda ettepanekut, mis puudutab lisaku Gümnaasiumi.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 42. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) 42. ettepaneku poolt on 22 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 43. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Me palume hääletada ka seda ettepanekut, mis puudutab Illuka Põhikooli.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 43. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 20 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 44. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Palume hääletada muudatusettepanekut, mis puudutab Käina Gümnaasiumi.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 44. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 21 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 45. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, komisjon on jätnud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Me palume hääletada seda ettepanekut, mis võimaldab Lauka Põhikooli renoveerimist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 45. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 22 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 46. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Palume hääletada seda Kärkla Keskkooli rekonstrueerimist puudutavat ettepanekut.

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu, panen hääletusele 46. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 21 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

47. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Palume hääletada ettepanekut, mis puudutab Palade Põhikooli.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 47. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 47, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

48. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Me palume hääletada seda ettepanekut, mis puudutab Nõva Põhikooli rekonstrueerimist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 48. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

Järgmine, 49. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh! Palume hääletada seda ettepanekut, mis puudutab Taebla Gümnaasiumi rekonstrueerimist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 49. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

50. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:00 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Isamaaliidu fraktsioon palub hääletada ettepanekut, mis puudutab Risti Põhikooli rekonstrueerimist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 50. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#)

50. muudatusettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 51. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata.

Helir-Valdor Seeder, palun!

13:00 H.-V. Seeder

Aitäh! Palun hääletada Ridala Põhikoolile 1,2 miljoni krooni eraldamist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 51. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#)

51. muudatusettepaneku poolt on 21 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. Juhatajal on üks vaheküsimus. Põhimõtteliselt saan mina nii aru, et fraktsiooni esindab täiskogul kas tema esimees või aseesimehed. Nii et, nagu ma aru saan, on siamaale Helir-Valdor Seeder palunud Isamaaliidu fraktsiooni poolt hääletamist, eks ole, aga siis tuleks ka seda öelda, et Isamaaliidu fraktsioon palub, kui teid on selleks volitatud. Aitäh! Me läheme edasi. 52. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:00 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühm palub hääletada Noarootsi koolile 250 000 krooni eraldamist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Suurepärase, tänan! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 52. muudatusettepaneku.

Hääletustulemused Selle ettepaneku poolt on 22 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 53. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Kambja Põhikooli ehituseks 4 miljoni krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 53. muudatusettepaneku. Hääletustulemused Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 54. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Tõrva Gümnaasiumile 4 266 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 54. muudatusettepaneku. Hääletustulemused Selle ettepaneku poolt on 21 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 55. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Valga Põhikoolile 700 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 55. muudatusettepaneku. Hääletustulemused Selle ettepaneku poolt on 21 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 56. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Rõuge Põhikoolile 2 981 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Väino Linde, palun, protseduuriline küsimus!

13:01 V. Linde

Aitäh! Kas lugupeetud istungi juhataja võiks selgitada, mis on vahepeal juhtunud Isamaaliidu fraktsiooniga, kuivõrd kodukorraseduse järgi tähendab saadikurühm, kelle nimel palutakse hääletada, hoopis midagi muud kui fraktsioon?

13:01 Aseesimees T. Savi

Juhataja ei näe siin segadust, kõik on selge. Me lähme edasi, Väino Linde. Austatud Riigikogu, panen hääletusele 56. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 57. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon on jätnud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Palun Isamaaliidu saadikurühma kui ka fraktsiooni nimel hääletada Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumile 1,3 miljoni krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 57. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 58. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon ei ole arvestanud. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Palun Isamaaliidu saadikurühma nimel hääletada Võru Kesklinna Gümnaasiumile 1,3 miljoni krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 58. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 59. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon ei ole arvestanud. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun panna hääletusele Jõgeva Gümnaasiumile 1 miljoni krooni eraldamise.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 59. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 44, 1 on erapooletu. Ettepanek ei leidnud toetust. 60. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Põltsamaa Gümnaasiumile 3 570 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 60. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 20 Riigikogu liiget, vastu on 41, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 61. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Mustvee Vene Gümnaasiumile 442 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 61. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 62. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Voore Põhikoolile 432 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 62. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 63. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Kohila Gümnaasiumile 596 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 63. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 64. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Märjamaa Gümnaasiumile 1 601 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 64. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 16 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 65. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Rapla Ühisgümnaasiumile 2 700 000 krooni eraldamist.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 65. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 17 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 66. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:01 T. Velliste

Aitäh, härra juhataja! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada 1 miljoni krooni eraldamist Paikuse Põhikooli söökla juurdeehitusele.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 66. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 17 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 67. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada 2 miljoni krooni eraldamist Pärnu kesklinna koolide spordihoone ehitamiseks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 67. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 68. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada 200 000 krooni eraldamist Are Põhikooli kapitaalremondiks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 68. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 41, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 69. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon ei ole arvestanud. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada 300 000 krooni eraldamist Kergu Põhikooli kapitaalremondiks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 69. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 17 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 70. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada ettepanekut eraldada 300 000 krooni Tootsi Põhikooli kapitaalremondiks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 70. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) 70. muudatusettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 71. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, juhtivkomisjon ei ole arvestanud. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada ettepanekut, mis näeb ette Sindi Gümnaasiumile 2 miljoni krooni eraldamist kapitaalremondiks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 71. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 72. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada ettepanekut, mis näeb ette Pärnu Hansagümnaasiumile 1 012 000 krooni eraldamist.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 72. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 73. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun toetada 1 miljoni krooni eraldamist Vändra Gümnaasiumi kapitaalremondiks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 73. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

Trivimi Velliste, te palute hääletada, mitte toetada. Järgmine, 74. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh, härra juhataja! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada ettepaneku poolt, et eraldada Tabasalu Ühisgümnaasiumi ujula ehituseks 1,5 miljonit krooni.

13:02 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 74. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 75. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:02 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada ettepanekut, mille kohaselt eraldataks Turba Gümnaasiumi spordihoone ehituseks 3 870 000 krooni.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 75. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 17 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 76. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Peeter Tulviste, palun!

13:02 P. Tulviste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Paldiski Gümnaasiumile poole miljoni krooni eraldamist.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 76. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 77. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Peeter Tulviste, palun!

13:02 P. Tulviste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada 3 miljoni krooni eraldamist Saku Gümnaasiumi rekonstrueerimiseks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 77. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 18 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 78. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Peeter Tulviste, palun!

13:02 P. Tulviste

Suur tänu! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Vasalemma Põhikoolile 1 miljoni krooni eraldamist koolihoone renoveerimiseks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 78. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 79. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Peeter Tulviste, palun!

13:02 P. Tulviste

Suur tänu! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Oru Põhikoolile võimla ehitamiseks 1 miljoni krooni eraldamist.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 79. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 19 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 80. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Peeter Tulviste, palun!

13:02 P. Tulviste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada poole miljoni krooni eraldamist Loo Põhikoolile spordihoone rekonstrueerimiseks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 80. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 20 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 81. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Peeter Tulviste, palun!

13:02 P. Tulviste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Aruküla Põhikoolile 2 242 000 krooni eraldamist spordikompleksi ehitamiseks.

13:02 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 81. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 24 Riigikogu liiget, vastu 42, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 82. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse projekti "Noorte tervistav puhkus" 1 miljoni krooniga.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 82. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 24 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 83. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega suurendatakse huvialahariduse kättesaadavust maakoolides.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 83. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 25 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. Lugupeetud kolleegid, katkestan siinkohal täiskogu istungi arutelu. Meie külalisterõdude on saabunud Ungari parlamendi Országgyűlés'i delegatsioon, kelle eesotsas on spiiker doktor Katalin Szili. Teen teile ettepaneku tervitada meie külalisi. (Aplaus.) Suur tänu! Me jätkame istungit. Muudatusettepanek nr 84, autor Mõõdukate fraktsioon, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:03 E. Nestor

Aitäh, austatud juhataja! Palun seda seoses arst-residentide väljaõppega tekkinud probleemi lahendavat muudatusettepanekut hääletada Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 84. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 26 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 85. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse arst-residentide ja internide stipendiume.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 85. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 86. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:03 E. Nestor

Aitäh, juhataja! Mõõdukate fraktsioon palub seda muudatusettepanekut hääletada.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 86. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 27 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 87. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse noorteühingute projekte.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 87. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 29 Riigikogu liiget, vastu 42, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 88. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse noortekeskusi.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 88. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 26 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 89. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega selgitatakse "21. sajandi kooli" ja RIP-i programmi.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 89. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 25 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 90. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:03 E. Nestor

Aitäh, austatud juhataja! Mõõdukate fraktsioon palub seda koalitsioonileppe täitmise kaasaaitamisele mõeldud muudatusettepanekut hääletada.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 90. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 24 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 91. muudatusettepanek on juhtivkomisjonilt. 92. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse Eesti Vabadusvõitlejate Liitu 1 miljoni krooniga.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 92. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 27 Riigikogu liiget, vastu 42, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 93. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Probleeme ei näi olevat. 94. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse vähemusrahvuste kultuuriseltse 500 000 krooniga.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 94. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 29 Riigikogu liiget, vastu 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 95. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:03 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse represseeritute ühendusi 1 100 000 krooniga.

13:03 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu, panen hääletusele 95. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 29 Riigikogu liiget, vastu 40, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 96. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:03 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Palume hääletada seda muudatusettepanekut, mis puudutab Rahvusraamatukogu infosüsteemide arendamise toetamist 2,1 miljoni krooniga.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 96. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 27 Riigikogu liiget, vastu 42, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 97. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:03 A. Herkel

Aitäh! Me palume toetada ja hääletada seda ettepanekut, mis puudutab rahvaraamatukogudele teavikute soetamist.

13:03 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 97. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 25 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 98. muudatusettepanek on nelja Riigikogu liikme poolt, on jäetud arvestamata. Katrin Saks, palun!

13:03 K. Saks

Aitäh, härra juhataja! Palun panna hääletusele ettepanek, millega me aitaksime kaasa arhiivide säilimisele Eesti Raadios ja Eesti Televisioonis.

13:03 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 98. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 37, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 99. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Helir-Valdor Seeder, palun!

13:04 H.-V. Seeder

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada Karksi-Nuia kultuurikompleksile 3 miljoni krooni eraldamist.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 99. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 29 Riigikogu liiget, vastu 39, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 100. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:04 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada 100. muudatusettepanekut, mis näeb ette poole miljoni krooni eraldamise Eesti sõjameeste mälestuskirikule Toris.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 100. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 39, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 101. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:04 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel palun hääletada ettepanekut, mis näeb ette 5 miljoni krooni eraldamist kirikuhoonete riiklikule programmile.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 101. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 38, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 102. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Trivimi Velliste, palun!

13:04 T. Velliste

Aitäh! Isamaaliidu saadikurühma nimel teen ettepaneku hääletada 5 miljoni krooni eraldamist kinnismälestiste avariirestaureerimistöödeks.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 102. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 27 Riigikogu liiget, vastu 35, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 103. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:04 E. Nestor

Aitäh, austatud juhataja! Palun seda Rahvusraamatukogu infotehnoloogia arengu toetamiseks mõeldud muudatusettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel hääletada.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 103. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 26 Riigikogu liiget, vastu 43, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 104. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:04 E. Nestor

Aitäh, juhataja! Palun seda muudatusettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel hääletada.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 104. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 26 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 105. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Mart Laar, palun!

13:04 M. Laar

Aitäh! Isamaaliidu fraktsiooni nimel palun hääletada ettepanekut raha eraldamiseks Tapa linna raudteeviadukti ehitamise alustamiseks.

13:04 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu, panen hääletusele 105. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 27 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

106. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:04 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega suurendatakse tegevuskulusid talvise navigatsiooni tagamiseks 7,5 miljoni krooniga.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 106. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 47, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

107. muudatusettepanek on maaelukomisjonilt, juhtivkomisjon on arvestanud täielikult. Taavi Veskimägi, palun!

13:04 T. Veskimägi

Palun Res Publica fraktsiooni nimel panna hääletusele 107. muudatusettepanek.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 107. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 30 Riigikogu liiget, vastu 36, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

108. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:04 T. Varek

Aitäh! Palun hääletada 108. muudatusettepanekut.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 108. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 29 Riigikogu liiget, vastu 39, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

109. muudatusettepanek on juhtivkomisjonilt. 110. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:04 T. Varek

Aitäh! Palun hääletada muudatusettepanekut, millega nähakse ette toetada Tolliameti Narva piiripunkti 2 miljoni krooniga.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 110. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 47, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

111. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:04 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse Sisekaitseakadeemia rajatiste väljaehitamist ja õppeklasside renoveerimist.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 111. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 29 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust.

112. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:04 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse Paikuse Politseikooli laiendamist.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 112. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 30 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 113. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:04 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse kohalike omavalitsuste süsteemi ja regionaalarengu arendustegevust.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 113. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 114. muudatusettepanek on kolme fraktsiooni poolt, juhtivkomisjon on seda täielikult arvestanud. 115. muudatusettepanek on Keskerakonna fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Toomas Varek, palun!

13:04 T. Varek

Aitäh! Keskerakonna fraktsioon palub hääletada muudatusettepanekut, millega toetatakse töötute ümberõpet.

13:04 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 115. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 28 Riigikogu liiget, vastu 47, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 116. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh, juhataja! Palun hääletada uute ravimite ja ravimeetodite rahastamiseks mõeldud muudatusettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 116. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 25 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 117. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun hääletada lasterikastele peredele toetuse maksmist võimaldavat ettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 117. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 26 Riigikogu liiget, vastu 41, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 118. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun hääletada peretoetuste tõstmiseks mõeldud muudatusettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 118. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 25 Riigikogu liiget, vastu 42, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 119. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun hääletada esimese lapse toetuse suurendamiseks mõeldud muudatusettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 119. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 24 Riigikogu liiget, vastu 41, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 120. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun hääletada töötute ümberõppeks mõeldud rahaeraldiste suurendamist Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 120. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 26 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 121. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun hääletada väiksema konkurentsivõimega isikute paremat töölerakendamist võimaldavat muudatusettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 121. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 25 Riigikogu liiget, vastu 45, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 122. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, ei ole leidnud toetust. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun hääletada töötute paremat ümberõpet võimaldavat muudatusettepanekut Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 122. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 26 Riigikogu liiget, vastu 46, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 123. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun seda muudatusettepanekut hääletada Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu, panen hääletusele 123. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 24 Riigikogu liiget, vastu 47, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 124. muudatusettepanek on Mõõdukate fraktsioonilt, juhtivkomisjon ei ole seda arvestanud. Eiki Nestor, palun!

13:05 E. Nestor

Aitäh! Palun seda muudatusettepanekut hääletada Mõõdukate fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 124. muudatusettepaneku.[Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 27 Riigikogu liiget, vastu 47, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. 125. muudatusettepanek on juhtivkomisjonilt. 126. on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:05 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Ma palun Isamaaliidu fraktsiooni nimel hääletada seda ettepanekut, mis tagab Esindamata Rahvaste Organisatsiooni Tartu Koordineerimiskeskuse toetamise 300 000 krooniga.

13:05 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu, panen hääletusele 126. muudatusettepaneku. [Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 24 Riigikogu liiget, vastu 48, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. Järgmine, 127. muudatusettepanek on rahanduskomisjonilt, juhtivkomisjonilt. 128. muudatusettepanek on samuti juhtivkomisjoni ettepanek. Toomas Varek, palun!

13:05 T. Varek

Aitäh! Palun hääletada muudatusettepanekut 128.

13:05 Aseesimees T. Savi

Kelle nimel?

13:05 T. Varek

Keskerakonna fraktsiooni nimel.

13:05 Aseesimees T. Savi

Jah, aitäh! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele muudatusettepaneku nr 128. [Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 50 Riigikogu liiget, vastu 19, erapooletuid ei ole. Ettepanek leidis toetust. 129. muudatusettepanek on kolme fraktsiooni poolt, juhtivkomisjon on arvestanud seda sisuliselt. Probleeme ei ole, täna. 130. muudatusettepanek on Isamaaliidu fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Andres Herkel, palun!

13:05 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Isamaaliidu fraktsioon palub hääletada seda ettepanekut, mis kaitseb stabiliseerimisreservi ehk ohutagavara.

13:05 Aseesimees T. Savi

Täna! Austatud Riigikogu! Panen hääletusele 130. muudatusettepaneku. [Hääletustulemused](#) Selle ettepaneku poolt on 24 Riigikogu liiget, vastu 47, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. Ja lisaeelarve viimane muudatusettepanek, 131., on Mõõdukate fraktsioonilt, on jäetud arvestamata. Probleeme ei näi olevat. Sellega on täiskogu läbi vaadanud muudatusettepanekute tabeli ning juhtivkomisjoni ettepanek oli ja on teine lugemine lõpetada. Lähtuvalt juhtivkomisjoni taotlusest määrati eelnõule 49 muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 5. juuni, kell 10 hommikul. Sellega on meie esimene päevakorrapunkt ammendatud.

5. 13:00 Otsuse "Riigikohtu liikme Hele-Kai Remmeli kohtunikuametist vabastamine" eelnõu (60 OE) esimene lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Alustame Riigikohtu esimehe esitatud Riigikogu otsuse "Riigikohtu liikme Hele-Kai Remmeli kohtunikuametist vabastamine" eelnõu esimest lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti põhiseaduskomisjoni liikme Väino Linde!

13:00 V. Linde

Austatud istungi juhtaja! Head kolleegid! Riigikogu põhiseaduskomisjon arutas selle otsuse eelnõu k.a 27. mai istungil. Komisjon võttis teadmiseks, et eelnõus märgitud ettepaneku tegi meie Riigikohtu esimees. Nimelt ütleb meie kohtute seaduse § 99 lõige 3 täpsemalt, et Riigikohtu liikme vabastab kohtunikuametist Riigikogu Riigikohtu esimehe ettepanekul. Riigikohtu halduskolleegiumi liige Hele-Kai

Rommel on kohtunikuna töötanud üle 17 aasta, täpsemalt 17 aastat ja kolm kuud. Jättes kõrvale valehäbi, peab ütlema, et proua Rommel on sündinud 1948. aastal, ja riikliku pensionikindlustuse seaduse kohaselt tekib 1948. aastal sündinud naisterahvastel õigus saada vanaduspensioni vanuses 60 aastat ja kuus kuud, seega aastal 2008. Kuid kuna proua Rommel viibis alates 1949. aastast üle viie aasta küüditatuna asumisel, siis on tal sama seaduse kohaselt õigus minna pensionile viis aastat varem. Seda õigust soovibki kohtunik Rommel kasutada ja see õigus tekib tal 26. augustist k.a. Seetõttu ongi teie laual oleval otsusel see jõustumise kuupäev. Kohtunikul on õigus saada vanaduspensioni, mille suurus on kohtute seaduse § 78 lõike 3 järgi 75% kohtuniku viimasest ametipalgast. Väärib ka märkimist, et Riigikohtu liikme ametipalk on omakorda viis ja pool Eesti keskmist palka. Kuna vastavalt seadusele ei saa selle otsuse eelnõu kohta muudatusettepanekuid esitada, palub komisjon Riigikogul see otsus täna vastu võtta. Ma tänan!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Väino Linde! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Ei ole. Kas on vaja avada otsuse eelnõu teemal läbirääkimised? Tuletan meelde, et vastavalt meie kodukorraseaduse §-le 107 saavad selleks õiguse ainult fraktsioonide volitatud esindajad. Sellist soovi ei näi olevat. Sellisel juhul alustame lõpphääletust. Austatud Riigikogu, panen lõpphääletusele Riigikohtu esimehe esitatud Riigikogu otsuse "Riigikohtu liikme Hele-Kai Rummeli kohtunikuametist vabastamine" eelnõu. Palun võtta seisukoht ja hääletada!Hääletustulemused Otsuse vastuvõtmise poolt on 47 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei ole. Otsus on vastu võetud.

6. 13:00 Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (71 SE) esimene lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Lugupeetud kolleegid, alustame Vabariigi Valitsuse algatatud riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 71 esimest lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti sotsiaalminister Marko Pomerantsi!

13:00 M. Pomerants

Tere! Lugupeetud juhataja! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Käesolev eelnõu on saanud tuntuks kui pensioni 100-kroonise tõstmise ettepanek. Kuigi tegemist on selle eelnõu olulise komponendiga, sisaldab eelnõu ka teisi muudatusi meie pensionisüsteemis. Järgnevalt tahangi tutvustada teile esitatud eelnõu olulisemaid punkte. Seaduse eesmärgist. Valitsus algatas riikliku pensionikindlustuse seaduse muudatuse kolmel peamisel põhjusel. Esiteks, me soovime leevendada paljude inimeste majanduslikku seisut. Pensioni baasosa tõstmine ei mõjuta mitte ainult vanaduspensionil olevaid inimesi, vaid ka neid, kes saavad muid pensioni baasosaga seotud makseid, näiteks toitjakaotuspensioni või invaliidsuspensioni. Teiseks, koalitsioonileppes on fikseeritud eesmärk viia Eesti keskmine pension vastavusse Euroopa sotsiaalharta nõuetega. Sisuliselt tuleb selleks viia Eesti keskmine pension vastavusse Euroopa sotsiaalkindlustuskoodeksis toodud määraga. Selle kohaselt peab 30-aastase tööstaažiga pensionäri pension moodustama 40% tavalise meeslihttöölise keskmisest netopalgast. Kolmandaks, Eesti pensionikindlustuse süsteemis tuleb reguleerida mõned olulised detailid. Selle eelnõu heakskiitmise järel hakkavad sajad toitjakaotuspensioni saanud pensionieas inimesed saada toetust tasemel, mis on võrdne rahvapensioni määraga. Nende sissetulek suureneb kuni 10%. Nüüd eelnõu tutvustus. Annan lühikese ülevaate eelnõuga planeeritud muudatustest kehtivas riikliku pensionikindlustuse seaduses. Esiteks, esitatud eelnõu §-ga 1 muudetakse pensionikindlustuse seaduse § 16 lõiget 7. Sellega tunnistatakse, et inimese töövõimetuse määr võib ajas muutuda. Määrates töövõimetuspensioni ühe perioodi pikkuseks kuni viis aastat, on tagatud võimalus analüüsida iga konkreetse inimese tervislikku seisundit. Me ei taha kedagi lõplikult maha kanda. Teiseks, eelnõu §-ga 2 muudetakse seaduse § 22 lõiget 1. Sellega tekiks rahvapensioni saamise õigus kõigil ettenähtud aja Eestis elanud üle 63-aastastel isikutel, kellel ei ole õigust saada vanaduspensioni. Sisuliselt tuleme vastu ligi 520 inimesele, kes on küll vanaduspensionieas, kuid saavad toitjakaotuspensioni, mille määr on rahvapensioni määrast madalam. Tulenevalt asjaolust, et arstliku ekspertiisi tellimine ja läbiviimine ning selle tulemuste alusel otsuse tegemine võib võtta kauem kui haldusmenetluse seaduses sätestatud

kümme päeva, tehakse riikliku pensionikindlustuse seaduses muudatus, mille kohaselt vaidluskomisjon teeb otsuse kolme kuu jooksul. Paragrahvi 42 lõikes 2 muudetakse vanaduspensioni baasosa arvutamise korda pensioni maksmisel välislepingu alusel. Senine kord oli soodus neile, kes olid Eestis töötanud vähe aastaid, ja ebaõiglane Eestis kaua töötanud inimeste suhtes. Pensionikindlustuse seaduse §-de 53 ja 54 planeeritavad muudatused on tehnilist laadi ja on tehtud eesmärgiga viia seadus vastavusse tegeliku olukorraga. Eelnõu § 1 punktis 7 esitatakse ettepanek suurendada 2003. aasta 1. juulist pensioni baasosa 100 krooni võrra, st tähendab summani 577 krooni ja 33 senti. Mõned kommentaarid pensioni tõstmise juurde. Mitmed Riigikogu liikmed ja avalikkuse esindajad on küsinud, miks soovib valitsus suurendada pensioni baasosa just 100 krooni võrra. Selle otsuse taga olid järgmised põhimõtted. Esiteks, me ei ole kindlad, et just pensioni baasosa tõstmine on lõplik viis Eesti pensionide üldise taseme reguleerimiseks. Hetkel on puudu põhjalik ja sõltumatu analüüs, kas ja kuidas on toimunud praegune pensionisüsteem ning millised sihtrühmad ja teemad on eeskätt probleemsed. Sotsiaalministeerium on tellinud põhjaliku pensionisihtrühmade mõjude uuringu, mille valmimise tähtaeg on novembris 2003. Samaaegselt alustavad Sotsiaalministeeriumi spetsialistid tööd pensionikindlustuse kontseptsiooniga, mille tulemusena esitame juba käesoleva aasta lõpus Riigikogule uue pensionisüsteemi kontseptsiooni. Pensioni 100 krooni võrra tõstmine toetab siiski oluliselt kõige suuremas puuduses kannatajaid, samas annab ta meile võimaluse kaaluda ka teisi alternatiive, kuidas muuta pensionisüsteem kõige paremini pensionäride ootustele ja reaalsele vajadustele vastavaks. Suurendades pensionide baasosa 100 krooni võrra, viime 30-aastase staažiga vanaduspensioni saava inimese sissetuleku taseme 40,16%-ni meeslihttöölise keskmisest netopalgast ja täidame sellega ka Euroopa sotsiaalharta nõuded. Eelnõuga kaasnevad kulud. Seaduseelnõuga suuname riikliku pensionikindlustuse klientidele juba käesoleva aasta jooksul 213 miljonit krooni lisaks. Selle tulemusena pidurdub pensionikassa reservi kasv ja pensionide maksmise maht on vastavuses tegelike laekumistega. Kui eelnõu leiab Riigikogu toetuse, on Eestis 1. juulist alates võimalik pensionitõus, mis on paljudele inimestele vajalik, väga oodatud ning samas olemuselt mõistlik. Täna teid tähelepanu eest!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, härra minister! Kas Riigikogu liikmetel on ettekandjale küsimusi? Siiri Oviir, palun!

13:00 S. Oviir

Täna, härra juhataja! Lugupeetud minister! Minu küsimus puudutab sotsiaalkindlustuskoodeksi sätet, mille järgi 30 tööaasta puhul peab pension olema 40% meeslihttöölise palgast. Täpne palga suurus selgub Statistikaametil oktoobriks, praegu on prognoos. Kas te ei ole oma prognoosis olnud liialt tagasihoidlik, võttes palgaks 3900 ja natuke peale, mis annab siis 40,16%. Küsin seda just sellepärast, et palgad tõusevad meil väga kiiresti. Kas ei ole nii, et aasta lõpuks on meil pension ikkagi alla 40%, ja Riigikogu ei saa ratifitseerida sotsiaalkindlustuskoodeksit, mida meil on ääretult vaja ratifitseerida?

13:00 M. Pomerants

Aitäh küsimuse eest! Tõepoolest, prognoosiks on praegu pakutud 3980 krooni. Ma saan toetuda ainult sellele, et prognoos on meie arvates realistlik. Mis puutub pensionide suurusesse või selle 40% tagamisse, siis see saab kindlasti olema Riigikogus jooksvalt probleemiks. Ma tahan loota, et see vastab tegelikkusele ja me suudame harta nõuetele vastata.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Siiri Oviir, teine küsimus, palun!

13:00 S. Oviir

Täna! Ma kasutan võimalust ja küsin jätkuks ka teise küsimuse. Praegu on pensionikassas vabu vahendeid juba 1,5 miljardit. Kas ei oleks mõistlik tõsta praegu rohkem, sest indeksi ülevaatamine, analüüs, kõik võtab aega? Eriti veel, kui toetuda sellele, et 521 000 sotsiaalmaksu maksjal tuli aastaindeks alla 1. Järelikult nendele ei hakka tööaastahinde tõus või indeksi tõus mõjuma, nendele mõjub baassumma. Nende hulgas on väga palju just lihttöölise palka saavaid inimesi, sest nende keskmine palk on väike. Raha on, tahet on vaja. Kas valitsus kaalus, et tõsta mitte 100 krooni, vaid enam?

13:00 M. Pomerants

Aitäh küsimuse eest! Ma arvan, et 100 krooni on vastutustundlik ettepanek, ja tulen tagasi mitte kaugesse aega, selle aasta algusesse, kui ka Keskerakond oli valitsuses ja tegi täpselt samasuguse ettepaneku baasosa tõusuks. Olukord ei ole ju selle ajaga oluliselt muutunud ka pensionireservi koha pealt. Ma arvan, et 100 krooni on tänasel päeval mõistlik. Mis puudutab pensionireservi kasutamist, siis kindlasti peab see raha samuti pensionisaajatele kuuluma ja selle juurde me saame tagasi tulla.

13:00 Aseesimees T. Savi

Kolleeg Toomas Varek, palun!

13:00 T. Varek

Aitäh! Lugupeetud minister! Kuna te mainisite ära Keskerakonna olemist valitsuses ja meie tahet pensioni tõsta, siis ütlen, et meil tõesti oli tahe tõsta aasta alguses 100 krooni võrra. Kuid kuna te tõstate poole aasta pealt ja pensionikindlustusfondis vahendeid jätkub, siis oleks võinud ju nüüd tõsta ka 200 krooni. Keskerakonna fraktsioon ongi praegu oma seaduseelnõuga teinud ettepaneku tõsta pensioni 1. juulist 200 krooni võrra.

13:00 M. Pomerants

Saan jääda oma ettepaneku juurde. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Härra minister, suur tänu! Riigikogu liikmetel teile rohkem küsimusi ei ole. Sotsiaalkomisjoni nimel palun ettekandeks Riigikogu kõnepulti kolleeg Andres Korgi!

13:00 A. Kork

Lugupeetud härra esimees! Head kolleegid! Riigikogu sotsiaalkomisjon arutas Vabariigi Valitsuse algatatud riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu oma erakorralisel istungil neljapäeval, 29. mail 2003. aastal. Me kuulasime ära ministeeriumi esindajad ja komisjonis tekkinud arutelu keskendus põhiliselt arvudele, kas tõus on piisav, et tagada Euroopa sotsiaalharta nõuete täitmine. Arutelu ei jõudnud selles küsimuses lõpule, sest puudusid prognoosid 2003. ja 2004. aasta kohta. Need sai komisjon eile ja diskussioon jätkub ilmselt pärast parandusettepanekute tegemist. Komisjon võttis konsensusega vastu otsuse saata riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 71 Riigikogu täiskogu saali esimesele lugemisele 3. juunil 2003. aastal ja teeb ettepaneku lugemine lõpetada. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu! Kas kolleegidel on sotsiaalkomisjoni esindajale küsimusi? Ei ole.

13:00 A. Kork

Aitäh! Komisjon otsustas eile muudatusettepanekute tähtaega muuta, võrreldes teile kätteantud materjalidega. See aeg on homme kell 10.

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh! Austatud Riigikogu! Fraktsioonide esindajatel on võimalik alustada päevakorraküsimuses läbirääkimisi. Keegi ei soovi oma arvamust avaldada. Komisjoni soov oli, et muudatusettepanekute tähtaeg oleks 5. juuni, kell 10. Ka mina määran eelnõu 71 muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 5. juuni, kell 10.

7. 13:00 Riikliku pensionikindlustuse seaduse § 61 muutmise seaduse eelnõu (22 SE) esimene lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu, alustame Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud riikliku pensionikindlustuse seaduse § 61 muutmise seaduse eelnõu 22 esimest lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti Keskerakonna fraktsiooni liikme Siiri Oviiri!

13:00 S. Oviir

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Keskerakond esitas juba enam kui kuu tagasi, nimelt 2. aprillil pensionikindlustuse seaduse muutmise seaduse, mille võib lühidalt kokku võtta nii: pensionide tõstmine 200 krooni võrra. Miks me tegime sellise ettepaneku, nimelt ettepaneku tõsta baassummat? Annan teile selgituse, tehes ülevaate mõningate pensionide praegusest suurusest ja nende pensionäride olukorrast, kellel on eriti raske. Nii on 1. aprillist ehk pärast indekseerimist töövõimetuspensionäride pensioni suurus sellel juhul, kui nende töövõimetuse protsent on 40-60, 931 krooni. Toitjakaotuspension ühele pereliikmele on 599 krooni, rahvapensioni suurus on 931 krooni, minimaalne vanaduspension ehk pension 15-aastase tööstaaži puhul on 988 krooni ja vanaduspension 30-aastase tööstaaži puhul - see on see maagiline tööstaaži aastate arv, mida Euroopa sotsiaalkindlustuskoodeks järgib standardpensioni suurust määrates - on 1499 krooni. Samas on elatusmiinimumi suurus ca 1300 krooni, minimaalne toidukorv on ca 650 krooni. Rõhutan, et mõni pension on isegi väiksem kui toidukorvi maksumus, aga peale toidu vajab inimene elamiseks veel muud. Kõigest sellest tingituna tegime ettepaneku tõsta just nimelt baassummat, sest siis tõuseb pension ka kõige madalamat pensioni saavatel inimestel. Nüüdseks on valmis saanud ka sotsiaalmaksu laekumise analüüs, kes kui palju maksu on maksnud ja milline tuleks aastaindeks. Ma küsisin seda ka tänase sotsiaalministri käest ja annan teile siinjuures selgituse, mida küsimuse kaudu ei saanud teha. Nimelt jääks 521 000 maksumaksjal 729 000-st - vaadake, kui suur hulk - indeks alla ühe. See tähendab, nendel ei mänge kindlustus pensioni suuruses rolli, pigem vähendab pensione. Edasi, nendest ligi 100 000 on juba praegu pensionärid, ülejäänud lähevad pensionile lähiaastatel, nii et ka nendel on baassumma suurus eriti oluline. Pensioni vabade vahendite jäägis oli 1. mai seisuga veidi alla 1,5 miljardi krooni. 1. juuni seisul veel ei ole, kuid võib prognoosida, et 1,5 miljardit on see kindlasti. Raha pensionitõusuks on olemas. Tulenevalt öeldust tegimegi ettepaneku tõsta baassummat 200 krooni võrra. Kuid läbirääkimisteks, aruteludeks kõigi fraktsioonidega erinevate lähenemismurkade üle oleme loomulikult valmis. Järgnevalt, kui vaadata sotsiaalmaksu laekumist ja sellega paralleelselt Rahandusministeeriumi andmeid palkade tõusu kohta, siis on valitsuse prognoos meeslihttöölise palga kohta vahest veidi tagasihoidlik. Nimelt arvame, et see saab olema tõenäoliselt suurem kui 3980 krooni kuus aasta lõpuks. Järelikult ei täida me baassumma 100-kroonise tõstmisega nõuet, mis on esitatud Euroopa sotsiaalkindlustuskoodeksis. Sotsiaalminister härra Nestor kirjutas sotsiaalkindlustuskoodeksile alla juba 2000. aasta detsembris, aga siiani ei ole me saanud seda Riigikogus ratifitseerida, sest tema põhitingimus ei ole täidetud. Seetõttu jällegi seos baassummaga. Kahesajakroonise tõusu korral me kindlasti täidame koodeksi nõuded ja päris mitu aastat oleme täitnud nõuet, mida Euroopa Liit sotsiaalkindlustuse osas pensionidele esitab. Nüüd küsimus, kas sotsiaalmaksu vabu vahendeid võiks kasutada ka muuks otstarbeks kui riikliku pensionikindlustuse tarbeks ehk siis tänases kõnepruugis pensionide esimese samba tarbeks. Analüüsides põhiseadust, maksukorralduse seadust ja sotsiaalmaksuseadust kogumis, võib teha ühe järelduse: ei, ei või. Sest põhiseaduse § 113 sätestab, et riiklikud maksud ja sundkindlustusmaksed sätestab seadus. See põhiseaduse paragrahv tähendab seda, et avalik-õiguslikke makse saab kehtestada ainult Riigikogu, mitte keegi teine. Maksu legaalseaduse definitsioon on toodud maksukorralduse seaduses ja seal sätestatakse, et seaduses tuleb ära määrata, milliste avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks maks on kehtestatud. Sotsiaalmaksuseadus ütleb sõnaselgelt: riikliku pensionikindlustuse tarbeks. Järelikult kasutada vabu vahendeid mujal, milleks võib ju tekkida ahvatlus, sest riigil on alati kohti, kuhu raha tahetakse panna, on tänaste seaduste järgi välistatud. Kõigest sellest tulenevalt tegigi Keskerakonna fraktsioon ettepaneku tõsta baassummat 200 krooni võrra, millega tõuseks ka kõige väiksemat pensioni saavate pensionäride sissetulek. Loomulikult tõuseks see samas proportsioonis nendel, kelle tööstaaž on pikem, kelle pensionid on suuremad. Aitäh tähelepanu eest!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Siiri Oviir! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Ei ole. Ettekandeks sotsiaalkomisjoni nimel palun Riigikogu kõnepulti Leino Mägi!

13:00 L. Mägi

Aitäh, härra esimees! Lugupeetud kolleegid! Riigikogu sotsiaalkomisjon arutas riikliku pensionikindlustuse seaduse § 61 muutmise seaduse eelnõu 2003. aasta 26. mai istungil. Eelnõu oli esitatud tõesti juba kuu aega tagasi, kuid sotsiaalkomisjon soovis teada Vabariigi Valitsuse seisukohta. Niipea kui seisukoht esitati, läks see kohe ka komisjoni. Komisjon arutas eelnõu väga põhjalikult, otsustas tuua selle täiskogu ette esimesele lugemisele ja teeb ettepaneku esimene lugemine lõpetada. Komisjon teeb ettepaneku esitada parandus- ja muudatusettepanekud 2003. aasta 9. juuniks kella 12-ks.

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Leino Mägi! Kas kolleegidel on küsimusi? Siiri Oviir, palun!

13:00 S. Oviir

Täna, härra juhataja! Mu kõrvu jäi kuupäev 9. juuni. Äsja menetlesime seaduseelnõu, mis on esitatud tunduvat hiljem kui praegu arutatav eelnõu, kuid sisuliselt on põhimõtted ühed ja samad: parandada pensionäride olukorda. Kas see, et esimese, valitsuse esitatud seaduseelnõu parandusettepanekute tähtaeg on 5. juuni ja nüüd on tähtaeg 9. juuni, ei tähenda seda, et valitsuskoalitsioon on otsustanud jätta Keskerakonna fraktsiooni esitatud seaduseelnõu riulile tolmuma?

13:00 L. Mägi

Ei, nii ei ole. Tähendab, tehti erakorraline istung, kuna valitsuselt tuli see ettepanek, siis sooviti, et teha 5. kuupäeval, sest töögraafik on väga pingeline. Sellise ettepaneku, et eelnõu 9. juunil ette võtta, tegi komisjonile Keskerakonna fraktsiooni esindaja.

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu! Kas on veel küsimusi Leino Mägile? Ei ole.

13:00 L. Mägi

Põhimõte oli, et eelnõu saaks enne suvepuhkust vastu võetud. Selline oli ettepanek.

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh, Leino Mägi! Kas on veel küsimusi? Ei ole. Kas päevakorraküsimuses on vaja avada läbirääkimised? Eiki Nestor, Mõõdukate fraktsiooni esindaja, palun!

13:00 E. Nestor

Austatud juhataja! Austatud Riigikogu! Kasutan õigust oma fraktsiooni nimel sõna võtta selle päevakorrapunkti juures, kuigi mu jutt käib ka eelmise eelnõu kohta. Ma arvan, et meil kõigil on hea meel, et pensionikassas on raha, ilmselt tänu sellele, et on tekkinud ka huvi makse paremini maksta. On täiesti õige, et pensioni tuleb tõsta, ning selleks on kõik võimalused olemas. Nüüd on ainult küsimus, kuidas seda teha. Riigikogu menetluses on praegu kolm ideed, millest kaks on oma loogika poolest ühesugused, numbriliselt erinevad, aga loogika on sama. Need on valitsuse esitatud eelnõu ja Keskerakonna esitatud eelnõu, mis tõstavad ainult pensioni baasosa. Valitsuses vormistati miskipärast väga kaua seisukohta Mõõdukate eelnõu kohta, aga ma kutsun siiski nii eelmise kui ka selle eelnõu autoreid mõtlema ühele teemale. Nimelt, kirjeldamata teile pikemalt meie pensionivalemit, tuletan meelde, et selles on kaks osa, üks on baasosa, mis on kõigil pensionäridel võrdne, teine on osa, mis sõltub inimese enda tööpanusest tema tööaja jooksul. Vaielda selle üle, et kui suur peaks olema baasosa ning kui suur peaks olema tööpanuse osakaal, võib lõputult. Põhimõtteliselt oli see üks pensionireformi esimesi otsuseid, mis langetati minu mälu järgi Mart Siimanni valitsuse ajal, aastatel 1997-1998. Selle vahekorra põhilised määrajad olid Eesti pensionäride ühendused, kelle tolleaegne tubli esindaja Endel Eero oli ka Riigikogus. Üks pensionireformi komisjoni liikmetest käis tookord pensionäride ettepanekul välja sellise mõtte, et baasosa väärtus võiks olla 25% keskmisest pensionist ja tööpanusest sõltuva osa väärtus 75%. Praegu on see protsent 24, valitsuse eelnõu läbiminekuks oleks see 28 ja Keskerakonna eelnõu läbiminekuks veelgi suurem. Nii et Mõõdukad toetavad igatpidi pensioni baasosa tõstmist, aga julgevad samas pöörata teie tähelepanu sellele, et tõsta tuleb ka inimese tööpanusest sõltuvat osa, et see vahekord ei muutuks. Kuna tänased pensionärid on ju teinud oma töö

ja saavad pensioni, siis võiksid poliitikud respektierida siin seda otsust, mille pensionireformi komisjon kunagi pensionäride ettepanekul langetas. Oma plussid ja miinused on nii ühel kui teisel juhul. Ma ütlen veel kord, et poliitikutena me võime sellel teemal vaidlema jäädagi. Aga ma kutsun lisaks baasosa tõstmisele tõstma ka kindlasti aastahinnet, et see vahekord liiga käest ära ei läheks. Täna tähelepanu eest!

13:00 Aseesimees T. Savi

Eiki Nestor, suur tänu! Kas fraktsioonid soovivad veel oma arvamust avaldada? Ei. Teen ettepaneku läbirääkimised lõpetada. Juhtivkomisjon on teinud ettepaneku esimene lugemine lõpetada ning Riigikogu esimees määrab eelnõu 22 muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 9. juuni, kell 12.

8. 13:00 Käibemaksuseaduse § 5 lõike 2 muutmise seaduse eelnõu (44 SE) esimene lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Lugupeetud kolleegid, alustame rahanduskomisjoni algatatud käibemaksuseaduse § 5 lõike 2 muutmise seaduse eelnõu esimest lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti Riigikogu rahanduskomisjoni liikme Taavi Veskimäe!

13:00 T. Veskimägi

Austatud juhataja! Head kolleegid! Rahanduskomisjoni algatatud käibemaksuseaduse § 5 lõike 2 muutmise seaduse eelnõu algatamine on tingitud vajadusest täpsustada nimetatud seadusega sätestatud teenuste ekspordi hulka kuuluvate teenuste loetelu. Selle seaduse § 5 lõike 2 punkti 6 kehtiva sõnastuse kohaselt arvatakse Eestist välisriiki suunduvatele turistidele väljaspool Eestit osutavate teenuste puhul teenuste ekspordi hulka vaid pakettreisid. Kuna pakettreisid on turismiseaduses sätestatud kui vähemalt kahest reisiteenusest koosnev teenuste kogum, ei kuulu praegu Eestis üksikteenusena müüdav välisriigis osutatav reisiteenus, näiteks ainult majutusteenus, teenuste ekspordi mõistesse. Selle müük on erinevalt pakettreise müügist maksustatud käibemaksuga. Nimetatud vastuolu kõrvaldamiseks on eelnõus ette nähtud teenuste ekspordi hulka arvata nii üksikreisiteenus kui pakettreiside müük Eesti turistidele nende teenindamiseks väljaspool Eesti tolliterritooriumi. Kuna muudatusel on maksumaksjatele kergendav toime, siis nähakse ette rakendada seda eelnõu tagasiulatuvalt 2003. aasta 1. juunist. Eelnõu algatamist on taotlenud Eesti Turismifirmade Liit. Komisjon arutas seda Rahandusministeeriumi ja Eesti Turismifirmade Liidu esindajate osavõtul kahel korral - 28. aprillil ja 5. mail - ning otsustas üksmeelselt algatada eelnõu. Eelnõu saatmist esimesele lugemisele arutas komisjon 27. mail 2003. aastal ning samuti konsensusega tehti ettepanek võtta eelnõu esimeseks lugemiseks täiskogu päevakorda 3. juunil 2003. aastal, esimene lugemine lõpetada ning pöörduda Riigikogu esimehe poole ettepanekuga määrata eelnõu muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 5. juuni, kell 10. Vabariigi Valitsus on seda eelnõu toetanud. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Taavi Veskimägi! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Ei ole. Päevakorraküsimuses on võimalik avada läbirääkimised. Kas keegi soovib avaldada fraktsioonide nimel arvamust? Ei. Juhtivkomisjoni ettepanek on seaduseelnõu 44 esimene lugemine lõpetada ja juhtivkomisjoni ettepanekul on Riigikogu esimees määranud eelnõu 44 muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 5. juuni, kell 10. Palun vabandust, Sven Mikser, palun!

13:00 S. Mikser

Aitäh, austatud juhataja! Protseduuriline küsimus. Kodukorraseaduse § 99 lõige 1 ütleb, et pärast eelnõu esimese lugemise lõpetamist võivad Riigikogu liikmed, komisjonid ja fraktsioonid kümne tööpäeva jooksul esitada eelnõu kohta muudatusettepanekuid. Juhtivkomisjoni ettepanekul võib Riigikogu esimees määrata teistsuguse muudatusettepanekute esitamise tähtaja. Täna on see juba kolmas eelnõu, millele määratakse lühem tähtaeg, mitte lihtsalt lühem, vaid üks öö, kuna meil on täna veel pikk öhtu ees. Kuidas on teie arvates Riigikogu liikmetel, komisjonidel ja fraktsioonidel võimalik

realiseerida oma õigust esitada muudatusettepanekuid? Ma leian, et see on isegi keerulisem kui ühe ööga kaks paagitäit bensiini maha sõita.

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh, Sven Mikser! Ma usun, et see soov, mille sa esitasid Riigikogu liikmena või fraktsiooni nimel, realiseerub juhtivkomisjoni kaudu, sest kõik fraktsioonid on juhtivkomisjonis esindatud. Praegusel juhul on juhtivkomisjon, milleks on rahanduskomisjon, jõudnud arusaamisele ja esitanud oma arusaamise Riigikogu esimehele. Nii nagu ma ütlesin, on Riigikogu esimees ka määranud muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 5. juuni, kell 10. Rohkem ei oska ma seda asja kommenteerida. Seaduseelnõu 44 arutelu on lõpetatud.

9. 13:00 Otsuse "Audiitorite nimetamine Eesti Panga 2003. aasta tegevuse kontrollimiseks" eelnõu (74 OE) esimene lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Me läheme edasi ja alustame rahanduskomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Audiitorite nimetamine Eesti Panga 2003. aasta tegevuse kontrollimiseks" eelnõu esimest lugemist. Ettekandeks palun kõnepulti rahanduskomisjoni liikme Raivo Järvi!

13:00 R. Järvi

Austatud juhataja! Head kolleegid! Lubage teie ette tuua eelnõu, mis käsitleb audiitorite nimetamist Eesti Panga 2003. aasta tegevuse kontrollimiseks. Tulenevalt Eesti Panga seaduse § 31 lõikest 1 nimetab Riigikogu igaks majandusaastaks sõltumatud audiitorid, kelle ülesanne on kontrollida Eesti Panga tegevust majandusaasta jooksul ja kinnitada Eesti Panga koostatud aastaaruande õigsust. Eesti Panga seaduse § 9 lõike 2 punkt 7 sätestab, et Eesti Panga Nõukogu ainupädevusse kuulub ettepaneku tegemine Riigikogule audiitorite määramiseks. Juhatus edastas 9. mail rahanduskomisjonile Eesti Panga Nõukogu ettepaneku audiitorite nimetamiseks ja lisatud on ka panga nõukogu otsuse seletuskiri. Selle sõnastus on järgmine: "Eesti Panga Nõukogu otsuse nr 4-1 kohaselt teeme ettepaneku nimetada Eesti Panga 2003. aasta tegevuse kontrollimiseks audiitoriteks audiitoräriühingu AS Deloitte & Touche Audit audiitorid Veiko Hintsov ja Villu Vaino." Rahanduskomisjon arutas ettepanekut 26. mai istungil, millest võttis osa Eesti Panga Nõukogu esimees Mart Sörg, kes põhjendas audiitorfirma valikut (põhjused on kirjas ka seletuskirjas). Komisjon otsustas konsensusega esitada rahanduskomisjoni nimel Riigikogu otsuse eelnõu audiitorite nimetamise kohta. 27. mail toimunud komisjoni istungil otsustati konsensusega teha ettepanek võtta nimetatud eelnõu päevakorda eile, olude sunnil siis täna, 4. mail 2003. aastal. Täna!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Kas ettekandjale on küsimusi? Palun, kolleeg Toomas Alatalu!

13:00 T. Alatalu

Aitäh, lugupeetud juhataja! Ma näen, et seletuskirjale on lisatud ülevaade, kes on varem audiitorid olnud. Siit ka minu küsimus lugupeetud rahanduskomisjoni esindajale. Loodetavasti te tundsite asja vastu huvi ja võite kinnitada, et ka tagantjärele on Eesti Panga audiitorite paberid olnud puhtad. Mitte nii nagu mõne teise panga audiitoritega on viimastel aastatel maailmaareenil juhtunud.

13:00 R. Järvi

Aitäh! Mart Sörg põhjendas seda sellega, et Deloitte & Touchega on ka varem koostööd tehtud. Neil pretensioone ei ole ja seetõttu on firma usaldatav.

13:00 Esimees E. Ergma

Kas on veel küsimusi? Ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimised? Sõnavõtusoove ei ole. Läbirääkimisi ei avata. Panen otsuse eelnõu lõpphääletusele. Lugupeetud kolleegid, panen hääletusele rahanduskomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Audiitorite nimetamine Eesti Panga 2003. aasta tegevuse

kontrollimiseks" eelnõu 74. Palun võtta seisukoht ja hääletada![Hääletustulemused](#) Eelnõu poolt on 53 Riigikogu häält, vastu 0, erapooletuid 0. Otsus on vastu võetud.

10. 13:00 Otsuse "Eesti Haigekassa nõukogu liikme nimetamine" eelnõu (63 OE) esimene lugemine

13:00 Esimees E. Ergma

Alustame sotsiaalkomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Eesti Haigekassa nõukogu liikme nimetamine" eelnõu esimest lugemist. Palun, ettekandja sotsiaalkomisjoni liige Margi Ein!

13:00 M. Ein

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Eesti Haigekassa on avalik-õiguslik juriidiline isik, mille kõrgeim organ on vastavalt Eesti Haigekassa seaduse §-le 8 Eesti Haigekassa nõukogu. Nõukogul on 15 liiget. Selle seaduse § 9 lõikes 2 sätestatakse, et sotsiaalkomisjoni ettepanekul määrab Riigikogu oma liikmete hulgast ühe nõukogu liikme. Lisaks Riigikogu nimetatud liikmele kuuluvad Eesti Haigekassa nõukogu koosseisu sotsiaalminister, rahandusminister ja Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees, kes on nõukogu liikmed ametikoha järgi. Vabariigi Valitsus nimetab sotsiaalministri ettepanekul Sotsiaalministeeriumi ametnike hulgast ühe nõukogu liikme, Vabariigi Valitsuse poolt määratud kindlustatute huve esindavate organisatsioonide ettepanekute alusel viis nõukogu liiget ning Vabariigi Valitsuse määratud tööandjate organisatsioonide ettepanekute alusel veel viis nõukogu liiget. Riigikogu sotsiaalkomisjon algatas Riigikogu otsuse "Eesti Haigekassa nõukogu liikme nimetamine" eelnõu (63 SE). Fraktsioonid esitasid oma ettepanekud sotsiaalkomisjonile. Eesti Haigekassa nõukogu liikmekandidaadiks esitati neli kandidaati, üks kandidaatidest taandas end. 2003. aasta 13. mai istungil osalesid sotsiaalkomisjoni liikmed ja sotsiaalkomisjoni nõunikud, toimus salajane hääletamine. Valituks osutus Toomas Tein. Riigikogu sotsiaalkomisjoni 2003. aasta 26. mai istungil võeti otsuse "Eesti Haigekassa nõukogu liikme nimetamine" eelnõu taasarutusele. Eelnõu otsustati saata Riigikogu täiskogu saali arutelule ja otsusena vastu võtta. Otsus võeti vastu konsensusega. Seega otsustab Riigikogu vastavalt Eesti Haigekassa seaduse § 9 lõikele 2 nimetada Eesti Haigekassa nõukogu liikmeks Riigikogu liige Toomas Tein. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Küsimused, palun! Kolleeg Toomas Varek.

13:00 T. Varek

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud ettekandja! Minu ees on haigekassa seaduse esimese lugemise stenogramm 2000. aasta 3. maist. Ettekandja sotsiaalminister Eiki Nestor ütleb seal järgmist: "Ametikoha järgi on teile välja pakutud, et sinna kuuluks Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees. On ette nähtud, et Riigikogu nimetab lisaks veel ühe liikme. Siin ma tahan täiendada seadusteksti. Selle eelnõu autorite arvates peab nõukogusse nimetatav Riigikogu liige kuuluma poliitiliselt sotsiaalkomisjoni esimehe vastasrindesse. Juhul kui Riigikogu tarkade otsuste alusel on sotsiaalkomisjoni esimees koalitsiooni liige, siis võiks üks täiendav Riigikogu liige esindada opositsiooni. Juhul kui - nii nagu meie ajaloos on ka olnud - sotsiaalkomisjoni esimees on opositsiooni esindaja, siis peaks Riigikogu liige esindama koalitsiooni." Hea traditsioon on seni olnud, et haigekassa nõukogusse kuuluv Riigikogu liige on olnud opositsiooni poole pealt. Kas praegu koalitsioon ei tahtnud seda head traditsiooni järgida?

13:00 M. Ein

Aitäh! Seda küsimust arutati komisjonis, aga komisjon otsustas salajasel hääletusel ja nii valitigi nõukogu liige salajasel hääletusel häälte arvu järgi.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Eiki Nestor!

13:00 E. Nestor

Aitäh! Austatud ettekandja! Isegi koalitsiooni juhtpoliitik Juhan Parts on meile siin lubanud, et opositsiooni peetakse ka nagu inimesteks. Riigikogu liikmete nimetamisel haigekassa nõukogusse on tekkinud oma tava. Seda ei ole üheski seaduses, aga sellest on kinni pidanud kõik poliitikud. Miks sotsiaalkomisjon on teistsugusel arvamusel, et haigekassa nõukogus ei peaks opositsioon esindatud olema?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest, aga komisjon ei arutanud seda küsimust.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Siiri Oviir!

13:00 S. Oviir

Täna, proua juhataja! Lugupeetud ettekandja! Te ütlesite, et otsustasite konsensusega, et see on nii, nagu meie laudadel olevas otsuses on, st et liige on koalitsiooni esindaja. Kas ma sain õigesti aru? Kas seda kõike nimetataksegi uueks poliitikaks, milles nüüd ka Rahvaliit kaasa lööb, et teerull veel laiemal labaga?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest! Rahvaliit ei ole kasutanud teerullipoliitikat.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Katrin Saks!

13:00 K. Saks

Aitäh! Lugupeetud ettekandja! Kas te siiski tutvustaksite neid argumente, mis komisjonis välja toodi, et senist head traditsiooni muuta?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest, aga ma vastasin, et komisjon seda küsimust rohkem ei arutanud ja nõukogu liige otsustati salajasel hääletusel.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Andres Herkel!

13:00 A. Herkel

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud ettekandja! See vastus on ühest küljest küll selge, kui otsustati salajasel hääletusel. Aga missugune on teie hinnang, kas komisjoni liikmed teadvustasid enne salajast hääletust seda, et oma hääletusega võivad nad kardinaalselt muuta senist kirjutamata poliitilise kultuuri tava?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest! See oli komisjoni liikmete enda otsustada, kelle poolt nad hääletavad.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Toomas Alatalu!

13:00 T. Alatalu

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Mind häirib natuke see salajane hääletus, sest võimalik on hääletada ka avalikult. Kas salajane hääletus kuulub uue poliitika realiseerimise juurde?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest, aga hääletus oli salajane, isikute hääletus oli salajane.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Katrin Saks!

13:00 K. Saks

Aitäh! Ma palun siiski täpsustada. Me saame kõik aru, et hääletus oli salajane. Aga te ütlesite, et enne komisjoni liikmed siiski rääkisid sellest, et on olnud mingisugune praktika, mingisugune traditsioon. Millised olid komisjoni liikmete seisukohad, mida siis tegelikult räägiti?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest! Avaldati arvamust, et see võiks nii olla, ja rohkem sel teemal ei arutatud.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Helir-Valdor Seeder!

13:00 H.-V. Seeder

Aitäh! Lugupeetud ettekandja! Milline on teie isiklik arvamus, kas haigekassa nõukogus peaks olema kas või vähemalt üks opositsioonipoliitik või ei peaks seal olema ühtegi opositsiooniesindajat?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest! Isiklikult arvan, et seal võiks olla, aga hääletustulemus oli selline. Igaühel oli oma valik.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Peep Aru!

13:00 P. Aru

Lugupeetud ettekandja! Milline oli salajase hääletuse konkreetne tulemus?

13:00 M. Ein

Aitäh küsimuse eest! Salajase hääletuse tulemus oli selline: Toomas Tein - 7 häält; Siiri Oviir - 3 häält; Helir-Valdor Seeder - 2 häält.

13:01 Esimees

Palun, kolleeg Kaarel Pürg!

13:01 K. Pürg

Aitäh, austatud juhataja! Olles komisjoni liige, võin öelda, et esimesel istungil, kui see küsimus tõstatus, tekkis probleem, sest koalitsioon ei olnud omavahel seisukohta võtnud, ja siis ei toimunudki mingisugust hääletust. Mina tõstsin üles küsimuse, et tava on selline ja kaasatud peaks olema ka opositsiooni esindaja. Aga järgmisel istungil öeldi lihtsõnaliselt, et koalitsioon otsustas, et hääletab oma esindaja poolt, ja sellega oli hääletus praktiliselt otsustatud.

13:01 Esimees E. Ergma

Palun ikkagi esitada küsimusi, läbirääkimised tulevad. Palun, kolleeg Leino Mägi!

13:01 L. Mägi

Aitäh, proua esinaine! Proua ettekandja! Me arutasime väga pikalt ja me leppisime ju komisjonis kokku. Kuna ka geenivaramu nõukogusse, mis on päris uus institutsioon, on esindajat vaja, siis me leppisime kokku, et sinna kuulub opositsiooni esindaja. See kandidaat vist oli opositsiooni esindaja, nagu ma mäletan. Kas oli nii?

13:01 M. Ein

Aitäh! See tuleb meil arutelule järgmise päevakorrapunktina.

13:01 Esimees E. Ergma

Aitäh! Kolleeg Kaarel Pürg, vastavalt Riigikogu kodukorra seaduse § 117 lõikele 3 on ettekandjale võimalik esitada ainult üks suuline küsimus. Rohkem küsimusi ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimised? Avan läbirääkimised. Palun, kolleeg Andres Tarand, Mõõdukate fraktsioon.

13:01 A. Tarand

Lugupeetud esimees! Mu jutt tuleb uue ja vana poliitika teemal, nagu see siin juba natuke kõlas, ehk teiste sõnadega, tuleb teha uut ja vana. Jutt, millest me jätkame, on teatavasti haigekassa nõukogu liikmed, keda Riigikogust on au lähetada kaks. Ja ma ütlen igaks juhuks, et vääriti mõistmist kohe tagasi tõrjuda: jutt ei ole isikutest, vaid parlamentaarsest tavast. Nimelt on demokraatlikes parlamentides - kindlasti saavad ka uustulnukad, kes siin esimest koosseisu istuvad, käia ühel ja teisel pool külas ning näha, kuidas asjad käivad - ilma pikema jututa selge, et kui küsimus on kahes parlamendist saadetas, olgu küll, et üks on praegu *ex officio*, siis kuulub üks koht valitsusliidule ja teine opositsioonile. See ei tekitaks absoluutselt ühtegi minutit kõnesid, see on iseenesestmõistetavalt realiseeritav. Nii et nimetagem seda vanaks poliitikaks, sest demokraatlikke parlamente on tõepoolest päris vanu. Mis puutub Eestisse üleüldse, siis demokraatlikke tavasid kujundada on siin veel väga vaevaline, nagu ka praegune juhtum näitab, ja seda tingib meie talupoegliku mõistuse n-ö tumedam pool. Ega meil palju muud ei ole, muide, ka siin, Riigikogudes, on tumeda poolega talupoeglikku mõistust päris palju esindatud. Ma tahan sellega öelda, et seaduse paragrahve jõllitatakse selle silmaga, kuidas neist isiklikult kasu saada. Ja kui seaduse paragrahvis midagi fikseeritud ei ole, siis tavad kui niisugused ei tule üleüldse meelde. Muidugi, siin olid teatud suured lootused ja see, millega meie kõrvu enne valimisi ummistati, nn uus poliitika, oli tõepoolest pikisilmi oodatav. Siin majas ei ole häid kombeid olnud, eriti, mis puutub tavade poolde, ja oli loota, eriti välisdelegatsioonide ja komisjonide moodustamisel, et opositsioon on nüüd valitsusliidu silmis veidi teisel tasandil. Aga seda head tahet ei ole siin võimalik siiski märgata, sest eelmine koosseis tegi niisuguse seaduse, et komisjonide puhul oli see lausa ette nähtud. Mis nähtusega on siis praegusel juhul tegemist? Tegemist on minu arvates niisuguse nähtusega, et kui keegi jääb rahapada põrnitsema, siis kaovad kergesti meelest absoluutselt kõik muud asjaolud ja argumendid, heast tavast, demokraatiatavadest rääkimata. Kaob see talupojamõistuse heledam pool, see, mida hüütakse üldiselt terveks mõistuseks. Pärast pikaaegseid vaatlusi selle saali tagapingist, kus ma olen pidevalt istunud, kogesin ma aasta tagasi umbes midagi sarnast ka isiklikult, kui mind ühelt tööpostilt lahti kangutati. Siis ütlesid mõned praegugi siin saalis istuvad sõbrad, et sa tead ju küll, milles asi on. Mina küsisin: "Milles siis asi on?" Aga sellele küsimusele ei tule mitte iialgi mitte ühtegi vastust. Nii ei ole seda ka praegu loota. Ma tegelikult teadsin seda, aga küsisin ikka. Äraseletatult tähendab see seda, et omadele peab ju - mida andma? Raha andma - fui, kui kole sõna! See tähendab, et tegema peab, aga rääkida sellest Jumala pärast ei tohi. Haigekassa on Eestis päris suur rahapada. Nii suur küll, et peale kujundatud demokraatliku tava, mis selles nõukogus mitu aastat laitmatult funktsioneeris, nagu kuulsite ka tsitaadist, on uue poliitika tegijad kahjuks ilmselt vana partneri survele taas maha matnud ühe oma püha kuulutuse. Sellest on kahju! Asja annab päästa, kui komisjon, ilmselt pärast võetud vaheaega, nagu protseduur ette näeb, võtab ettepaneku siinkohal tervikuna tagasi. Ja selle ettepaneku ma praegu Mõõdukate nimel sotsiaalkomisjonile teengi. Aitäh!

13:01 Esimees E. Ergma

Aitäh! Palun, Isamaaliidu esindaja Andres Herkel!

13:01 A. Herkel

Proua esimees! Austatud kolleegid! Ausalt öelda on piinlik tulla siia pulti pidama läbirääkimisi sellistel teemadel, mis puudutavad personaaliat, olgu see siis delegatsioonide või nõukogude koosseisu määramine. Ja õnneks ei ole meie praeguse koosseisu ajal varem niisugust vajadust tekkinud, sest loomulik on, et need koosseisud enne Riigikogu lõpphääletust kokku lepitakse. Lepitakse tõepoolest kokku nii, nagu härra Tarand siin enne kirjeldas: kas võrdselt jaotatuna opositsiooni ja koalitsiooni esindajate vahel või on siis mõnel juhul, kui on paaritu arv liikmeid, koalitsioonil väike ülekaal. Võib-olla kõige suurem erinevus on siamaani olnud Rahvusraamatukogu Nõukogu määramisel, kus koalitsioon sai kolm kohta ja opositsioon ühe koha. Pärast lahenes asi nii, et härra Tulviste valiti selle nõukogu esimeheks, ja opositsioonil on põhjust võib-olla isegi rahul olla. Aga praeguse jaotuse puhul on läinud

teisiti ja parlamentaarne skoor ei ole siin isegi 2 : 0, nagu eespool osutati, õigemini, parlamentaarne skoor on 2 : 0, aga *ex officio* on selle äärmiselt olulise nõukogu liikmed ju ka rahandusminister ja sotsiaalminister. Nii et, lugupeetud koalitsioon, ma tahan väga osutada tähelepanu sellele, mida te praegu teete, juhul kui see eelnõu niisugusena vastu võetakse. Haigekassa nõukogu, mis on riigis rahanduslikus mõttes üks olulisemaid nõukogusid, komplekteeritakse nelja koalitsioonipoliitikuga niiviisi, et opositsioonil ei ole mitte ühtegi esindajat. Ja see on lubamatu, niiviisi ei tehta. Niiviisi ei ole varem tehtud. Kui ironiseerida, siis saab öelda, et kui oli veel vana poliitika, siis garanteeriti opositsioonile alati haigekassa nõukogus oma esindaja. Kas uus poliitika on siis vastupidine? Võib küsida, mis on selle uue poliitika sisu? Ma tahaksin siiski avaldada lootust, et see, mis on tänaseks meie ette toodud, on tulnud pigem kogenematuses, pigem mitteteadvustamisest - sest tõepoolest, Riigikogu siin saalis määrab ainult ühe liikme, et ülejäänud liikmed on *ex officio*, see tuleb juurde mõelda - ning et koalitsioonil ja komisjonil jätkub meelekindlust see eelnõu täna tagasi kutsuda. Aitäh!

13:01 Esimees E. Ergma

Palun, Taavi Veskimägi, Res Publica!

13:01 T. Veskimägi

Austatud proua juhataja! Head kolleegid! Tahaksin ka võtta sõna nii olulisel teemal nagu haigekassa nõukogu Riigikogu-poolsete liikmete nimetamine. Minu meelest ei ole haigekassa nõukogu ja nõukogu liikmete nimetamine päris võrreldav siin eespool toodud Rahvusraamatukogu Nõukogu liikmete nimetamise või mis iganes teise nõukogu liikmete nimetamisega Riigikogus. Vastavalt haigekassa seadusele formeerub haigekassa nõukogu tegelikult teistel printsiipidel ja väga selgetel osalusdemokraatia printsiipidel, sinna on kaasatud nii tööandjate, töövõtjate kui ka riigi esindajad. Siin täidavad riigi esindajad tegelikult hoopis teist rolli kui teistes nõukogudes, mida ma nimetasin. Ehk tegelikult on Riigikogu ja riigi esindajad tasakaalustavas rollis ning sellest lähtuvalt on nende positsioon vastutuse kandmisel ja kindlate poliitikate teostamisel hoopis teine, kui see on mõne teise nõukogu puhul. Seetõttu ei lähtu jaotus, mis täna on ette pandud, mitte poliitilisest jaotusest koalitsiooni ja opositsiooni vahel, vaid lähtub sellest, milline on eri inimeste asjatundlikkus selles valdkonnas vastutust kanda. Sellest lähtuvalt ongi sotsiaalkomisjoni selline ettepanek ilmselt siia laudadele tulnud, sest tegelikult on osalusprintsipi järgimine tagatud sellega, et kaasatud on nii tööandjate kui töövõtjate esindajad. Ei ole midagi öelda, riigis kannab praegu poliitilist vastutust koalitsioon ja koalitsioonil peavad olema võimalused ka oma vastutuse realiseerimiseks. Osalusprintsipi järgimine on tagatud teiste haigekassa seaduses sätestatud mehhanismide kaudu. Aitäh!

13:01 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Toomas Varek, Eesti Keskerakond!

13:01 T. Varek

Austatud Riigikogu juhataja! Lugupeetud kolleegid! Olin eelmises koosseisus opositsioonis olles sotsiaalkomisjoni liige, ja kui haigekassa seadus sai vastu võetud, valiti mind opositsiooni poole pealt haigekassa nõukogu liikmeks. Kui kolmikliidu asemel tulid võimule Reformierakond ja Keskerakond, pidas see koalitsioon õigeks kutsuda mind haigekassa nõukogu liikme kohalt tagasi ja koht anti opositsioonile, anti Isamaaliidule. See hea traditsioon on jätkunud, lähtudes sellest samast tsitaadist, mis ma tõin esile haigekassa seaduse menetlemisest, kui haigekassa nõukogu liikmete paikapanemisel arutati, millest lähtuda Riigikogu liikme määramisel. Meil on olnud hea traditsioon kahe haigekassa nõukogu liikme määramisel. Mis puudutab seda arvamust, mille praegu tõi välja Res Publica fraktsiooni esimees, võrreldes haigekassa nõukogu teiste nõukogudega, siis siin Riigikogu saalis on varem aru saadud, et haigekassa nõukogu on üks tähtsamaid nõukogusid. On siiralt kahju, et seekord ei arvestatud opositsiooni ettepanekut ega valitud haigekassa nõukogusse opositsiooni fraktsioonide kandidaate. Keskerakonna fraktsioon on seda meelt, et me ühineme Mõõdukate fraktsiooni ettepanekuga ja toetame seda. Aitäh!

13:01 Esimees E. Ergma

Aitäh! Rohkem sõnavõtusoove ei ole. Lõpetan läbirääkimised ja panen nimetatud otsuse eelnõu lõpphääletusele. Andres Herkel, palun!

13:01 A. Herkel

Aitäh, proua esimees! Isamaaliidu fraktsioon palub enne hääletust 10-minutist vaheaega, et Res Publica fraktsioon, Reformierakonna fraktsioon ja Rahvaliidu fraktsioon jõuaksid ümber mõelda.

13:01 Esimees E. Ergma

Palun ettepanek kirjalikult! Vaheaeg 10 minutit, istung jätkub 16.34. V a h e a e g

13:01 Esimees E. Ergma

Isamaaliidu fraktsiooni palutud vaheaeg on lõppenud. Alustame lõpphääletust. Lugupeetud kolleegid, panen hääletusele sotsiaalkomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Eesti Haigekassa nõukogu liikme nimetamine" eelnõu 63. Palun võtta seisukoht ja hääletada![Hääletustulemused](#) Eelnõu poolt on 48 Riigikogu liiget, vastu 29 Riigikogu liiget, erapooletuid ei olnud. Eelnõu on otsusena vastu võetud.

11. 13:00 Otsuse "Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogu liikmete nimetamine" eelnõu (64 OE) esimene lugemine

13:00 Esimees E. Ergma

Alustame sotsiaalkomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogu liikmete nimetamine" eelnõu esimest lugemist. Ettekandja on sotsiaalkomisjoni liige Margi Ein.

13:00 M. Ein

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Sihtasutus Eesti Geenivaramu on inimgeeniuuringute seaduse § 3 lõike 1 alusel riigi poolt Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas asutatud sihtasutus, mille ülesanne on edendada geeniuuringute arengut, koguda teavet Eesti rahvastiku tervise ja pärilikkuse kohta ning rakendada uuringute tulemused rahva tervise parandamiseks. Sihtasutuse Eesti Geenivaramu pädevuses on geenivaramu loomine ja pidamine. Inimgeeniuuringute seaduse § 4 kohaselt on Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogul üheksa liiget. Riigikogu sotsiaalkomisjoni ettepanekul nimetab Riigikogu kolm nõukogu liiget, Vabariigi Valitsus kolm nõukogu liiget ja Eesti Teaduste Akadeemia juhatus kolm nõukogu liiget. Riigikogu sotsiaalkomisjon algatas Riigikogu otsuse "Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogu liikmete nimetamine" eelnõu (64 OE). Riigikogu fraktsioonid esitasid sotsiaalkomisjonile oma ettepanekud Eesti Geenivaramu nõukogu liikme kandidaatide kohta. Esitati viis kandidaati. 2003. aasta 13. mai istungil, kus osalesid sotsiaalkomisjoni liikmed ja sotsiaalkomisjoni nõunikud, toimus salajane hääletamine. Valituks osutusid Vilja Savisaar 11 häälega, Urmo Kõöbi 10 häälega ja Koit Prants 7 häälega. 2003. aastal 26. mail võeti Riigikogu otsuse "Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogu liikmete nimetamine" eelnõu sotsiaalkomisjoni istungil taas arutusele. Eelnõu otsustati saata Riigikogu täiskogu saali arutelule ja otsusena vastu võtta. Komisjoni otsus võeti vastu konsensusel. Seega otsustab Riigikogu, lähtudes inimgeeniuuringute seaduse § 4 lõikest 1, nimetada Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogu liikmeteks Riigikogu liikmed Urmo Kõöbi, Koit Prants ja Vilja Savisaar. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Palun, kas ettekandjale on küsimusi? Küsimusi ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimised? Sõnavõtusoove ei ole. Läbirääkimisi ei avata. Alustame lõpphääletust. Lugupeetud kolleegid, panen hääletusele Riigikogu otsuse "Sihtasutuse Eesti Geenivaramu nõukogu liikmete nimetamine" eelnõu 64. Palun võtta seisukoht ja hääletada![Hääletustulemused](#) Eelnõu poolt anti 67 häält, vastu ega erapooletu ei olnud keegi. Eelnõu on otsusena vastu võetud.

12. 13:00 Eluruumide erastamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (25 SE) esimene lugemine

13:00 Esimees E. Ergma

Järgmine päevakorrapunkt on Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud eluruumide erastamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (25 SE) esimene lugemine. Palun, ettekandja Eesti Keskerakonna fraktsiooni liige kolleeg Liina Tõnisson!

13:00 L. Tõnisson

Lugupeetud proua esinaine! Lugupeetud kolleegid! Keskerakonna fraktsiooni esitatud eluruumide erastamise seaduse muutmise seaduse eelnõu tuleneb tänasest olukorrast, kus eluruumide erastamise seaduses on sätestatud, et 2001. aasta 1. juunini on korteri üürilepingut omaval isikul võimalus korter eelisõigusega erastada. See tähtaeg oli määratud, lähtudes asjaolust, et selleks ajaks peavad kõik tolleaegsed üürnikud olema oma otsuse teinud. Periood kestis ju 90-ndate keskpaigast alates, kui algas korterite erastamine, ja pidi järelkult olema küllalt pikk selle probleemi lahendamiseks. Tegelik elu teeb aga alati oma korrektiivid. Nimelt sattusid endistele omanikele ja nende järeltulijatele tagastatud eluruumidest lahkuma sunnitud isikud elamureformi tõttu üsna keerulisse olukorda. Teatavasti pidid väga paljud neist oma eluruumi maha jätma, nad ei saanud eluruumi erastada. Väga paljudes Eestimaa linnades - eriti palju oli selliseid inimesi Tallinnas - on kohalikud omavalitsused püüdnud lahendada neid küsimusi sellel moel, et on katsunud anda oma korteritest lahkuma sunnitud üürnikele munitsipaalkortereid nendel elamispindadel, mis on tasapisi vabanenud ja mis ei ole veel erastatud, vaid kuuluvad munitsipaalomandisse. Tallinnas on näiteks selliseid inimesi järjekorras 900. Kuid nüüd on tekkinud olukord, kus selle eelisõigusega erastamise tähtaja lõppemise tõttu 1. juunil 2001 ei ole sellistel üürnikel võimalik neid linna või teoreetiliselt ka riigi poolt antud kortereid eeliskorras erastada, vaid vastavalt elamuseadusele peavad need linnale või riigile kuuluvad elamispinnad minema erastamisele või õigemini müüki avaliku pakkumise korras. See tähendab, et endise omaniku majast lahkuma sunnitud üürnik, kes on saanud linnalt uue üürikorteri ja sõlminud sellekohase üürilepingu pärast 1. juunit 2001, peab konkureerima turul kinnisvarafirmadega, kui ta seda korterit osta soovib. Mis tähendab seda, et nendel inimestel õigupoolest puudub võimalus korterit eelisjärjekorras või otse erastada, mis kõikidel teistel Eesti riigi kodanikel oli korterite erastamise protsessi vältel võimalik. Seega on täiesti selgelt tegemist riigi kodanike ühe osa sattumisega diskrimineerivasse olukorda. Vaatamata sellele, et 1. juunist 2001 on varsti juba kaks aastat möödunud, müüs Tallinna linn neid kortereid teatava ajani siiski otsustuskorras üürilepingu sõlminud endiste omanike majadest lahkunud isikutele, kuid kuna seadus seda võimalust korrektelt ei sätesta, siis 2002. aasta lõpul notarid otsustasid, et nad ei saa selliseid tehinguid aktsepteerida. Tõenäoliselt oli siin määrav ka asjaolu, et mõningad notarid olid sunnitud oma otsustuste eest kohtus vastutust kandma, oli see siis proua Tiesenhauseni maja lugu või midagi muud. Lühidalt öeldes, notarid otsustasid kollektiivselt, et neid tehinguid nad enam ei aktsepteeri. Täna ongi olukord selline, et isikud, kes ei saanud võrdselt teiste riigi elanikega erastada oma korterit enne 2001. aastat, sest neil ei olnud munitsipaalkorteri, ei saa seda teha ka nüüd, pärast 2001. aasta 1. juunit, kuigi munitsipaliteet on neile korteri eraldanud ja üürileping on sõlmitud. Eelöeldust tulenevalt tegigi Keskerakonna fraktsioon ettepaneku teha eluruumide erastamise seaduses muudatus, mis võimaldaks nendel isikutel, kes on sõlminud munitsipaal- või riigikorteri üürilepingu pärast 1. juunit 2001, selle korteri erastada. See lahendaks olukorra, kus riik suhtub oma kodanikesse ja nende õigustesse erinevalt, st ühed said korteri erastada ja teistel puudub selleks võimalus. Suur tänu!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Palun, kas on küsimusi? Palun, kolleeg Sven Sester!

13:00 S. Sester

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud ettekandja! Ma olen aru saanud, et omanikul on alati õigus oma vara vabalt võõrandada. Olles ise Tallinna Linnavolikogu liige, mäletan, et linnavolikogu on võtnud vastu otsuseid otseses korras müümise või koguni kinkimise kohta. Millest see tuleb, et notarid neid otsuseid enam ei aktsepteeri?

13:00 L. Tõnisson

Kahtlemata võivad kõik omanikud oma varaga talitada nii, nagu nad soovivad, seda ütleb meie põhiseadus. Kuid põhiseaduses on üks klausel: kui eriseadused ei sätesta teisiti. Ja nii ongi, et eluruumide erastamise seaduse säte sätestab teisiti, öeldes, et pärast 1. juunit 2001 kuuluvad munitsipaal- ja riigikorterid erastamisele või õigemini müügile avaliku pakkumise kaudu. Tähendab, meetod on seaduse alusel paika pandud ja kohalikul volikogul ei ole õigust seda ei laiendada ega kitsendada. Seda õigust me praegu oma parandusettepanekuga kohalikule võimule taotleme.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Siim-Valmar Kiisler!

13:00 S.-V. Kiisler

Aitäh! Austatud sõnavõtja! Teatavasti näeb seadus ette ka need hinnad ja arvutusmehhanismi, kuidas kujuneb eluruumi erastamise hind, mis omal ajal oli ikkagi tunduvalt teise väärtusega, kui see praegu on. Korterihinnad on vahepeal väga palju tõusnud ja selle hinnaga müük on muutunud tänaseks tõepoolest sisuliselt kinkimiseks. Mis te arvate, kaua see peaks siis samaviisi jätkuma, kui kaua peaks sama hinnaga erastamine kestma, kas viis aastat, kümme aastat või viiskümmend aastat?

13:00 L. Tõnisson

Kõigepealt ma ütleksin, et meie parandusettepanekus ei ole sõnagi juttu hinnast. Hinna küsimus jääb omavalitsuse otsustada. Aga mina ettekandjana ütleksin küll, et 90. aastate lõpul erastas enamik Eesti inimesi korteri täiesti olematu raha eest. Ka kesklinna kalleimad korterid saadi EVP-de eest, selliste summade eest, mis praegu, vabandage väljendi eest, ajaksid kassid ka naerma. Nii et enamik Eesti inimesi on elamispinna endale kingiks saanud. Jah, mõned said lobudikud ja teised said, kordan, kesklinna korterid, mõned said ridaelamud ja mõned said veel midagi paremat. Nii et kahtlemata on siin olnud sotsiaalne ebavõrdsus. Kui kallilt kohalikud omavalitsused otsustavad kortereid erandkorras nendele isikutele müüa - siin ei ole enam tegemist erastamisega, vaid müümisega -, see on kohaliku omavalitsuse otsustada. Aga kordan, enamik inimesi on sisuliselt saanud need korterid endale kingina. Nii et ka need paar tuhat endiste omanike majadest lahkuma sunnitud perekonda, kes meil Eestis on, on väärt kas just samalaadset kingitust, aga igatahes võimalust elamispind soodsamatel tingimustel omandada. Sellepärast et riik, kordan, peab oma seadustega kõikidesse kodanikesse võrdväärselt suhtuma. Need inimesed on niikuinii olnud sunnitud oma kodu maha jätma, mõned on nendes korterites elanud mitukümmend aastat, neid maju üldse püsti hoidnud. On igasuguseid situatsioone, aga need inimesed on ka väärt omandama elamispinda, ütleme, soodustingimustel.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Sven Sester!

13:00 S. Sester

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud ettekandja! Mina olen küll aru saanud, et eluruumide erastamise seadus lubab kohaliku omavalitsuse volikogul ka praegu rakendada eluruumide erastamisel avalikul enampakkumisel erinevaid piiranguid ja kehtestada erinevaid lisatingimusi, mis aitaksid nn uusüürnikel kasutada võimalikke eesõigusi eluruumide erastamiseks. Kas ma olen sellest õigesti aru saanud?

13:00 L. Tõnisson

Kahtlemata te olete õigesti aru saanud. On võimalik panna piirang, et endiste omanike majadest lahkuma sunnitud isikutel on ostueesõigus. Aga kui mina olen saanud linnalt munitsipaal korteri ja mul on üürileping ning siis tuleb 150 eelisostuõigusega isikut, palun vabandust, Tallinnas on neid 900, ja kõik need 900 tahavad osta, siis ei ole ma üldse kindel, et mina selle korteri saan, selle võib saada nimekirja 899., kes on vanatädi üles ostnud. Tallinna linn teab selliseid juhtumeid. Tähendab, see ei lahenda konkreetset olukorda. Kordan, enamik Eestimaa elanikke sai erastada EVP-de eest korteri, millele tal oli üürileping. Mina ei saanud minna tahtma kellegi vanalinna kallihinnalist korterit ja keegi teine ei saanud tulla tahtma minu äärelinna korterit, millele mul oli üürileping. Me ei saa nende inimeste suhtes käituda diskrimineerivalt. Milles need inimesed süüdi on? Vähemalt enamik neist või suur osa ei ole süüdi mitte milleski peale selle, et saatuse tahtel vahetasid nad just vahetult enne 90-ndaid kolm korterit kokku ja

sattusid kesklinna suurde korterisse, mis läks tagastamisele. Nii et meie eelnõu tuleneb väitest, et kõik kodanikud peavad riigi ja seaduse ees olema võrdsed.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Siim-Valmar Kiisler!

13:00 S.-V. Kiisler

Aitäh! Austatud ettekandja! Te räägite konkreetset just tagastatud eluruumide üürnikest ja nendele kohaliku omavalitsuse poolt eraldatud eluruumidest. Aga teatavasti ei anna kohalikud omavalitsused eluruume üürile mitte ainult tagastatud majade üürnikele, vaid väga mitmesugustele inimestele väga mitmesugustel põhjustel. Teie seadusmuudatuse ettepanekust ei tule küll kuidagi välja, et see käsitleks ainult tagastatud majade üürnikke. Millest selline vastuolu?

13:00 L. Tõnisson

Suur tänu! Ei, see ei ole kindlasti vastuolu. Jah, see seaduseelnõu peab silmas, nagu seletuskirigi ütleb, tagastatud elamutest lahkuma sunnitud isikute õigusi. Aga me ei kirjutanud sinna seda klauslit. Kui Riigikogu arvab, et see klausel tuleb tingimata juurde kirjutada, siis see on võimalik. Meie jätsime otsustamisõiguse kohalikule omavalitsusele. Sest pikema kaalumise tulemusel leidsime, et kohalikel omavalitsustel võiks olla õigus teha ka näiteks kümnelapselise perekonna suhtes, kellel on munitsipaalkorter, otsus müüa see korter talle soodustingimustel. See on üks asi, mis kallutas meid selles suunas, et võib-olla me ei peaks panema seda võimalust absoluutselt jäigalt kinni. Kui te kardate, et kohalikud omavalitsused, on see Tallinna Linnavalikogu või Kuressaare Linnavalitsus, hakkavad seda kuritarvitama, siis lõikame need võimalused ära ja jääme ainult endiste omanike majadest lahkuma sunnitud isikute juurde. Aga elu on nii kohutavalt eripalgeline, elus on võimalikud igasugused õnnetused ja kohalikul omavalitsusel võiks olla võimalus seaduse piires neid õnnetusi veidi leevendada. Võtkem minu näide kümnelapselisest perekonnast, ma usun, et keegi teist ei vaidleks selle väite vastu. See oli arvamus. Aga kui te peate seda täpsustust oluliseks, kirjutame selle sisse ja elimineerime kõik teised võimalikud variandid. See on ka teoreetiliselt võimalik.

13:00 Esimees E. Ergma

Rohkem küsimusi ei ole. Aitäh, kolleeg Liina Tõnisson! Palun ettekandjaks kõnepulti majanduskomisjoni liikme kolleeg Peep Aru!

13:00 P. Aru

Lugupeetud juhataja! Head kolleegid! Riigikogu majanduskomisjon arutas eluruumide erastamise seaduse muutmise seaduse eelnõu (25 SE) oma 27. mai istungil. Seaduseelnõu esitaja poolne ettekandja proua Liina Tõnisson analüüsis selle seadusmuudatuse vajalikkust ja tõi seal välja põhimõtteliselt samad argumendid, mis tänagi saalis kõlasid. Arutelul analüüsiti kehtiva seaduse võimalusi lahendada eelnõu esitajate tõstatatud probleemi ja ühisele seisukohale selle eelnõu vajalikkuse suhtes ei jõutud. Vabariigi Valitsus oma 29. aprilli k.a protokollilises otsuses ei toetanud eelnõu. Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium oma kirjas 12. maist k.a andis komisjonile ka selle seisukoha põhjenduse. Esiteks, käesolev eelnõu lahendaks probleemi, mis puudutab pärast 1. juunit 2001 üürile antud erastamisele kuuluvaid eluruume, ainult osaliselt. Peale omavalitsusüksuse omandis olevate eluruumide tuleb probleem samaaegselt lahendada ka teiste eluruumide erastamise seaduse § 3 lõigete 1 ja 1¹ kohaselt erastamisobjektiks olevate eluruumide puhul. Vastasel korral oleks tegu põhiseadusliku võrdse kohtlemise printsiibi rikkumisega. Teiseks, Vabariigi Valitsus peab oluliseks lahendada kõik eluruumide erastamise seadusest tulenevad probleemid tervikuna, arvestades elamureformi lõpetamise vajadust. Komisjonis toimus konkureeriv hääletus, kus esimese lugemise lõpetamise poolt oli 3 komisjoni liiget ja mittelõpetamise poolt 4 liiget. Lõpphääletusel otsustas komisjon üksmeelselt saata eelnõu 25 Riigikogu täiskogu istungile esimeseks lugemiseks ning hääletage 5 poolt ja 3 vastu otsustati esimest lugemist mitte lõpetada ehk, vaadates täpsemalt meie kodukorraseadust, § 98 mõttes see eelnõu tagasi lükata. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Palun, kas on küsimusi? Küsimusi ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimised? Palun, Sven Sester, Res Publica!

13:00 S. Sester

Lugupeetud juhataja! Head kolleegid! Ma ütleksin täna kaks märksõna. Esimene on seesama omaniku õigus oma vara vabalt võõrandada ning teine on elamu- ja omandireform. Me räägime täna võrdse kohtlemise printsiibist. Kuid ma olen ikkagi siamaani arvamusel, et kohalikel omavalitsustel on volikogu otsusega võimalik eluruumide üürnikele eluruumi otsustuse korras kas siis müüjale sobiva hinnaga müüa või tõesti kinkida. Ja nagu ma ennist küsimust esitades ütlesin, olen ma linnavolikogu liikmena näinud ka sellist praktikat, kus otsustuse korras kas siis sobiva hinnaga müüakse või kingitakse. Lisaks lubab kehtiv eluruumide erastamise seadus kohalike omavalitsuste volikogudel rakendada omavalitsuse omandis olevate eluruumide erastamiseks korraldatud avalikel enampakkumistel osalejate suhtes piiranguid ja võimalus on kehtestada ka erinevaid lisatingimusi. Selliste piirangute ja lisatingimuste kehtestamise kaudu on tegelikkuses võimalik tagada nn uusüürnike eesõigus eluruumi erastamisel. Kui rääkida elamureformist, siis nägid seaduse loojad ette, et reform võiks põhimõtteliselt lõppeda 1. juunil 2001. Praegu oleme olukorras, kus EVP-de kasutamise ja kõigi sellega seonduvate seaduste kehtivuse aega on pidevalt pikendatud. Järjest rohkem ja rohkem tehakse uusi ja uusi kompromisse. Aga kaua võib siis selline asi kesta? Selle seaduseelnõu järgi võiks anda üürnikele võimaluse korter erastada ajaliselt limiteerimata, seda kas või 20 või enama aasta pärast. Kas see on õige? Selle elnõu järgi saavad võimaluse korter erastada tõesti kõikvõimalikud uusüürnikud. Sellele küsimusele vastati, et siin võib teha parandusi. Ilmselgelt nägid algatajad seda elnõu tõesti sundüürnikele suunatuna, kuid praegu seda sees ei ole. Ma arvan, et ka see ei ole õige. Praegu erastatakse kortereid nende hinnaarvutuste järgi, mis tehti kunagi kümme aastat tagasi. Tänapäevaks on hinnad kümme korda tõusnud. Ma arvan, et ka see ei ole õige. On tekkinud olukord, kus kohalikud omavalitsused ehitavad uusi munitsipaalalamuid ning sõlmivad üürilepinguid. Selle seaduseelnõu vastuvõtmise korral oleks siis nendel üürnikel sisuliselt võimalik pärast needsamad uued korterid kohe erastada. Kas see on õige? Res Publica fraktsioon ei toeta seda elnõu. Oleme seisukohal, et elnõu ei lahenda kõiki eluruumide erastamise seadusega seotud probleeme. Oleme teadlikud, et Vabariigi Valitsus tuleb lähitulevikus välja seaduseelnõuga, mis ei puuduta eluruumide erastamise seadust osaliselt, vaid peaks lahendama sellest seadusest tulenevate probleemide tervikpaketi, arvestades loomulikult elamureformi lõpetamise vajadust. Oleme seisukohal, et elamu- ja omandireform peaks lõpetatama võimalikult kiiresti. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Rohkem sõnavõtusoove ei ole. Lõpetan läbirääkimised. Kuna juhtivkomisjon ja Res Publica fraktsioon on teinud ettepaneku elnõu tagasi lükata, tuleb meil hääletada. Palun, Jürgen Ligi!

13:00 J. Ligi

Aitäh, austatud juhataja! Palun öelge vanadele ja stagneerunud poliitikutele, kas see on vale arusaam, et hääletamine toimuks juhul, kui keegi sellele ettepanekule vastu vaidleb, teeb vastupidise ettepaneku? Lühidalt öeldes, kas uus kodukord käsitleb asju teisiti?

13:00 Esimees E. Ergma

Uus kodukord näeb ette hääletamist. Panen hääletusele juhtivkomisjoni ja Res Publica fraktsiooni ettepaneku seaduseelnõu 25 tagasi lükata. Palun võtta seisukoht ja hääletada![Hääletustulemused](#) Ettepaneku poolt on 45 Riigikogu liiget, vastu 19, erapooletuid ei ole. Seaduseelnõu 25 lükatakse tagasi ja langeb menetlusest välja

13. 13:00 Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32

13:00 Esimees E. Ergma

Algab Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32¹ muutmise seaduse eelnõu esimene lugemine. Palun, ettekandja Eesti Keskerakonna fraktsiooni liige kolleeg Mailis Rand!

13:00 M. Rand

Proua juhataja! Lugupeetud Riigikogu! Teie ees on esimesel lugemisel Keskerakonna fraktsiooni algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32¹ muutmise seaduse eelnõu. Vastavalt eelmisel aastal kehtima hakanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muudatustele kindlustati alates 1. septembrist 2002 tasuta koolitoit 1.-4. klassi õpilastele. Keskerakond peab väga vajalikuks laiendada tasuta koolilõunat saavate õpilaste ringi põhikooli lõpuni. Selleks on mitmeid põhjusi, nimetaksin siin vaid mõnda. Teadaolevalt on viimastel aastatel õpilaste üldine tervislik olukord märgatavalt halvenenud ning üheks põhjuseks on peetud nii toitumusharjumuste muutumist kodus kui ka koolitoidu kallist hinda, mis käib paljudele lastevanematele üle jõu. On fakt, et kui 2002. aasta septembrist hakati koolitoitu tasuta andma, läks koolitoidu tarbimine 1.-4. klassini peaaegu kohe 100%-liseks. Teine põhjus on vaesuses elavate inimeste arvu drastiline suurenemine. Teatavasti elab Eestis üle kolmandiku inimestest alla vaesuspiiri ja peaaegu pooled vaesuspiiril. Seetõttu jääb paljudel koolitoidu soovijatel see rahapuudusel saamata. Teada on mitmeid juhuseid, kus omavalitsus rahuldab rahaliste võimaluste puudumise tõttu mitmekümnest tasuta koolitoidu taotlusest vaid mõne üksiku. Seetõttu ei ole kuidagi põhjendatud selliste kulude katmise kohustuse asetamine kohaliku omavalitsuse peale, kes maadleb niigi paljude võlgade, sealhulgas õpikutoetuste, töövihikutoetuste, transporditoetuste jm toetuste küüsis. Kolmandaks, väikekoolide sulgemine, mis omakorda pikendab laste kooliteed ja suurendab seeläbi ka koolikoormust. Nii venib paljude laste koolipäev kaugelt pikemaks, kui see tunniplaanis peegeldub. Mitmed lapsed jõuavad koolist koju alles kuue-seitsme ajal õhtul ning seetõttu on väga oluline, et kõik soovijad saaksid oma koolipäeval vähemalt ühel korral koolitoitu. Neljandaks on see oluline regionaalpoliitiline samm, aidates neid piirkondi, mis asuvad majanduslikult ebasoodsamas olukorras. Kavandatav eelnõu on toeks just neile valdadele, kes oma vähestest vahenditest on suunanud suure osa laste koolilõuna toetamiseks. Koolitoidu küsimust ei tohiks käsitleda vaid kui sotsiaalabi, mille saamise aluseks peetakse peamiselt vanemate rahapuudust. Kui kompenseerida koolitoitu sihtotstarbeliselt otse riigieelarvest, siis välistatakse asjaolu, et abi ei jõua tegelikult abivajajateni, nagu sotsiaalabi uuringud on paraku näidanud. Korralik koolitoit on kõigi laste tervise huvides ning selle saamine ei tohi sõltuda vanemate rahakotist ega toitumisharjumustest. Haridus- ja Teadusministeeriumi andmeil oli 2002. aasta 1. septembril 1.-9. klassi õpilaste arv 162 000. Seaduse kohaselt on koolipäevade arv 175, arvestuslik koolitoidu maksumus on tänaste arvestuste seisuga umbes 10 krooni. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Palun, kas on küsimusi? Küsimusi ei ole. Palun, ettekandeks on sõna kultuurikomisjoni liikmel kolleeg Katrin Saksal!

13:00 K. Saks

Austatud juhataja! Head kolleegid! Kultuurikomisjon arutas Keskerakonna fraktsiooni algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32¹ muutmise seaduse eelnõu oma istungil 27. mail. Kohal oli 7 liiget, puudus 4. Eelnõu algatajate nimel tegi ettekande Mailis Rand ja rõhutas kõigile meile neid positiivseid efekte, mida tasuta koolitoit on toonud lisaks sellele, et lastel on kõhud täis, et lapsed on rohkem koolis ja rahulikumad. Komisjoni liikmed rõhutasid vajadust täpsustada vajaminevat summat, mida Mailis Rand ka siin oma ettekandes tegi. Komisjoni ettepanek oli esimene lugemine lõpetada, hääletustulemus 5 poolt, 2 vastu. Komisjon otsustas teha Riigikogu juhatusel ettepaneku määrata muudatusettepanekute tähtajaks 9. juuni 2003, kell 11. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Kas on küsimusi? Küsimusi ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimised? Palun, kolleeg Indrek Raudne, Res Publica fraktsioon!

13:00 I. Raudne

Austatud proua juhataja! Head kolleegid! Keskerakonna menetlusse antud eelnõu sisu on võimaldada alates 1. septembrist 1.-9. klassi õpilastele tasuta koolilõuna. See on lühike ja ilus eelnõu, mille vastu on väga raske astuda, sest loomulikult tahame kõik siin, et meie lapsed saaksid koolis hea ja sooja lõunasöögi. Kuid nii nagu kõik ilusad asjad, maksaks selle eelnõu elluviimine 2003/04. õppeaastal, nii nagu ka eelnõu algatajad väidavad, 300 miljonit krooni. Osa sellest rahast on olemas selle aasta eelarves ja kindlasti planeeritakse see ka järgmise aasta eelarvesse, sest juba praegu võimaldatakse tasuta lõuna 1.-4. klassi õpilastele. Keskerakonnal on loomulikult kerge toota selliseid üherealisi eelnõusid, mille sisuks on riigi kulutuste suurendamine, sest vastutust Eesti riigi kui terviku eest kanda ei tule. Eesti riigil on aga raha vähe ja 300 miljonit on suur raha, isegi väga suur raha. See raha ei tule mitte kellegi või millegi arvel, see ei kuku taevast ega säästeta seda mingi rumalusest hoidumisega või mõne lolluse likvideerimisega. Vähemalt ei ole Keskerakond siamaani oma tegevusega aidanud kuskilt raha säästa või kokku hoida, pigem vastupidi. See sunnib küsima, kas me oleme ikka nii rikkad, et võimaldada tasuta koolilõuna eranditult kõigile kooliõpilastele. Olgem ausad, tegemist on ühe sotsiaaltoetuse liigiga. Ja sotsiaalpoliitikana, mitte hariduspoliitikana tulekski seda eelnõu käsitleda. Res Publica fraktsioon on sotsiaalpoliitilises tegevuses peamiseks eesmärgiks seadnud aidata riigi väheseid tulusid arvestades just neid, kes seni toetust vajavad. Ma isiklikult arvan, et paljud jõukamad inimesed jõuavad oma töötasust laste koolilõuna kinni maksta, ja tundub üldse olevat küsitav, kas on otstarbekas ja mõistlik toetada neid, kes seda tegelikult ei vaja. Loomulikult on kõik lapsed tähtsad, kuid osas peredes ei ole kümnekroonine lõuna probleem, teistes peredes on see aga ülioluline küsimus. Sama loomulik on paljude vaesemate perede ja laste jaoks võimalus saada tasuta koolitoitu ka siis, kui laps jõuab 5. klassi. Sellepärast toetab Res Publica fraktsioon kindlasti tasuta koolitoidu võimaluse laiendamist 5.-9. klassini ja miks mitte ka gümnaasiumiosale. Seda näeb ette ka koalitsioonilepe. Kuid meie riigi väheste rahaliste võimalustega ei saa tagada tasuta koolilõunat kõigile lastele. Me peame siin siiski tegema vahe. Tasuta koolilõuna kui üks sotsiaaltoetuse liik on meie tänaste ressursside puhul mõeldav keskmisest vaesematele peredele, mitte kõigile lastele. Vastavalt koalitsioonilepingule esitab Vabariigi Valitsus lähiajal kindlasti eelnõu näol ka omapoolse nägemuse, kuidas tagada olemasolevate rahaliste vahenditega eeskätt vaesemate perede lastele tasuta koolilõuna terve õpiaja jooksul, ja siis võime koosmeele vaimus need eelnõud ühendada. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Mailis Rand, Eesti Keskerakond!

13:00 M. Rand

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Ma pean vajalikuks nimetatud summasid Keskerakonna nimel veidi täpsustada. Algatajatena tõime välja kogu 1.-9. klassini 2003.-2004. aastal vajamineva summa, mis on 266 miljonit ehk täpsemalt 265,978 miljonit. Aga me räägime täna siiski ajast 2003. aasta septembrist detsembrini, mil see maksab lisaks olemasolevatele summadele vaid 76 miljonit ehk 75,997 miljonit. Täna olukorras on meil pool sellest summast eelarves juba olemas, ja kui rakendatakse alles 2004. aastast, näiteks jaanuarist või septembrist, siis on vaja juurde mitte 300 miljonit, nii nagu eelkõneleja väitis, vaid ainult veidi üle 100 miljoni. Kuidagi ei tahaks nõustuda eelkõnelejaga, et meie noorte või laste hulgas on väga palju neid, kes tegelikult koolitoitu ei vaja. Ma väitsin ka oma kõnes, et esimene põhjus on laste tervislik olukord. Ühelt poolt on meil tõepoolest väga palju vaeseid perekondi, kes ei suuda oma lastele, eriti kui lapsi on perekonnas mitu, kümnekroonist koolilõunat tagada. Koolilõuna maksumus loomulikult varieerub eri paikades. Teiselt poolt on aga väga oluline tendents, et just rikkamate perekondade laste tervislik seisund on halvenenud, oluliselt halvenenud, ja just seetõttu, et lapsed ei ole õppinud sooja toitu sööma. Seda peetakse väheoluliseks faktiks, kuid meile on kõik lapsed olulised ja täna on meil ära teha ...

13:00 Esimees E. Ergma

Kolleeg, aeg!

13:00 M. Rand

Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Andres Taimla, Reformierakond!

13:00 A. Taimla

Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Eelnõu, millest me räägime, on tekitanud üsna elavat poleemikat mitmes Riigikogu koosseisus. Ja kellel saaks midagi olla selle vastu, et õpilased saaksid tasuta toitu, kas siis põhikoolis või ametikoolis või gümnaasiumis või kõigis nendes korraga. Valikute piiri määravad ikkagi rahalised vahendid, loomulikult ka koalitsiooni eelistused. Koalitsiooni eelistused on kirjas koalitsioonileppes ja tulenevalt sellest ütles Vabariigi Valitsus ka eelnõule ei, mis ei tähenda seda, et tasuta koolitoit jääks meie huvifäärist välja. Eelnõu, mis võeti vastu eelmises Riigikogus, avaldas positiivset mõju. Uuringud selle toime kohta on Haridusministeeriumil veel täpsemalt kokku võtmata, kuid enam-vähem on teada, et omavalitsusel vabanesid suhteliselt suured vahendid selleks, et aidata ka neid põhikooli vanemate klasside õpilasi, kelle perel on toimetulekuraskusi või kes elavad allpool vaesuspiiri. Nii et selles suhtes oli asi positiivne. Reformierakond ütles eelnõule komisjonis ei põhjendusega, et me tahame teada täpseid numbreid, mida eelnõu sisaldab, ja ka õppeklasside kaupa. Täna me saime need numbrid. Me arutame fraktsioonis ja koalitsioonis tõenäoliselt asja edasi, kuid viimasel arutelul oli meie seisukoht, et juhul kui koalitsioon seda vajalikuks peab, võiks see toimuda siiski astmete kaupa ja iga kord tuleks selgitada, mis on selle toime, eesmärk. Nii nagu ütles ka Res Publica esindaja, me ei välista, et tegeleme selle teemaga edasi, kuid ühes paketis kogu hariduse konkurentsivõimeliseks muutmise, õpilaste õpitingimuste parandamise ja investeringutega. Täna Reformierakond eelnõu tagasilükkamist ei algatanud, nii et töö jätkub. Aitäh!

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Rohkem sõnavõtusoove ei ole, lõpetan läbirääkimised. Seaduseelnõu 24 esimene lugemine on lõpetatud. Määrان seaduseelnõu 24 muudatusettepanekute esitamise tähtjaks 9. juuni, kell 11.

14. 13:00 Õppetoetuste seaduse eelnõu (31 SE) esimene lugemine

13:00 Esimees E. Ergma

Alustame Isamaaliidu fraktsiooni algatatud õppetoetuste seaduse eelnõu esimest lugemist. Ettekandja Isamaaliidu fraktsiooni liige kolleeg Tõnis Lukas, palun!

13:00 T. Lukas

Austatud juhataja! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Õppetoetuste seadus ei ole siin saalis sugugi võõras märksõna, sellega on palavikuliselt tegelnud ka Riigikogu eelmine koosseis. Sellelaadse seaduseelnõuga käisid eelmise koosseisu ajal siin kõnetoolis kaks ministrit, nendest mina kolmikliidu ministrina üks kord ja Mailis Rand kaksikliidu ministrina kaks korda. Õppetoetuste seadus koosneb kahest olulisest osast. Üks neist käsitleb õppetoetust kui toetust ja teine õppelaenu kui samuti toetust, sest see on riigi poolt garanteeritud. Aga kui õppetoetus on täiesti uus märksõna, siis õppelaen eksisteerib juba praegu. Nii et õppelaenu osas on küllalt palju tehnilisi muudatusi, enamikus ongi need. Üks õppelaenu puudutav sisuline aspekt on see, et riik ei maksa edaspidi kinni üliõpilaste õppelaenudelt võetavate intresside vahet. Nagu ma juba sissejuhatuses ütlesin, on sellel seadusel oma ajalugu. Õppurite sotsiaalsete garantiide süsteemi planeerimisega tegeldi juba enne 1999. aastat. Aastail 1999-2000 töötas ministeeriumidevaheline komisjon, kuhu olid kaasatud ka partnerid, näiteks Üliõpilaskondade Liidust, kes tegid oma konkreetseid ettepanekud, millisele kontseptsioonile tuginedes võiks Eesti õppetoetuste süsteemi välja arendada. Aastail 2000-2001 valmistati juba ette konkreetset eelnõu, mille valitsus 2001. aasta septembrikuus heaks kiitis ja mis saadeti Riigikokku. Sellest, et eelnõu vastu ei võetud ja mitu lugemist ta läbis, ma pisut juba kõnelesin. Millised on praegu teie ees oleva eelnõu põhiprintsiibid? Need on samalaadsed, mis olid 2001. aastal Riigikokku saadetud eelnõul. Vahepealsetes arengutes oli teisigi ettepanekuid, aga mõne põhivaliku puhul tulime meie Isamaaliidu fraktsioonis esialgsete valikute juurde tagasi. Eelnõu ise on vahepealsete aastatega, see kõlaks ehk liiga võimsalt, ütleme, kümnete kuudega arenenud ka tehniliselt edasi. Võib öelda, et eelnõu, mis on mitu korda siin Riigikogu saalis lugemisel käinud ja olnud lausa lõpphääletuseelses seisundis, on Riigikogu üldise praktikaga võrreldes

kindlasti konkurentsivõimeline ka oma väljatöötatuse ja edasiarendatuse astme poolest. Nii et juriidilised nüansid, kui neid siin esile tuuakse, ei saa olla takistuseks selle eelnõu edasisel menetlemisel. Üks printsiip, millest me lähtume, on see, et õppetoetused on riiklik toetuste valdkond. Tegemist on riiklike toetustega. Järelikult peaks ka nende jaotuse mehhanism olema riiklik ja kõik taotlejad peaksid saama taotleda neid ühesugustel tingimustel. Ükskõik, millises õppeasutuses nad parasjagu õpivad, milline on õppeasutuse omandivorm ja asukoht - Tartu, Tallinn või mõni teine koht. Riiklikkuse tagaks see, et otsused teeb konkreetselt igal juhul Õppetoetuste Keskus, kuhu õppur pöördub otse, ilma et ta kasutaks taotluse esitamisel vahesadamana oma õppeasutust. Õppetoetuste liigid on õpilasele ja üliõpilasele antav põhitoetus ning õpilasele ja üliõpilasele antav täiendav toetus. Õpilase all on silmas peetud neid õppureid, kes õpivad kutsekeskhariduse õppekavade järgi, kuid on enne omandanud keskhariduse, st on täisealised inimesed. Ei mõelda neid kutseõppureid, kes õpivad põhikooli baasil. Edasi on õppetoetuste liigid doktorandile antav doktoranditoetus ning riigi tagatud õppelaen, mida õpilasele ja üliõpilasele annavad krediitiasutused ja millest ma ka sissejuhatuses rääkisin. Toetuse suurus otsustatakse igal aastal eraldi. Seaduseelnõus on põhimõtte, et toetust ei või alandada, kuid seda ei pea Riigikogu iga aasta jaoks ka tõstma, see otsustatakse konkreetselt koos iga riigieelarve vastuvõtmisega. Et meie eelnõu oli algselt esitatud selle mõttega, et seadus saaks rakenduda juba 2003. aasta 1. septembrist, s.o eelarveaasta keskel, siis oleme pannud rakenduspunktina kirja ka õppetoetuste suurused, kuigi tavaolukorras hakkaks see tulevikus olema riigieelarve seaduse eelnõu üks osa. Meie ettepanek on, et põhitoetus võiks olla üliõpilastel 1500 krooni, kutsekeskhariduse õppekavade järgi õppijatel 750 krooni ja doktorantidel 5000 krooni kuus. Täiendav toetus võiks olla kuni 200 krooni. Siin on erinevus selles, kui kaugel üliõpilane õppekohast elab. Miks me tegime ettepaneku rakendada seda alates 2003. aasta 1. septembrist, st rakendada võimalikult kiiresti? Sellepärast, et seda seadust on vaadatud ühe osana kõrghariduse uuendusest, mis on kompleksne, kuhu kuulub nii kõrghariduslike õppeasutuste võrgu korrastamine kui ka õppekavade süsteemi uuendamine. Õppekavade süsteemi uuendamine toimub alates 2002. aastast ja see tähendab ka mitmel erialal õppetegevuse intensiivistumist bakalaureuse tasemel. Ja teesiks on, et õppurid peaksid saama õppida ilma selle kõrvalt töötamata või, ütleme, häda pärast töötamata, keegi ei keela neil töötada, aga häda pärast töötamata, siis suudaksid nad lõpetada nominaalajaga ja keskenduda õppetegevusele. See on suhteliselt lühikese nominaalaja puhul siiski vajalik. Nii et kogu kõrghariduse uuendust, mis on juba startinud, ei saa kiskuda lahti õppetoetustest. Me oleme õppetoetustega lihtsalt kõrghariduse uuendamisel jalgu jäänud. Riiklikkusest ma rääkisin, aga kõige olulisem ots süsteemis on õppur ise ja tema vajadused. Õigus toetust taotleda on kõigil nimetatud õppurigruppidel, hoolimata kooli omandivormist ja sellest, kas tegemist on riikliku koolitustellimuse kohal õppiva üliõpilasega või mitte. Nii et taotlemisõiguslikud oleksid siis nii avalik-õiguslike, munitsipaal-, riiklike kui ka eraõppeasutuste õppurid. Teine tingimus on täiskoormusega õppimise tingimus, see tähendab, kui on ainult osakoormus ja inimene ei jõua oma õpingutes nõutud tempoga edasi, siis tal taotlemise võimalust ei ole. Ja üks olulisimaid tingimusi: kui õppuri tulu kuus on kuupalga alammäärast väiksem, on tal võimalik taotleda toetust. Järelevalve Õppetoetuste Keskuse tegevuse üle on Haridus- ja Teadusministeeriumil. Ja lõpetuseks maksumusest. Selle eelnõuga püstitatud tingimustel on maksumuse arvestus järgmine. Kui senine süsteem edasi läheks, siis Haridusministeeriumi tehtud arvestuste järgi nõuaks see nelja aasta pärast riigieelarvest 360 miljonit krooni, sellest riigi tagatisele - see on siis nii garanteerimine kui ka intressivahe kinnimaksmine - kuluks 270 miljonit krooni. Samas peab arvestama, et kui uus õppetoetuste süsteem ei stardi, siis tuleb kahtlemata iga aasta diskussioon stipendiumide suuruse ja sotsiaalseteks garantiideks raha eraldamise üle. Niikuinii nõutakse nende tõusu ja küllap Riigikogu peab neid tõstma ka vana süsteemi säilides, nii et see summa suureneks isegi konservatiivse arvestuse puhul, prognoosin, 400 miljonini ja rohkemgi. Kui stardib uus süsteem, siis on kulud nelja aasta pärast meie arvestuste kohaselt 390 miljonit krooni. See ei kätke endas arvestust, mis saab stipendiumiosisest, kas riik jätkab stipendiumide väljapanemist ja kui palju see maksma läheb, sest seda praeguses süsteemis ei kirjeldata. Nii et suurused on, ütleme, võrreldavad või kaunis samad. Selle tõttu me näemegi või kõik eelmised põlvkonnad on näinud õppetoetuste süsteemi startimise katteallikana just senise intressivahe kinnimaksmiseks riigieelarvest eraldatud summasid. See ongi põhjustanud, et me käsitleme neid kahte osa koos, allikat, st enam ei maksa kinni intressivahet, ja vabastame selle summa toetuste süsteemi algatamiseks. Sellepärast on need kaks osist kogu aeg ka ühtses seaduseelnõus olnud ja ma arvan, et peaksid edaspidigi siin koos olema. Uus süsteem on õppuritele palju arusaadavam, sellepärast on ka Üliõpilaskondade Liit nõus, et tulevikus intresside vahet ei kaeta. Ja on selge, et kui riik teeb siin edaspidi

kombinatsioone, siis summat, mis praegu on läinud õppurite sotsiaalsete garantiide süsteemi, peetakse sealt poolt vaadates selle süsteemi osaks. Nii et selle raha eraldamine teiste otstarvete täitmiseks oleks kindlasti raskelt omaksvõetav ja see oleks kaunis raske diskussioon. Parem on jätta need kaks osa võrdväärseks õppetoetuste süsteemi alles. Täna Isamaaliidu fraktsiooni nimel kõiki, kes on selle eelnõu kujunemisse oma tugeva panuse andnud, ja nagu ma olen sissejuhatusest peale öelnud, ei ole need ainult Isamaaliidu liikmed olnud. See on kõik.

13:00 Esimees E. Ergma

Aitäh! Palun küsimused! Palun, kolleeg Mailis Rand!

13:00 M. Rand

Aitäh teile, lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleeg! Oleme mõlemad selle seadusega üsna lähedalt tuttavad, seetõttu ma ei hakka küsima detaile ega arvamusi. Aga me mõlemad oleme tuttavad ka sellega, et sellel seadusel on olnud ainult üks takistus, ja see on alati olnud prognoositav rahasumma. Milline on teie seisukoht, kui täpselt on see summa Isamaaliidu fraktsiooni seaduseelnõus prognoositav? Ehk täpsemalt: milline on see summa järgmisel, ülejärgmisel aastal, millises osas tuleb raha tagasi, kui palju on vaja alguses sisse panna?

13:00 T. Lukas

Aitäh küsimuse eest! Nagu ma ütlesin, n-ö valmissüsteemi saaks kirjeldada nelja aasta pärast, praegu on see samm seatud nii. Me saaks kirjeldada ka kolme või viie aasta pärast, aga seni on Rahandusministeerium ja Haridusministeerium võtnud sellise rütmi ja kirjeldanud seda niimoodi. Nelja aasta pärast läheks uus süsteem meie hinnangul maksma 390 miljonit krooni ja arvestuse aluseks on õppurite arv. Sellel tasemel õppurite arvuks on prognoositud 60 000 ja nendest 12 000 õpivad lühemate õppekavade järgi, st kutsekeskhariduse baasil. Prognoosi aluseks on võetud see, millised mõjud on 3 + 2 süsteemil, millised mõjud võiksid olla praegu arengukavadesse kirjutatud kutseõppe n-ö baasi tugevdamisel või õppurite täiendaval suunamisel kutseõppesse. Me ei ole prognoosinud üliõpilaste arvu kasvu praegusega võrreldes ja ma arvan, et arvestades neid aspekte, millest ma kõnelesin, ei ole seda ka põhjust prognoosida. Nii et see rütm läheb aste-astmelt, kõigepealt sissevõetavad tudengid, siis kahe aasta kaupa, siis kolme aasta kaupa ja siis jõutakse neljanda aastani. Astmed on suhteliselt võrdsed, kuid muidugi on siin oma nüansid.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Rein Aidma!

13:00 R. Aidma

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud ettekandja! Kas te saate anda ka arvestusliku hinnangu, kui palju Õppetoetuste Keskus, nagu seaduses on nimetatud, ehk siis administreerimine selle süsteemi rakendamisel - ilmselt on ministeeriumiski vaja lisatööjõudu - maksma võib minna?

13:00 T. Lukas

Rehkendus, mis on praeguseks jõus ja mida korrati veel 2002. aasta lõpus, on 400 000 krooni aastas. Selle aluseks on kolm töökohta, räägitud on ka kuni viiest töökohast ja vajalikest tarvetest. Nendes rehkendustes, mis Haridusministeeriumis on tehtud, ka viimastes rehkendustes, on see arv 400 000.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Katrin Saks!

13:00 K. Saks

Aitäh! Olen nõus Mailis Rannaga, kes ütles, et üks põhiline takistus ja probleem on raha. Aga kindlasti ei ole see mitte ainukene probleem. Kas sa, hea kolleeg Tõnis Lukas, nimetaksid lühidalt need põhiküsimused, mis on selle seadusega seotud? Alates näiteks sellest, milline on see ring, keda see seadus puudutab.

13:00 T. Lukas

Aitäh! Ring, keda seadus puudutab, on kaudses mõttes kogu see õppurkond, keda ma kirjeldasin. Sellepärast, et kõigil neil on õigus toetust taotleda, ja kõigil on selle teadmisega, et neil on õigus taotleda, võimalus teha ka isiklik otsus. Praegu on arvestuste aluseks see, et täistoetust hakkab saama 30% õppurite kontingendist, tegelikult kolmandik, nii et selle numbri aluseks, mis ma teile tõin, on üle 30%. Uuring, mille Üliõpilaskondade Liit koostöös Haridusministeeriumiga läbi viis, annab tulemuse, et vähemalt osalise ajaga töötab 50% õppuritest. See ei tähenda, et need inimesed töötavad kogu aeg, aga need on inimesed, kes on oma õpinguperioodil töötanud või nominaalaja jooksul töötanud. See teadmine tugendab kindlasti ka ministeeriumi senist prognoosi, et taotlejate kontingendiks tuleks arvestada 30% (vahepeal on pakutud ka 40%). Meie jäime kolmandiku peale sellest kontingendist, kellel on õigus taotleda. Kui rääkida takistustest, siis suur takistus on olnud ka maailmavaateline diskussioon. Mina leian, et me ei peaks tõepoolest üles ehitama toetuste riiki, almuste riiki või õpitud abituse keskset riiki. Kuid kui meil on mingid eesmärgid, siis sihtotstarbelised toetussüsteemid on ka tõsisel edasipüüdlikus ühiskonnas lubatud ja võimalikud, ma pean lisaks lastetoetuse süsteemile silmas õppurite toetuse süsteemi.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Urmas Reinsalu!

13:00 U. Reinsalu

Aitäh, proua esimees! Austatud ettekandja! Tegemist on mahuka eelnõuga, mida te tutvustasite laitmatult ja eeskujulikult. Selle eest aitäh teile! Mul on üks küsimus: miks seda mahukat seaduseelnõu ei võetud vastu ega rakendatud teie valitsuses oleku ajal? Kas teie haridusministrina esitasite tollal selle eelnõu või mitte? Mis oli selle põhjuseks, kui te seda ei teinud?

13:00 T. Lukas

Aitäh! Meie valitsusperiood jäi suhteliselt lühikeseks, sest rahvas nõudis uut, ja selle tõttu ei olnud meil väga kaua aega. Nagu ma ütlesin, esitati eelnõu septembris Riigikogule ja meie valitsuse ajal käis see ka esimesel lugemisel. Kuna tähtaeg oli järgmise aasta 1. september, siis tegid need, kes on jõulisemal positsioonil või kureerivad rahanduspoliitikat, hariduspoliitikutele selgeks, et me ei jõua sellega nii kiiresti talitada. Et teeme kõigepealt ära riigieelarve ja siis pühendume kevadel sellele, et sügisest saab ju startida ka siis, kui seadus võetakse vastu märtsis-aprillis. Seda aega ma valitsuses olles ära oodata ei jõudnud. Järgmise koalitsiooni puhul olid need diskussioonid kaunis tõsisel, aga võib ka öelda, et kontseptsioon pisut muutus, ja ju siis sellele kontseptsioonile ei olnud parasjagu nii palju toetajaid, et need oleksid Riigikogus enamuse moodustanud. Aga küllap toodi ettekäändeks ka raha ja selle võimalikku puudumist. Ja nagu see ikka on, et kui ei jookse võidu riigieelarvega, siis pärast öeldakse sulle, et muude asjadega võib pisut oodata. Nii et valitsuse vahetust eelarveaasta alguses, st õppeaasta keskel ei sooviks ma ühelegi hariduspoliitikule.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Ivari Padar!

13:00 I. Padar

Lugupeetud ettekandja! Nagu ma aru saan, ei hõlma eelnõu põhikooli baasil kutseharidust omandavate õppurite õppetoetusi. Milline on teie nägemus, kuidas oleks võimalik lahendada selle kontingendi õppetoetuste probleemi?

13:00 T. Lukas

Aitäh küsimuse eest! Jah, see teema tuli ka eelmise valitsuskoosseisu ajal väga tõsiselt siia saali. Võib ju öelda, et printsiibis ei saa olla midagi selle vastu, kui ka põhikoolijärgseid kutseõppijaid omalaadse õppetoetuste süsteemi puhul arvestada. Kuid mina näen siin siiski erinevust. Juba täisealiseks saamine ja sõltumatus perekonnast teeb staatuse vahe sisse. Ma usun, et kutsekoolides oleks põhikoolijärgsete õppurite puhul pigem mõtet tõsiselt mõelda stipendiumisüsteemile ja sellele, et iga eriala ise toetaks. Näiteks Põllumajandusministeerium on ju hakanud põllumajanduserialasid päris efektiivselt ka raha

abil esitlema, et kõik, kes õppima tulevad, saavad päris tõsist toetust. Selliseid lahendusi võib kutseõppuritele eraldi leida. Ma ei pea neid selle uue süsteemi osaks, sest see käib täiskasvanud inimeste kohta, kelle toetuste teiseks osiseks on õppelaen. Alaealiste puhul me sellest ei räägi. Nii et ma käsitleksin neid asju eraldi.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Indrek Raudne!

13:00 I. Raudne

Aitäh, proua juhataja! Austatud ettekandja! Te väitsite oma ettekandes, et osaliselt või ka suures osas tahetakse õppetoetuste süsteemi finantseerida õppelaenu intressi vahe, mille praegu katab riik, vähendamise arvel. Teadupärast on laenuintressid juba paar aastat isegi allpool 5%, mida praegu tasub õppelaenu saaja ehk üliõpilane. Ehk riik on pankadele maksnud kümneid, kui mitte sadu miljoneid kroone üle tegelikult normaalse intressimäära ehk siis üle turuhinna. Ma saan aru, et ainuke põhjus, miks riik on nii palju raha pankadele sisuliselt kinkinud, on see, et eelmised haridusministrid on oodanud nagu püha lehma uut õppetoetuste seadust ja ...

13:00 Esimees E. Ergma

Aeg, palun!

13:00 I. Raudne

... kartnud selle raha lihtsalt kadumist. Kas ma saan õigesti aru?

13:00 T. Lukas

Aitäh küsimuse eest! Lehmade alal on siin suuremaid spetsialiste. Mis puudutab õppureid, siis tõepoolest, nende intressid viiks tegelikult konkurentsi ja viiks alla nii see seaduseelnõu, mis teie ees on, kui ka see seaduseelnõu, mida me täna menetlema hakkame ja kus teie olete minu teada peaettekandja. Tõepoolest, need asjad on olnud seotud. Miks see asi on veninud, ma natukene kirjeldasin. On olnud kaunis heitlik aeg, aga nüüd on õnneks uued tuuled.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Andres Herkel!

13:00 A. Herkel

Aitäh, proua esimees! Austatud ettekandja! Selle pika protsessi ajal, kus eri valitsused ja nüüd juba ka eri Riigikogud on õppetoetuste seadusega tegelnud, on kontseptsioonid tõepoolest muutunud, kuni selleni välja, et üleval on olnud idee taastada sisuliselt nõukogudeaegne stipendium. Ma palun ülevaadet, millised alternatiivid on siin esitletud õppetoetuste süsteemile üldse päevakorral olnud, et täiskoormusega üliõpilaste õpet toetada.

13:00 T. Lukas

Aitäh! Lahendusi on olnud mitmesuguseid. On olnud kombineeritud lahendusi, kus erinevates doosides annustatakse siin juba nimetatud võimalusi. On olnud mustvalgeid lahendusi, kus panused on tehtud üht liiki toetusele. Siin minule kõige lähemal olev fraktsioon on tähtsustanud päris palju õppelaenu, et panuse võiks teha õppelaenule, vähemalt suuremas osas, ja selle kõrval oleks siis näiteks stipendiumide süsteem. On neid, kes on õppelaenu vähem usaldanud või on näinud õppelaenukesksel süsteemil oma miinuseid, kes on rääkinud ainult õppetoetuste süsteemi arendamisest ja õppelaenuga kaasnevast praktiliselt mitte. On neid, kes on kõnelnud, et kogu süsteem võiks jääda õppeasutustekeskseks, et neile antakse raha ja eks nad ise otsustavad, mismoodi nad seda jaotavad. On küllalt tõenäoline, et kui otsustusõigus antaks õppeasutusele, siis teeksid näiteks ülikoolid sellest puhta stipendiumi, kus panus tehakse ainult õppeedukusele, ja sellistel puhkudel on väga raske tuvastada sotsiaalseid vajadusi. Võib-olla kutseõppeasutused tähtsustaksid rohkem sotsiaalseid vajadusi ja mitte niivõrd õppeedukust. Väga sümptomaatiline on õppurite endi hoiak, kes on teinud minu meelest päris targa ettepaneku, mida me tegelikult ka õppetoetuste seaduse puhul näeme, sest õppetoetuste seadus ei välista

stipendiumisüsteemi. Võiks olla n-ö kolmesambaline süsteem. Üliõpilaskondade Liidu eile tehtud ja sisuliselt praegu käsitletava eelnõu põhimõtteid jagavast avaldusest, mis on minu ees, selgub, et nad näevad nii sissetulekul põhinevat õppetoetuste süsteemi, õppelaenu kui ka akadeemilisi tulemusi arvestavaid õppestipendiume. See on suund kombineeritud süsteemile ja ma arvan, et see on õige.

13:00 Esimees E. Ergma

Palun, kolleeg Trivimi Velliste!

13:00 T. Velliste

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud ettekandja! Kui ma õigesti kuulsin, siis doktorantidele on õppetoetuseks ette nähtud 5000 krooni kuus. Kuidas see 5000 krooni on tuletatud ja kas see on piisav summa doktorandile, et ta saaks tõesti viljakalt doktoritööd teha?

13:00 T. Lukas

Aitäh! See summa on ümmargune, kui te panete tähele. Seda ei ole otseselt tuletatud muust kui ligilähedasest suhtest põhitoetusega. Diskussioon algas sellest, et doktorant võiks saada toetust vähemalt kahekordselt, aga olid ka pakkumised, et kolmekordselt. Hääletustel kultuurikomisjonis pooldasid ühed kahekordset, teised kolmekordset põhitoetust. Kui võtta üliõpilase põhitoetuse piiriks 1500, siis kolmekordne ongi 4500 ning ilmselt selle järgi juba järgmine valitsus selle 5000 ette panigi. Aga vahepeal on tehtud mitmeid arvestusi või on võetud andmeid tuludeklaratsioonidest ja kõrgkoolide informatsioonist niipalju, kuipalju seda informatsiooni on saadud, põhimõtteliselt on ka näiteks grandi taotlustes summad kirjas. Haridusministeerium tuletas nendest allikatest, et on doktorante, kes saavad väga suurt palka, kui võrrelda palgasüsteemi või palgaredeliga. Kahtlemata on ka neid, kes ei saa üldse palka ja kellel tegelikult ei olegi võimalik töötada samaaegselt mõnel teisel, oma erialale lähedasel töökohal. Nii et praegu on võetud aluseks, et doktorandi toetus võiks olla ligi kolmekordne põhitoetus. Erinevus ühest vahepealsest kontseptsioonivariandist on see, et meie arvestuses liiguks ka doktoranditoetus niimoodi aasta-aastalt ega oleks kohe saadaval kõigile doktorantidele, kes parasjagu doktorantuuris on. See toob vahepealsete rehkendustega võrreldes pisut kokkuhoidu.

13:00 Esimees E. Ergma

Rohkem küsimusi ei ole. Aitäh, Tõnis Lukas! Palun ettekandjaks kultuurikomisjoni liikme kolleeg Indrek Raudse!

13:01 I. Raudne

Austatud proua juhataja! Head kolleegid! Kultuurikomisjon menetles Isamaaliidu fraktsiooni algatatud õppetoetuste seaduse eelnõu (31 SE) kolmel istungil: 6., 13. ja 27. mail. Esimesel istungil käsitlesime põhjalikult õppetoetuste süsteemi siseseviimise seniseid katseid ja lahkasime ka neid aspekte, mille tõttu pole selle eelnõuga sisuliselt analoogsed eelnõud eelmises Riigikogu koosseisus toetust leidnud. Eelnõu algatajate nimel esines väga põhjaliku ettekandega - veel põhjalikumaga kui ennist - Tõnis Lukas, kes andis ka väga ammendava ülevaate õppetoetustega seotud varasematest vaidlustest. Tema ettekandest ja komisjoni liikmete arvamusest koorus välja mitu põhimõttelist poliitilist valikut, mis selle eelnõu menetlemisel tuleb teha. Esiteks, kes oleksid õppetoetuste õigustatud taotlejad, ehk teisisõnu, kas nende hulka arvata põhikoolijärgsed kutseharidussüsteemi õppurid või mitte, kas seda ringi vähendada või suurendada. Teadupärast olid eelmises eelnõus, mis oli Riigikogus menetluses juba lõppfaasis, seda ringi laiendatud põhikoolijärgsete kutseharidussüsteemi õppuritega. Eelnõu algatajate ettepanek on arvata õppetoetuste seaduse järgi õigustatud taotlejate ringi need inimesed, kes õpivad kõrgemas õppeasutuses või siis kutseõppeasutuses keskkariduse baasil, st seda ringi mitte laiendada. Teine põhimõtteline valik on, kas piirata õppetoetuse õigustatud taotlejate ringi omandivormist sõltuvalt. Eelnõu algatajate ettepanek on, et ükskõik missuguses omandivormis olevas õppeasutuses õppival inimesel on õigus taotleda õppetoetust. Kolmas väga suur põhimõtteline valik on, kas riik jagab õppetoetusi tsentraliseeritult läbi eraldi keskuse - eelnõus väljapakutud Õppetoetuste Keskuse -, või delegeerib õppetoetuste jagamise kolmandatele isikutele. Kõne all on siin olnud muidugi eeskätt kõrgkoolid või selle eelnõu kontekstis ka kutseõppeasutused, kus õpitakse keskkariduse baasil. Eelnõu algatajate ettepanek on luua eraldi Õppetoetuste Keskus. Neljas põhimõtteline valik on, kas arvestada

õppetoetuste jagamisel ka õppurite vanemate sissetulekuid või seda mitte teha. Siinkohal võib öelda, et eelnõu algatajad pole ette näinud õppetoetuste sidumist õppetoetuse taotleja vanemate sissetulekuga. Tõnis Lukas väitis ka komisjonis, et vastavalt Haridusministeeriumi ja Rahandusministeeriumi varasematele arvutustele ei ole alust väidetel, et keegi ei tea, kui palju õppetoetuste seaduse jõustamine maksma läheb, et siin pole mõtet teha paanikat, et tegelikult on tegemist vaid riigi kulude ümbergrupeerimisega. Kultuurikomisjoni liikmed väljendasid kolmel istungil peetud aruteludes mõtet, et põhimõtteline valik on õppetoetuste puhul see, kui palju soovitakse põhimõtteliselt tudengeid toetada ja millist süsteemi või mehhanismi toetuse aluseks võtta. Ka komisjoni istungitel jõuti selleni, et ühtset süsteemi ei ole Euroopas ega kogu maailmas. On süsteemid, mis põhinevad eeskätt õppelaenudel, on süsteemid, mis võtavad arvesse eeskätt akadeemilist edukust ehk sisuliselt stipendiumipõhised. On süsteemid, mis põhinevad maksusoodustusel, jne. Igal juhul koorus komisjoni istungitel välja, et õppetoetuste süsteemi käivitamiseks tuleb kokku leppida, milline on õigustatud subjektide ring, kes õppetoetusi taotleda võivad, millised on õppetoetuste jaotamise alused ja mehhanism ning millised on need summad, millega saab üleüldse opereerida. Kõigil kolmel kultuurikomisjoni istungil, mil seda eelnõu käsitleti, oligi ühe peamise küsimusena arutelu all, nagu Mailis Rand ennist oma küsimuses viitas, kui suuri kulusid eelnõu riigieelarvele kaasa toob. Komisjonis avaldati arvamust, et tegemist ei ole siiski pelgalt riigi kulutuste ümbergrupeerimisega. Küsitavusi eelnõu rakendamise rahalises maksumuses on endiselt hulgaliselt. Komisjon võttis teadmiseks ka Vabariigi Valitsuse arvamus seda eelnõu mitte toetada ja informatsiooni Haridus- ja Teadusministeeriumi ettevalmistatavast uuest õppetoetuste seaduse eelnõust. 27. mail istungil otsustasid kultuurikomisjoni liikmed üksmeelselt tuua eelnõu saali esimesele lugemisele ja hääletage 3 poolt ning 2 vastu esimene lugemine lõpetada. Ühtlasi tegi komisjon Riigikogu juhatusel ettepaneku määrata muudatusettepanekute tähtjaks 2003. aasta 12. juuni, kell 10. Aitäh!

13:01 Esimees E. Ergma

Aitäh! Palun, kas on küsimusi? Palun, kolleeg Mailis Rand!

13:01 M. Rand

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Mul on selline küsimus. Ma olen küll ka kultuurikomisjoni liige, aga võib-olla jäi mul kahe silma vahele selline fakt, kuidas see eelnõu puutub kokku sotsiaaltoetuste eelnõuga, kas ja kui palju. See on selle eelnõu puhul oluline.

13:01 I. Raudne

See on kindlasti oluline. Komisjonis oli see vist arutelu all siis, kui räägiti sellest, kas siduda õppetoetuste andmine vanemate sissetulekuga. Käsitletava eelnõu puhul ei ole see seotud vanemate sissetulekutega. Me teame neid suuri vaidlusi, mis puudutavad toimetuleku- ja eluasemetoetusi, ja väljapakutud ettepanekut, et siduda. Iseenesest on ju mujal maailmas, nii nagu proua Mailis Rand ka komisjonis väitis, seda siiski tehtud. Nii et see oli tegelikult kõne all, kuid mitte nii põhjalikult. Ilmselt tuleb see kõne alla eelnõu menetluse järgmistes faasides.

13:01 Esimees E. Ergma

Küsimusi ei ole. Aitäh! Kas on vaja avada läbirääkimised? Palun, kolleeg Andres Taimla, Reformierakond!

13:01 A. Taimla

Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Tahaks selgitada Reformierakonna seisukohti eelnõu menetlemisel ja natuke ka ajalugu meenutada. Seda eelnõu on heas usus ja heade soovidega käsitletud eelmise Riigikogu ajal kaks valitsust. Mõlemal korral pörkasime kokku teatud probleemidega, millest ei saanud üle, meie kõhklused ületasid meie tahtmised. Esiteks küsimus, mis äsja kõlas: kas riiklikud sotsiaaltoetused ja õppetoetuste seaduse eelnõu on omavahel vastuolus? Ma arvan, et selle töö tegi ära eelmine koosseis, sest algul Sotsiaalministeerium vaidlustas selle eelnõu, kuid paranduste järel jäi nõusse. Nii et praegu võib öelda, et eelnõu on lähenemas sotsiaaltoetuste andmise põhimõtetele. Väikestes nüanssides võib ehk veel erisusi olla, kuid see ei saa olla takistuseks. Põhiprobleemid olid siiski ootused ja nendega kaasnevad vahendid, sest nendest ei jätkunud. Eelnõu andis võimalusi, mida uurides ei saanud selgust kahe valitsuse jooksul. Ma usun, et kultuurikomisjon ja

fraktsioonid püüavad ka seekord saada täpselt teada ministeeriumi seisukohti, arutusi. Kahe ministeeriumi, Haridusministeeriumi ja Rahandusministeeriumi seisukohad lahknesid ja lahknevad siiani. Eelnõu on umbes samas populaarses stiilis, nagu oli äsja arutatud eelnõu ehk tasuta koolitoidu käsitlus. Tudengitele õppetoetus 1500 krooni kuus, nüüd on lisandunud veel põhikooli baasil ametikoolides õppivad õpilased pluss juba varem eelnõus olnud keskhariduse baasil õppivad õpilased. Milline on see õpilaste ja üliõpilaste arv, mis tuleks võtta arvutuste aluseks? Hiljuti ajakirjandusest kuulnud uus tudengite arv ehmatas tõenäoliselt kõiki ega vasta loodetavasti tõele. Numbrid, millele siamaani on toetunud kultuurikomisjon ja fraktsioon, on olnud 30 000 kutsehariduse õpilast, viimastel väidetel 35 000, ja 24 000 tudengit. Need on numbrid, millest algas arvutus ja mehaaniline arvutus, 1500 krooni kuus. Kui need läbi korrutada, siis eelnõu pidurid, mis peaksid ütlema, kes nendest õpilastest ja üliõpilastest võiksid saada toetust, ei olnud vastavuses eelnõu planeeritud kuludega. Et 30% põhitoetust taotlejatest või täisõppemahuga õppivatest õpilastest ei ole õige number, on kultuurikomisjon siamaani veendunud ja see on üks suuremaid takistusi selle eelnõu puhul. Seega küsimus, milline on täpne koormus riigieelarvele, vajab täpsustamist. See, mida Reformierakond on eelnõus kogu aeg toetanud ja toetab jätkuvalt, on see, et õppetoetust peavad saama õpilased ja üliõpilased, kes tulevad õppimisega hästi toime, soodustada ei tule mitte õppimast, vaid hästi ja väga hästi õppimist. Nende määratluste, nende tingimuste arutelu jätkub ka uue eelnõu puhul, sest kui te praegu loete eelnõu, siis te märkate, et vastuolud on sisse kirjutatud ka sellesse eelnõusse. Nüüd Õppetoetuste Keskusest, mis peaks hakkama tegelema õppetoetuste määramisega. Õppetoetuste Keskus tuleb toime õppetoetuste määramisega. Ta ei tule toime õpilaste-üliõpilaste protestide rahuldamise ja kontrollimisega. See oli teema, mis kord, kui see töö prooviti katsena anda üle ülikoolidele, lõppes tõrkega. Reformierakond arutas seda eelnõu ja jäi seisukohale, et me ei hääleta eelnõu menetlusest välja. Me soovime, et arutelu jätkuaks koostöös üliõpilaskogudega, et valmistada ette veelgi parem valitsuse eelnõu, mida koalitsioon on lubanud, ning see 1. septembriks 2004 rakendada ja ellu viia.

13:01 Aseesimees T. Savi

Andres Taimla, aitäh! Kas fraktsioonide esindajad soovivad veel läbirääkimistel osaleda? Tõnis Lukas, Isamaaliidu fraktsiooni nimel, palun!

13:01 T. Lukas

Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Ennist eelnõu esitledes pidin ma rääkima kirjasõnast, mis seal on, ning mul ei olnud põhjust tonti välja kutsuda ja hakata kõnelema ka võimalikest muudest lahendustest. Nüüd, kui ma olen tänumeeles aru saanud, et mingit kavatsust seda eelnõu päevakorrast või menetlusest välja hääletada ei ole, julgen ma natuke oma südant paotada ja rääkida ka neist võimalikest valikutest, mida koalitsioon võiks - opositsiooni fraktsioonide liikmeid vaevalt kõögipoole juurde lastakse - siiski arvestada. Kui rääkida rahanumbritest, siis ma ütlesin konkreetset, et meil on arvestused tehtud. Aluseks on võetud üliõpilaste prognoos, mille üle võime põhimõtteliselt vaielda, aga lähtutud on praegu õppivatest inimestest ning võimalikest protsessidest tulevikus, vaadates nii kõrghariduse kui kutsehariduse praegusi arengukavasid. Juhul kui tahetakse teha teisi arvutusi, siis tabelarvutuse meetod pakub siin palju võimalusi, sest need valikukohad, mida ka Indrek Raudne nimetas, on kõigile teada valikukohad. Käivitamiseks saab valida teise põhitoetuse suuruse, kuigi meie ettepanek on üks, 1500, aga see muudaks numbrit. Saab arvestada doktorantide sissetulekut, nii nagu arvestatakse üliõpilaste sissetulekut. Meie eelnõus doktorantide sissetulekut arvestatud ei ole, st igal doktorandil on võimalik taotleda kogu mahtu. Saab võtta arvesse perekonna sissetulekut, kuigi ma ei soovitaks seda teha, sest me alustame siis samu vaidlusi kui toimetulekutoetuste puhul. Saab arvestada täiskoormuse n-ö maksimumi, 100% õppekoormusest või õppekava läbimisest. Praegu on täiskoormus 75-100%, st kogu õppekava ei pea läbitud olema. Kuigi ma ütlen, et täiskoormusega õppimine on tegelikult juba tubli õppimine ja eriti 100%-lise edukusega õppimine. Kõik seda kahtlemata ei suuda ja see ahendab taotlejate ringi. Neid valikuid on võimalik teha. Ja lõpetuseks on läbikorrutamisel väga oluline, millise prognoosi me võtame aluseks taotlejate ringi puhul, kuidas me prognoosime, kes tulevad taotlema. Praegu on olnud suur paanika toimetulekutoetuste puhul. Nagu me teame, on küsimus 60 000 õppuris, keda kirjeldatakse kuue tuhandega, kuigi luuakse niisugune pilt, nagu kõik maailma õppurid tormaksid toimetulekutoetust võtma ja laostaksid riigi. Jah, need on suured numbrid. Aga need numbrid ei ole maksimum, see ei ole 100% kõigist tudengitest. Ma arvan, et prognoositud 30-33% on

kaunis lähedane tööle või vähemalt on täiesti õigustatud sellega alustada. Aga selle prognoosi üle võib suvekuudel muidugi vaielda. Niisiis ma loodan, et te teete selle eelnõu kohta väarikaid muudatusettepanekuid, või kui te antud aja jooksul muudatusettepanekuid ei tee, siis mõtlete ennast sellesse eelnõusse sisse ja olete selle pügalatega väga nõus. Igal juhul on minu soov, et te ei laseks seda eelnõu surra n-ö ettepanekute mittetegemise surma, öeldes pärast: näete, meie ettepanekuid ju ei ole seal. Ja siis võib-olla saab sellest eelnõust lõpuks ka nii asja, et kõik fraktsioonid on nõus ta ühehäälselt vastu võtma. See on praegu lünk hariduskorralduses, sellele ei vaidle ju keegi vastu. See asi on lahendamata, praegune süsteem on liiga killustatud ja sellest on vähe. Lahendame selle küsimuse koos ära. Head koosmeelt!

13:01 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Tõnis Lukas! Ekraan on tühi. Kas võin teha ettepaneku läbirääkimised lõpetada? Mailis Rand reageeris natuke hiljem kui mina. Palun, Keskerakonna fraktsiooni nimel!

13:01 M. Rand

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Ma olen siiski kohustatud mõned sõnad ütlema, sest mitmel korral on viidatud sellele müstilisele eelkäijale, nimesid nimetamata. Tõepoolest, mul on olnud au olla õppetoetuste seadusega kaks korda Riigikogu ees ja ma usun, et õppetoetuste seaduses ei ole mitte ühtegi detaili, mida Haridusministeerium ning hiljem Haridus- ja Teadusministeerium ei oleks vähemalt korra muutnud. Õppetoetuste seadust, mille Isamaaliidu fraktsioon on tänaseks välja pakkunud, või hiljem valitsuse pakutav uus õppetoetuste seadus, millel kindlasti on omakorda teatud sarnasusi, on Haridus- ja Teadusministeerium, Üliõpilaskondade Liit, Kutsehariduse Edendamise Ühing ning väga paljud teised osapooled kümneid ja kümneid kordi arutanud. Miks ma oma küsimuses tõin välja, et tõenäoliselt on õppetoetuste seaduse rakendamise puhul olnud üks peamine probleem, nimelt raha? Loomulikult ei taandu kõik rahale, küsimus on vaid selles, kas me oleme valmis Riigikogus võtma vastutuse või siis mõistma, mida tähendab tänapäeval olla üliõpilane. Eriti arvestades uut ülikooliseadust, milles me nõuame üliõpilastelt täisajaga õppimist ehk siis täiskoormuse nõue on oluliselt rangemaks läinud, kus me eeldame neilt magistriõppes väga heal ja kõrgel tasemel õpinguid ning kus ühiskond on läinud karmimaks, konkurents on oluliselt karmim. Nagu ma ka kultuurikomisjonis selgitasin, on tõepoolest analüüsitud mitmesuguseid maailma ja Euroopa riikide toetusi. Ühte ja kindlat reeglit ei ole olemas, see on Eesti enda valik, millises koosluses me toetused, stipendiumid ja laenu seame, millises osas me oleme nõus oma noori toetama. Aga ükskõik milline see valik ei oleks, ma loodan, et ka järgmine seaduseelnõu ei tähenda, et haridussüsteemi ja noorte toetamise raha vähendatakse, vaid et neid summasid suurendatakse. Seda vajadust näitas ka Haridus- ja Teadusministeeriumi analüütikute rühma töö. Praegu haridusele antavad summad on siiski Euroopa keskmisest allpool ehk me suuname haridussüsteemi vähem raha kui teised Euroopa riigid. Toetuste probleemi on tõepoolest väga teravalt arutatud, eriti eelmises valitsuses, sest just sel ajal tuli välja sotsiaalteadlaste uuring, et toetused ei laiene abivajajatele. Seetõttu tuleb loomulikult ka kultuurikomisjonis nii selle kui ka tulevase valitsuse eelnõuga seoses väga põhjalikult arutada, kuidas toetus jõuaks üliõpilaste ja õpilaste kätte. Aga ma kutsun siiski üles kas seda või mõnda teist varianti toetama, sest pärast seaduse rakendamist hakkavad toetust saama üliõpilased ja õppurid, kes alles alustavad esimest kursust, mistõttu me suuname ju toetused kõige otsesemas mõttes tulevastele põlvedele. Soovin teile kõigile jõudu ja ma loodan, et järgmisel korral, kui me arutame valitsuse esitatud õppetoetuste seaduse eelnõu või seda koos praegu käsitletava eelnõuga, on ka Riigikogus rohkem huvilisi. Aitäh!

13:01 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Mailis Rand! Ekraan on tühi. Kas nüüd võin teha ettepaneku läbirääkimised lõpetada? Täna! Läbirääkimised on lõpetatud. Kultuurikomisjon juhtivkomisjonina on teinud ettepaneku seaduseelnõu 31 esimene lugemine lõpetada. Teisi ettepanekuid juhatajale laekunud ei ole, niisiis määrati eelnõu muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 12. juuni, kell 10.

13:00 Aseesimees T. Savi

Lugupeetud kolleegid! Alustame kolme fraktsiooni algatatud Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise seaduse eelnõu esimest lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti Res Publica fraktsiooni aseesimehe Indrek Raudse!

13:00 I. Raudne

Austatud härra juhataja! Lugupeetud kolleegid! Haridusseaduse muutmise seaduse eelnõu puhul on põhiline muudatus loomulikult õppelaenu kommertsintressimäära seaduse tasandil reguleerimine. Kuid laias laastus võib selle eelnõu sisu jagada kolmeks. Esiteks, kõik see, mis seondub kommertsintressimäära kehtestamisega, selle sidumisega teatud kindla muutujaga ehk eelnõus pakutud EURIBOR-iga. See on üks komplekt küsimusi, mida eelnõu lahendab. Kuid siin on ka terve hulk muid muudatusi, mis muudavad Eesti Vabariigi haridusseaduse õppelaenu reguleerivas peatükis toodud regulatsioone. Nagu ma ütlesin, eelnõu sisu saab jagada laias laastus kolmeks. Teine osa on tehnilised muudatused, mis vähendavad osaliselt riigi kulutusi, täpsustavad mitmeti tõlgendatavaid aspekte õppelaenude väljaandmisel, mis on senise praktika käigus ilmnenud, ja pakuvad neile probleemidele teatud lahendusi. Kolmas, võib-olla kõige olulisem punkt intressimäära muutmise kõrval on soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte praktikas rakendamine. See on punkt, mis selle eelnõu menetluse kajastamisel on nii ajakirjanduses kui ka komisjonis saanud seni ehk vähe tähelepanu. Nimelt on intressi maksmise puhkust pikendatud kõigepealt ühelt aastalt kolmele aastale, sest ka lapsehoolduspuhkus kestab kolm aastat, ja seda on laiendatud kõigile vanematele ehk peale emade ka isadele. Siit tuleneb soolise võrdõiguslikkuse aspekt, millega me suurendame isade vastutust või soodustame isade vastutuse suurendamist. Kui tulla kõige tähtsama punkti ehk õppelaenu kommertsintressimäära juurde, siis senimaani on intressimäära määramine toimunud iga-aastaste läbirääkimiste teel pankadega. Kahjuks on viimastel aastatel pankadel puudunud igasugune huvi intressimäära muuta. Sellest tulenevalt on intress jäänud samale tasemele. Praegu on see 10%, millest 5% tasub õppelaenu saaja ning 5% riik, mistõttu on riigil olnud põhjendamatult suured kulutused, seda eriti viimasel aastal ja tegelikult juba viimasel paaril aastal, sest laenude intressimäärad, eriti selliste peaaegu 100% riigi tagatud laenude intressimäärad on oluliselt langenud. Seetõttu ongi eelnõus pakutud, esiteks, seadustada intressimäär seaduse tasandil. Teiseks on pakutud, et intress võiks olla määratud muutujaga EURIBOR, millele lisandub 1,5%. EURIBOR-i määr praegu on 2,2-2,3% (seal vahel ta praegu kõigub), millele lisandub 1,5%. Seniste õppelaenulepingute tagantjärele muutmine pole muidugi võimalik, sellepärast on ka eelnõus selgelt öeldud, et riigi tagatud õppelaenu kommertsintressimäär õppelaenu summalt oleks euro 12 kuu EURIBOR pluss 1,5% aastas, kuid mitte vähem kui 5%. Sisuliselt langeks selle seaduse jõustumisel ära riigi vajadus maksta pankadele 5%, mis säästaks juba sel aastal 34 miljonit krooni ja ligi 150 miljonit krooni järgmisel aastal, mida on võimalik kasutada järgmisel aastal, kui me jõuame õppetoetuste seaduse rakendamiseni, näiteks õppetoetuste süsteemi käimapanemiseks ja finantseerimiseks. Tekib muidugi küsimus, et mis juhtub siis, kui EURIBOR ehk Euroopa rahaturgudel oleva raha hind kallineb, et siis ju tegelikult lisandub riigile kohustus. Kui see läheb üle 5%, siis selle vahe peaks riik ise kinni maksma. Lähiaegadel on see võimalus suhteliselt ebatõenäoline, sest, nagu ma ütlesin, see on võib-olla napilt 4-4,5% pluss 1,5%. Aga isegi juhul kui see kallineb, on tegemist loomulikult põhjendatud kuluga, sest ei saa eeldada, et krediidiasutused väljastaksid õppelaenu odavamalt, kui on hind Euroopa rahaturgudel, kus on loomulik, et sellele hinnale, mis on Euroopa rahaturgudel, millega pangad saavad raha sisse laenata, lisandub laenude teenindamise hind, mis tegelikult ongi see väljapakutud 1,5%. Kui me selle suudame nüüd seadustada, siis me sisuliselt likvideerime selle eelnõuga juba paar aastat või pikemat aega kestnud olukorra, kus riik on kümnete ja kümnete miljonitega doteerinud kommertsbankasid. Kui õppetoetuste seaduse eelnõu käsitlemisel oli kõne all näiteks üliõpilaste hirm, siis see eelnõu ei võta üliõpilastelt raha ära, see eelnõu võtab tegelikult pankade kasumitest raha ära. Seda raha on võimalik kasutada näiteks haridusvaldkonnas teistele asjadele, kuni me oleme jõudnud õppetoetuste süsteemi kehtestamiseni, sest loomulikult oleks kõige õigem seda raha kasutada üliõpilaste jaoks. Mis puudutab tehnilisi muudatusi, siis ma paari sõnaga tutvustan neist paari. Peamiselt muudetakse tehtavate muudatustega õppelaenude andmise ja tagasimaksmise korda selliselt, et pideval edasiõppimisel, näiteks bakalaureuseõppest otse magistriõppesse minekul, saaks jätkata sama õppelaenulepinguga ega peaks hakkama õppelaenu tagasi maksma enne, kui õpingud on tõepoolest lõpetatud ja viimase 12 kuu jooksul ei ole neid ka enam jätkatud. See võimaldaks lõpetada selle absurdse olukorra, kus tegelikult peab ühe õppelaenulepingu

alusel maksma, samal ajal on antud võimalus sõlmida näiteks magistristuudiumis uus leping. See oleks oluline soodustus üliõpilastele ning muudaks ka riigi ja panga jaoks selle süsteemi tunduvalt lihtsamaks. Teine oluline muudatus on see, et poole õppeaasta pealt väljalangenud üliõpilastele muudetakse laenu tagasimaksmise tingimused soodsamaks. Senimaani pidid need üliõpilased, kes näiteks esimesel semestril välja langesid ja kuue kuu jooksul edasi õppima ei läinud, hakkama õppelaenu tagasi maksma. Eelnõuga pikendatakse seda aega 12 kuuni. Praktikas tuli väga tihti ette olukordi, kus esimesel semestril langeti koolist välja, oldi võetud õppelaenu, ning järgmisel aastal astuti uuesti kõrgkooli, kuid vahepealsest ajast tekkis õppelaenu tagasimaksmise kohustus. Samamoodi on täpsustatud, kuidas sellisel juhul arvestada nominaalaga, mille jooksul üldse on õigus õppelaenu võtta, kuidas seda arvestada. Võib-olla viimane oluline muudatus oli intressi maksmise puhkuse saamise võimaluse andmine lisaks emadele ka isadele ja selle puhkuse pikendamine. See eelnõu ei puuduta koalitsioonilepingus ettenähtud emade õppelaenu kustutamist ega puuduta otseselt ka õppetoetuste süsteemi, sest need asjad on võimalik lahendada teiste seadustega. Selle seaduseelnõu kiire menetlemine oleks vajalik, et lõpetada üleliigse intressivahe katmine ja aegade jooksul kuhjunud tehnilised probleemid õppelaenude väljastamisel ära lahendada. Sellepärast kutsun eelnõu algatajate nimel üles eelnõu kiiresti menetlema ja tegema seal muudatusettepanekute abil tehnilised täpsustused. Arvan, et tegemist on eelnõuga, mille abil riik säästab olulisel määral raha. Loodan, et selle eelnõu puhul valitseb nii komisjonis kui ka siin saalis opositsiooni ja koalitsiooni vahel üksmeel. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Indrek Raudne! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Mailis Rand, palun!

13:00 M. Rand

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Mitmesugused lihtsad sõnavõttud tavaliselt kulmineeruvad sellega, et koalitsioon esitab oma vastuväiteid opositsiooni eelnõudele, öeldes, et need ei tegele probleemiga piisavalt komplekselt ehk võtavad ühe detaili välja ja proovivad sellega tegelda, kuid valitsus püüab alati probleemi vaadata laiemalt. Teie küsisite Tõnis Lukaselt, mis püha lehma on oodatud. Eelmine koalitsioon täpselt sellist püha lehma ootaski, et ta proovis probleemiga tegelda laiemalt. Teie võtate ühe küsimuse välja ehk vähendate riigi koormust, väidetavalt pankadega läbiräägitult. Minu küsimus ongi: kuhu te suunate need summad, mis jäävad üle, kui eelmise ettepaneku järgi oleks need suunatud õppetoetustesse?

13:00 I. Raudne

Aitäh! Arvan, et praegune koalitsioon plaanib samamoodi käivitada õppetoetuste süsteemi. Tõsi küll, 1. septembrist 2004, võimalik, et me jõuame seda teha varem, 1. jaanuarist 2004. Kindlasti oleksidki need summad järgmisest aastast mõeldud eelkõige õppetoetuste süsteemi käivitamiseks. Ma ei tahaks siin laskuda diskussiooni selle üle, millise õppetoetuste süsteemi Vabariigi Valitsus ja haridusminister tõenäoliselt välja pakuvad. Kuid need vahendid, mis riik säästab ka selle konkreetse eelnõu ellurakendamisel, suunatakse kindlasti õppetoetuste süsteemi. Lisaks, kui me loobume näiteks õppelaenude garanteerimisest riigi poolt ehk riigi tagatisest, mis on olnud erinevate õppetoetuste seaduse eelnõude sisu, siis lähevad sinna ka need vahendid. Kindlasti on mõeldud, et tulevikus nende vahendite arvel siiski käivitatakse õppetoetuste süsteem ehk see raha peaks minema üliõpilastele tagasi. Loomulikult on see koalitsioonierakondade tahe ja soov, kuid seda ei ole võimalik otseselt seadusesse kirjutada. Me tõime selle eraldi välja sellepärast, et me ei saa oodata kompleksset lahendust, sest selle saavutamine venib. Kuid riik praegu lihtsalt maksab ja on juba pikemat aega maksnud tegelikult asjatult raha. Arvan, et kuni ei ole uut õppetoetuste süsteemi, kompleksset lähenemist, on ka üliõpilastele kasulik, kui me seda raha ei kuluta mitte pankade kasumiks, vaid kuskile mujale haridusvaldkonda, sest lõppkokkuvõttes võidavad sellest ka üliõpilased, kes on kas praegused või tulevased maksumaksjad. Meil jääb lihtsalt hariduse jaoks rohkem raha üle.

13:00 Aseesimees T. Savi

Tänan! Mailis Rand, teine küsimus, palun!

13:00 M. Rand

Aitäh! Kas teie selgitus tähendab, et meil ei ole vaja muretseda väga suure kiirustamise pärast, selle pärast, et tegelikult on risk, et õppetoetuste seadus ei rakendu ja seetõttu on teil vaja väga kiiresti hoida kokku riigi raha, mis on loomulikult arusaadav, lülitades selle raha lisaeelarve protsessi, ja õppetoetuste seadusega on tekkinud mingeid takistusi, mida meie opositsioonis ei näe? Või on tegemist püüdega tõesti midagi veel 2003. aastal ära teha? Aga kuna praegu õppetoetuste rida ei ole, siis kuhu rea peale see summa jääb? Kas see läheb tagavaraks või kuhu?

13:00 I. Raudne

Kuna haridusseaduse muutmise seadust pole vastu võetud, on ta Rahandusministeeriumi rea peal, n-ö varus. Kui see ära langeb, siis on see summa vaba. Vastavalt seadusele kantakse see reservi. Praegu pole seda seadust veel vastu võetud ehk need summad pole vabanenud. Mis puutub õppetoetuste seadusesse, siis ma tegelikult väitsin, et õppetoetuste seadusega koalitsiooni poolt küll mingit probleemi ei ole. Pigem, nagu ma ütlesin, nägime me koalitsioonilepingus tähtaega ette suhteliselt realistlikult ja ettevaatlikult, konservatiivselt. Teades ka varasemaid vaidlusi ja seda rasket menetlust, arvasime me, et see võiks toimuda 1. septembrist 2004. Praegu on küll olnud juttu, vähemalt koalitsioonierakondadesse kuuluvate kultuurikomisjoni liikmete vahel, et võiks seda süsteemi üritada siiski varem kehtestada, mis tähendaks, et järgmisel aastal säästetud raha tuleb juba planeerida õppetoetuste süsteemi käivitamiseks. Isegi siis, kui see tekib 2004. aastast, läheb selleks igal juhul osa sellest rahast.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Tõnis Lukas, palun!

13:00 T. Lukas

Aitäh, lugupeetud juhataja! Austatud ettekandja! Kas teie viimasest mõttearendusest võib aru saada nii, et teil on kavas õppetoetuste uut süsteemi alustada 1. jaanuarist või, ütleme siis, 1. veebruarist 2004, see tähendab ikkagi suhteliselt eelarveaasta algusest?

13:00 I. Raudne

Arvan, et see on kõige varasem tähtaeg, mida on realistlikult võimalik kehtestada, kui menetlus ja muud asjad lähevad suurepäraselt ning kokkuleppele jõuavad nii koalitsioonierakonnad kui ka komisjon. Arvan, et selle eelnõu puhul oleks nii opositsioonil kui koalitsioonil mõtet mingil määral koostööd teha. Eialgu on ainuke kindel tähtaeg, mis koalitsiooni ees seisab, loomulikult 1. september 2004, mis on koalitsioonilepingus fikseeritud. Selle tähtaja ettepoole nihutamine eeldab koalitsioonipartnerite omavahelist kooskõlastamist. Praegu on haridusministeeriumis väljatöötamisel koalitsiooni nägemus õppetoetuste seadusest. Arvan, et see jõuab kindlasti lähiajal ka Riigikogu menetlusse.

13:00 Aseesimees T. Savi

Ekraan on tühi. Indrek Raudne, suur tänu! Rohkem küsimusi ei ole. Palun Riigikogu kõnepulti kolleeg Andres Taimla, kultuurikomisjoni nimel!

13:00 A. Taimla

Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Ma võiksin piirduda muudatusettepanekute esitamise tähtaja ütlemisega, sest kolleegid küsisid Indrek Raudse käest samu küsimusi, mida komisjoniski. Esiteks, me veendusime, et eelnõu hoiab tõesti kokku vahendeid. See ei olnud uudis, see oli teada ka eelmise Riigikogu koosseisu ajast. Kuid hirm, mis pesitses tudengites ja üliõpilasliidus, oli ju see, mis takistas selle muudatusettepaneku sisseviimist. Meile andis ülevaate Rahandusministeeriumi esindaja, kes ütles, et Rahandusministeerium toetab eelnõu. Me saime teada, et krediidasutustega on läbirääkimised peetud ja peetud soodsalt. Nad on eelnõuga põhimõtteliselt nõus, on tehtud paar täpsustust ja tõenäoliselt need viiakse menetlemise käigus eelnõusse sisse. Arutasime puuetega inimeste õppelaenu teemat ja nende laenuintressi tagamist. Tõenäoliselt leiab see teema jätkuvat kajastamist. Kõige rohkem arutelu tekitas loomulikult see, kuhu jääb raha. Indrek Raudne juba vastas, et vastavalt seadusele lähevad vahendid reservfondi. Me saame lihtsalt koalitsiooni nimel lubada, et nende vahenditega arvestatakse edaspidi õppetoetuste seaduse eelnõu menetlemisel. Kohal oli üliõpilasliidu

esindaja. See oli väga tähtis. Ka üliõpilased olid eelnõuga põhimõtteliselt nõus. Nad tegid küll ettepaneku, et me juba sellesse seadusse kirjutaksime sisse punkti, et vabanevad vahendid jääksid õppetoetuste jaoks. Seda me kahjuks teha ei saa. Me selgitasime seda. Arvan, et tudengid oma esinduse kaudu jätkavad eelnõu menetluses osalemist. Komisjon oli eelnõu edasise menetlemise suhtes üsna üksmeelne, tehti ettepanek esimene lugemine lõpetada ja muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on 5. juuni, kell 10. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Andres Taimla! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Tõnis Lukas, teine küsimus, palun!

13:00 T. Lukas

Aitäh, lugupeetud juhataja! Hea ettekandja! Ka sina nimetasid reservfondi, kuhu on võimalik raha ootele panna. Kas sa saaksid täpselt öelda, millist nendest paljudest reservfondidest, mis riigis on olemas, sa silmas pidasid, või on plaanis luua mõni uus?

13:00 A. Taimla

Aitäh! Ka see küsimus esitati komisjonis ja me lubasime seda täpsustada. Eelkõige on eelnõu autori ülesanne täpsustada seda nii komisjoni kui ka Riigikogu jaoks.

13:00 Aseesimees T. Savi

Tõnis Lukas, sul on see kolmas küsimus, kaks on lubatud.

13:00 A. Taimla

Ma olen nõus vastama eraviisiliselt.

13:00 Aseesimees T. Savi

Väljaspool istungisaali. Suur tänu, Andres Taimla! Rohkem küsimusi ei ole. Austatud kolleegid, on võimalik osaleda läbirääkimistel. Siim-Valmar Kiisler, palun, Res Publica fraktsiooni nimel!

13:00 S.-V. Kiisler

Austatud juhataja! Austatud Riigikogu! Seda eelnõu on ju väga hea meel menetleda. Lausa rõõm on seda teha, sest kui tavaliselt toovad eelnõud ikka kaasa lisakulutusi, siis see eelnõu selgelt vähendab riigi kulutusi. Sellesuunalisi eelnõusid, ma loodan, tuleb edaspidi rohkemgi. Oluline on ka see, et riigi tagatud õppelaenuintressi tasumise mehhanism muutub selgemaks ja läbipaistvamaks. See on selgelt arusaadav, kui palju peab riik maksma, juhul kui ta üldse juurde maksma peab. Tahan rõhutada, et selle eelnõu puhul ei ole küsimus mitte üliõpilaste toimetulekus, ma mõtlen seda seadust parandavat eelnõu. Praegu ei võeta üliõpilaste toetustelt raha ära, vaid eelnõu tulemusena on meil lootust, et me saame eraldada lisavahendeid üliõpilaste toetuseks. Olgem ausad, praegu on see raha läinud krediidasutuste doteerimiseks. Me võime selgelt tõdeda, et praegu on Eestis tegutsevad krediidasutused küllalt tugevad ja me ei pea neid sel viisil toetama. On hea näha, et opositsioon küsib, kuhu säästetud raha suunatakse. Selleks tuleb see seadus vastu võtta ja see raha kõigepealt säästa. Tahan rõhutada, et muude normitehniliste muudatuste kõrval on veel üks väga oluline muudatus, mida ka härra Raudne mainis: reaalselt rakendatakse ühes eelnõus soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet. Tihtipeale kipub meie tegevus soolise võrdõiguslikkuse vallas jääma väga deklaratiivseks. Siin on astunud üks konkreetne samm. Selles eelnõus on tehtud selge muudatus: sõna "ema" asemel on kirjas sõna "laenusaja", lapsehoolduspuhkuse ajaks on antud see võimalus ka last kasvatavale isale. Eespool nimetatud põhjustel palun ma väga eelnõu toetada! Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Siim-Valmar Kiisler! Tõnis Lukas, palun, Isamaaliidu nimel, kõne puldist!

13:00 T. Lukas

Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Jah, kahtlemata Isamaaliit toetab seda eelnõu. Naljakas oleks seda mitte toetada, sest, olgem ausad, kui me paneme need kaks eelnõu kõrvuti, siis näeme, et selles

eelnõus on suures osas tegemist sellega, mis on kirja pandud ka meie eelnõus, mida me eelnevalt käsitlesime. Öppelaenu käsitleva osa on koalitsioonifraktsioonid praegu õppetoetuste seaduse eelnõust välja tõstnud. Need uhked põhimõtted, tagasimaksu algus pärast 12 kuud ja kõik muu, mida selle seaduse pärisosa ja heade punktidenä rõhutati, on tegelikult sees ka õppetoetuste seaduse eelnõus, selles "vanas, iganenud, vanameelses" variandis. On hea, et te olete need head osad ilusasti üle võtnud. Juttu reservist või sellest, et me täpselt ei tea, kuhu me paneme selle raha, mis üle jääb, ja et küll me veel vaatame, millise reservi me loome, on eilse ja tänase diskussiooni põhjal, kus me oleme ju kõik teada saanud, et riigil on väga palju erinevaid reserve ja neid on vaja kogu aeg kärpida, tegelikult uduajamine. Komisjoni esindaja ütles, et selle selgitamine, millisesse reservi see suur raha läheb, on autori ülesanne. Selle eelnõu autorid on kolm fraktsiooni, kuhu kuulub 60 Riigikogu liiget. Ma küsin: kelle ülesanne see siis on? Arvan, et kui ma küsisin härra Taimlalt, kuhu see raha läheb, siis oli see küsimiseks täpselt õige koht. See on ka härra Taimla ja kõigi kolme fraktsiooni liikmete ülesanne öelda. Ja öelda mitte ainult opositsiooni liikmetele, vaid ka nendele õppuritele, kes vastust ootavad. Tõepoolest on selle eelnõu toetamise puhul tekkinud küsimus, et kui nüüd selle seaduse ehk õppetoetuste seaduse eelnõu kontekstist väljarebitud osa ja tegeliku õppetoetuste seaduse vastuvõtmise vahele jääb liiga pikk aeg ja sinna vahele jäävad tulised eelarvevõitlused, kus on iga krooni vaja tikutulega taga ajada, kas on siis ikkagi garanteeritud, et see raha ei lähe lihtsalt mõnda uude programmi ja võib-olla isegi haridusest väljapoole. Kas see on garanteeritud? Praegu sellele tegelikult vastust ei ole. Kui vahe läheb liiga pikaks, siis võib see raha ujuda tegelikult muudesse valdkondadesse. Oli juttu sellest, et uus eelnõu on väljatöötamisel. Ma kuulasin neid seisukohti. Selle eelnõu arutamisel on tegelikult möödapääsmatu rääkida ka eelmisest eelnõust, millest see praegune on ju üks osa. Ma olen jõudnud selgele arusaamale, et lugupeetud koalitsioonifraktsioonid on kahvliis. Nimelt, kui öelda, et raha läheb õppetoetustesse (seda on öeldud, kuigi juttu oli võib-olla ka laiemast otstarbest, aga mitmel tasemel on öeldud, et see läheb õppurite sotsiaalsete garantiide tagamiseks), siis selleks, et see sinna läheks, peab olema koht, kuhu minna. See tähendab, et peab olema õppetoetuste süsteem, et oleks, kuhu see raha panna. Selleks, et õppetoetuste seadus oleks selleks ajaks, kui see raha vabaneb, olemas, peab tegelikult aluseks võtma Isamaaliidu esitatud eelnõu. Sest uskuge mind, kui praegu hakatakse välja arendama ühte uut eelnõu, mille arendaja on tegelikult, ütleme siis, seesama ministeerium, mille aluseks on needsamad arvestused ja uuringud, mida ma eespool tsiteerisin, siis see ei saa olla väga erinev ja väga eriline asi. Aga te lihtsalt riskite. Kui te otsustate teha uue eelnõu, võtate aja maha ja otsustate tulla jälle koosmeeles, siis seda koosmeelt uue eelnõu puhul ei pruugi nii palju olla. See hakkab venima samamoodi, kui on veninud vanemad variandid. Te ei jõua seda asja jõustada 1. jaanuarist, nii et vabanevad summad saaks tõesti sinna suunata ja see raha jääbki tegelikult õppurite pea kohale rippuma. Ma teen selle eelnõu arutamisest järelduse, et seda tuleb toetada, aga selle toetamine toetab ka seda, et Isamaaliidu õppetoetuste seaduse eelnõu tuleb õppetoetuste süsteemi aluseks võtta.

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh, Tõnis Lukas! Ekraan on tühi. Kas võin teha ettepaneku läbirääkimised lõpetada? Läbirääkimised on lõpetatud. Kultuurikomisjon juhtivkomisjonina on teinud ettepaneku seaduseelnõu 69 esimene lugemine lõpetada. Juhatajale teisi ettepanekuid laekunud ei ole. Sellest tulenevalt määratakse eelnõu 69 kohta muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 5. juuni, kell 10.

16. 13:00 Riigipiiri seaduse muutmise seaduse eelnõu (6 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Lugupeetud kolleegid! Me oleme jõudnud oma tööga tänasesse, kolmapäevasesse päeva. Alustame Vabariigi Valitsuse algatatud riigipiiri seaduse muutmise seaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti Riigikogu põhiseaduskomisjoni liikme Andres Tarandi!

13:00 A. Tarand

Lugupeetud juhataja ja lugupeetud Riigikogu! Põhiseaduskomisjon arutas seaduseelnõu nr 6, mis käsitleb riigipiiri muutmist, oma istungil 26. mail 2003. Kutsutud olid Siseministeeriumi esindajad: Siseministeeriumi õigusosakonna nõunik Kaido Jõgeva ning sisejulgeoleku poliitikaosakonna nõunik

Mati Rubin. Needsamad töötajad Siseministeeriumist olid vahepeal, pärast esimest lugemist, kus algataja tegi ühe täienduse, jõudnud järeldusele, et tuleb teha veel üks täiendus. Nad olid nimelt avastanud, et ei ole päris Euroopa Liidu arusaamadega kooskõlas, kui on loetletud Läti ja Vene piiripunktid ja nagu kõikide teiste riikide ja rahvaste kohta see ei kehtiks. Võrdse kohtlemise printsiibist lähtudes esitasid nad ettepaneku § 10 lõike 4 sõnastuse muutmiseks. Komisjon ei olnud sellele parandusele vastu, kõik 10 kohal olnud olid poolt. Põhiseaduskomisjoni ettepanek on eelnõu teine lugemine lõpetada. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Andres Tarand! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimisi? Keegi oma arvamust avaldada ei soovi. Andres Tarand, ma palun su kohe tagasi kõnepult, et läbi vaadata üks laekunud muudatusettepanek. Anna andeks, ei ole vaja, sest meil on uus kodukorraseadus. Ma pean sellega ise hakkama saama. Lugupeetud kolleegid, ma olen vanas nii kinni, andke andeks! On laekunud üks muudatusettepanek, nimelt juhtivkomisjonilt. Probleeme ei ole. Seaduseelnõu 6 teine lugemine on lõpetatud.

17. 13:00 Vabariigi Valitsuse seaduse, avaliku teenistuse seaduse, korruptsioonivastase seaduse ning riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse muutmise seaduse eelnõu (57 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Alustame Vabariigi Valitsuse algatatud Vabariigi Valitsuse seaduse, avaliku teenistuse seaduse, korruptsioonivastase seaduse ning riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse muutmise seaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks on Riigikogu kõnepuldis põhiseaduskomisjoni liige Väino Linde. Palun!

13:00 V. Linde

Austatud istungi juhataja! Head kolleegid! Auväärt Riigikogu! Riigikogu põhiseaduskomisjon arutas käesolevat eelnõu pärast esimest lugemist siin Riigikogu saalis oma kahel istungil, 2. ja 3. juunil, ja me valmistasime eelnõu ette tänaseks teiseks lugemiseks. Vaatasime üle komisjoni istungil esitatud muudatusettepanekud ning komisjon ka ise koostas mõne. Muudatusettepanekuid olid eelnõu kohta esitanud meie head kolleegid Jaak Allik ja Mihhail Stalnuhhin. Nende ettepanekuid komisjon siiski ei toetanud. Esimene muudatusettepanek nägi ette nimetada abiminister aseministriks ja teine seda, et minister ja abiminister ei tohiks olla samast erakonnast. Komisjon asus seisukohale, et abiministri nimetamine aseministriks ei oleks siiski asjakohane, sest Vabariigi Valitsuse seaduse kohaselt esindab ja asendab ühte ministrit teine minister ning aseministriks nimetamine tähendaks tegelikult, et abiministrile antakse rohkem funktsioone, kui talle selle seaduseelnõuga oleks ette nähtud. Me ei toetanud ka ettepanekut, et abiminister ja minister ei tohiks olla samast erakonnast. Olime seisukohal, et see ahendaks ministri võimalusi leida endale sobilik abiminister, sest selle seaduseelnõu käsitlese kohaselt võiksid nad olla nii samas erakonnas kui ka mitte samas erakonnas. Komisjon oma koostatud muudatusettepanekutega mõnevõrra piiras, kuid samas ka täpsustas abiministri ülesandeid ja kohustusi. Võtsime aluseks Riigikogu Kantselei juriidilise osakonna arvamuse. Komisjoni eesmärk oli vältida kantsleri kui tippametniku ja poliitilise abiministri tegevuse võimalikku omavahelist dubleerimist. Jätsime välja mõne sätte ja mõnda sätet ka muutsime. Ka abiministri tasu määramise eraldasime karjääriametnike tasude määramisest, me sidusime selle teise poliitilise persooniga, ministriga. Seda käsitleb kõige viimane muudatusettepanek. Võib-olla on otstarbekas komisjoni koostatud muudatusettepanekute kohta veel öelda, et muudatusettepanek nr 2, komisjoni algatatu, muudab eelnõu niiviisi, et abiministri nimetab ametisse Vabariigi Valitsus, mitte peaminister, nagu oli eelnõus, ja ka ametist vabastab Vabariigi Valitsus ning Riigikogus ei tee abiministri nime teatavaks mitte peaminister, vaid minister. Eelnõu juures olevast muudatusettepanekute tabelist näete ettepanekut nr 3. Põhiseaduskomisjon on teinud muudatusettepaneku ja jätnud välja abiministri õiguse anda käskkirju. Muudatusettepanek nr 4, millest ka rääkisime, oli Mihhail Stalnuhhini ettepanek. Seda komisjon ei toetanud. Muudatusettepanekuga nr 6 jätsime eelnõust välja § 1 punkti 8, mis oleks andnud

abiministrile õiguse pidada teenistuslikku järelevalvet. Ka seda ei pidanud me õigeks. Muudatusettepanek nr 8, millel on vaja samuti peatuda, käsitleb, nagu ma ka enne ütlesin, abiministri ametipalka. See on nüüd saanud niisuguse sõnastuse: "Abiministri ametipalk on 0,8 ministri ametipalka. Abiministril ei ole õigust esindustasule. Abiministrile ei laiene töötasustamisel avaliku teenistuse seaduse § 9 lõikes 3 (See käsitleb tulemuspalka ja lisatasu. - V. L.) ja §-des 37-39¹ sätestatud lisatasud." Paragrahv 37 käsitleb lisatasu teenistusstaaži eest, § 38 teadusliku kraadi ja § 39¹ võorkeeleskuse eest. Need ei kehti abiministri puhul. Kõigi nende hääletuste tulemusena tegi komisjon ettepaneku teine lugemine pärast muudatusettepanekute läbivaatamist lõpetada. Selle ettepaneku poolt oli 8 komisjoni liiget, vastu ei olnud keegi ja ka erapooletuid ei olnud. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Väino Linde! Kolleegidel on küsimusi. Toomas Varek, palun!

13:00 T. Varek

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Esimesel lugemisel küsiti nii ministrilt kui ka teie käest küllaltki palju, kui palju see seaduseelnõu maksma läheb. Seekord panete te kaheksanda muudatusettepanekuga konkreetselt paika abiministri ametipalka, mis on 0,8 ministri ametipalka. Kui palju see seaduseelnõu ikkagi nüüd riigile maksma läheb? Ma mõtlen palk pluss maksud ja veel abiministri täiendava personali palk pluss maksud.

13:00 V. Linde

Aitäh! Niisugust numbrilist, rahasummalist ülevaadet komisjon oma istungil ei teinud.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Kolleeg Andres Tarand, palun!

13:00 A. Tarand

Aitäh! Sa ütlesid väga kaunilt, et see palgaparagrahv on saanud sellise kuju. Jääb mulje, nagu sellel tegijaid polekski olnud. Ma olin muidugi komisjonis, aga mind huvitab see tagapõhi, mida komisjonis ei olnud kuskilt kuulda. Mis paganama surve see oli, mis selle palga selliseks kergitas, kuigi üks partei (ma muidugi ei ütle, missugune) töötas pidulikult, et üle 12 500 mitte üks kopikas? Kust kohast see tarkus tegelikult on saadud, kes sellele tõukas?

13:00 V. Linde

Kuna olen komisjoni esindaja, siis saan rääkida komisjoni nimel ja viidata sellele, mida ma ka esimese lugemise lõpetamisel rääkisin, nimelt sellele, et eelnõu esitaja oli plaaninud, et abiministri palk oleks võrdne kantsleri kui tippkarjääriametniku palgaga. Seaduse kohaselt on kantsleri palgaastmeks 35. palgaaste, aga teadaolevalt (seda on võimalik väga täpselt kontrollida) ei ole Eesti Vabariigis ühegi ministeeriumi kantsleri palk mitte 12 500 krooni, vaid see summa on päris mitmekordselt ületatud. Selleks, et ei tekiks lisatasudega mängimist ja et see tasu oleks tõepoolest kindlalt ja selgelt välja toodud, pidas komisjon otstarbekaks siduda abiministri palk lahti karjääriametnike palgatablest ja siduda ta ministri palgaga, koefitsiendiga 0,8.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Kolleeg Ain Seppik, palun!

13:00 A. Seppik

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Minul tekkis juriidilis-filosoofiline küsimus. Eelnõu esimesel lugemisel, kus osaleb valitsuse liige, saab Riigikogu arutada eelnõu põhimõtete üle ja teisel lugemisel saab arutada sätete üle. See eelnõu, mis te nüüd olete siia teiseks lugemiseks toonud, on ju hoopis teine eelnõu kui see, mis esimesel lugemisel oli. Riigikogu liikmena ei saa ma üldse arutada valitsuse liikmega selle põhimõtete üle. See on absoluutselt teine eelnõu. Kas teie ei näe siin sisuliselt mingit kodukorraseaduse rikkumist?

13:00 V. Linde

Tegemist on endiselt eelnõuga nr 57, mida komisjon pärast esimese lugemise lõppu muutis vastavalt oma koostatud muudatusettepanekutele. Nagu ma ütlesin, on see eelnõu nüüd mõnevõrra lühenenud. Aga kui teil, härra Seppik, on Riigikogu liikmena soov algatada kodukorraseaduse muutmise eelnõu, siis, andke andeks, see ei ole praeguse arutelu teema.

13:00 Aseesimees T. Savi

Tänan! Kolleeg Tõnis Lukas, palun!

13:00 T. Lukas

Aitäh, lugupeetud juhataja! Hea ettekandja! Mõnes mõttes on loomulik, härra Linde, et just teie seda eelnõu siin meie ees kaitsete, sest esimesel lugemisel näitas härra Vaher üles teatavat leigust selle eelnõu vastu. Õieti tema ministrina ei tahagi endale abiministrit kõrvale. Ta rääkis rohkem teistest ministeeriumidest ja teiste vajadustest. Nüüd olete teie selle eelnõu esimese kaitsjana meie ees ja te olete kindlasti asja üle sügavamalt järele mõelnud. Kas te oskate mulle öelda, arvestades, et me teame, et näiteks paljud keeleliselt vääratavad, öeldes abilinnapeale aselinnapea või aselinnapeale abilinnapea (inimeste peas on see segi nagu puder ja kapsad), kas on mingi sisuline vahe nimetustel "abiminister" ja "aseminister"? Kas te näete siin mingit vahet?

13:00 V. Linde

Komisjon oma eelviimasel istungil seda eelnõu ette valmistades siiski leidis teatud vahe terminitel "aseminister" ja "abiminister". Just nimelt nende ülesannete ja funktsioonide ulatuses. Leidsime, et me ei saa toetada ettepanekut nimetada see ametimees aseministriks, sest vastavalt Vabariigi Valitsuse seadusele ei ole tal ministri asetäitja õigusi, õigust olla ministri asetäitja valitsuse istungil, siin parlamendi istungitel või kus iganes, kus praeguse seaduse järgi täidab puuduva ministri ülesandeid teine minister. Aga komisjoni ettekandjana ei ole mul oma isiklikku arvamust küll praegu võimalik välja tuua.

13:00 Aseesimees T. Savi

Tänan! Kolleeg Helir-Valdor Seeder, palun!

13:00 H.-V. Seeder

Aitäh! Lugupeetud ettekandja! Teie erakonnakaaslane Rein Lang väitis pärast eelnõu esimest lugemist televisioonis, et tema küll ei oleks nii toore eelnõuga Riigikogu saali tulnud ja et Reformierakonna ministrid ei vaja abiministrit. Kas komisjoni istungil Rein Lang väljendas samu seisukohti?

13:00 V. Linde

Tänan! Seisukohad, mida väljendas Rein Lang, on ka komisjoni istungi protokollis kenasti kajastatud. Ma ei tee mingit saladust sellest, et komisjoni enamus, sealhulgas Rein Lang, hääletas just nimelt nende muudatusettepanekute viimise poolt sellesse eelnõusse, mida me praegu siin laual näeme.

13:00 Aseesimees T. Savi

Tänan! Kolleeg Toomas Alatalu, palun!

13:00 T. Alatalu

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Me oleme informeeritud, et abiministrist saab kõrgepalgaline nina. Seetõttu on väga oluline, mismoodi tema tiitlit tõlgitakse võõrkeeltesse, kas *vice* või *deputy* või on kavas vene keeles kasutada näiteks mõistet *tovari_t_ministra*, nii nagu tõlgitakse Lätis ja mis oli muide ka Vene impeeriumi ajal ametiastmete tabelis kirjas. Kuna vahepeal (siis, kui Alatalu Riigikogus ei olnud) muudetud kodukord on väga tagurlik, siis ma küsin: kas järgmiseks korraks saan ma vastuse sellele küsimusele?

13:00 V. Linde

Aitäh! Ja küsimus oli milline?

13:00 T. Alatalu

Mismoodi te tõlgite seda võõrkeelde?

13:00 V. Linde

Täna! Ma loodan, et komisjon leiab järgmist lugemist ette valmistades aega ka selle terminoloogilise küsimusega tegelda. Miks mitte.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Ivori Padar, palun! Ole hea, vajuta uuesti klahvile "Sõna"! Palun mikrofon!

13:00 I. Padar

Aitäh! Kas on kuulda? Lugupeetud ettekandja! Kas komisjonis on arutatud või kas teil on endal isiklik seisukoht küsimuses, et ühel ministril võiks olla näiteks mitu abiministrit? Võtame kas või Põllumajandusministeeriumi, kus kindlasti, ma arvan, vajaksid väga kindlapiirilist poliitilist juhtimist võrdsel tasemel nii looma- kui ka taimekasvatuseks.

13:00 V. Linde

Aitäh! Hea küsija! Heidame koos pilgu eelnõu nr 57 esimesele leheküljele, kus on § 52¹ lõige 1. Teine lause ütleb: "Ministeeriumis võib olla ainult üks abiminister." Nii et ka kõige parema tahtmise juures ei ole võimalik praegu rääkida mitmest abiministrist.

13:00 Aseesimees T. Savi

Ain Seppik, teine küsimus, palun!

13:00 A. Seppik

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Sa ütlesid muidugi õigesti, et selle eelnõu number on samaks jäänud. Aga minu küsimus on selles, et ilmselt on uus poliitika alustanud ametnikkonna politiseerimist tervete struktuuriüksuste kaupa. Kas sa võid öelda, kust ma saaksin poliitika kujundamisega tegeleva struktuuriüksuse legaalseaduse definitsiooni, kuna abiminister asub seda juhtima? Kuidas ta ise nad ära tunneb?

13:00 V. Linde

Aitäh! Sellise legaalseaduse definitsiooni väljatöötamist põhiseaduskomisjon selle eelnõu teiseks lugemiseks ettevalmistamisel ei arutanud.

13:00 Aseesimees T. Savi

Täna! Kolleeg Katrin Saks, palun!

13:01 K. Saks

Aitäh! Austatud härra Linde! Ma tõesti usun, et komisjon oma istungil ei teinud ühisarvutamist ega lõõnud kulusid kokku. Aga mida ma üldse ei usu, on see, et teie ettekandjana vähemalt ise neid kulusid kokku ei arvutanud. Siinkohal ei ole tegemist mitte teie isikliku arvamusel, mida te komisjoni ettekandjana ei saaks avaldada. Minu meelest olete te vastutustundliku rahvaesindajana pidanud seda tegema, sest on ju teie ülesanne väga hoolsalt maksumaksja rahaga ringi käia. Niisiis, millised on selle seadusega kaasnevad kulud?

13:01 V. Linde

Täna! Vastutustundliku kaasettekandjana märgin, et arutluse all oleval eelnõus on öeldud, et ministeeriumi koosseisus võib ette näha abiministri ametikoha. See tähendab, et see seaduseelnõu, kui ta seaduseks saab, võimaldab näha ministeeriumis ette ühe ametikoha. Aga ühe ametikoha võib ette näha ainult sellistel tingimustel, kui selleks on olemas ka rahalised vahendid. Rahaliste vahendite

leidmine peab jääma küll iga ministri, kes peab tarvilikuks abiministri ametisse võtmist, ülesandeks oma ministeeriumi vahendite arvel. Aga sellel teemal peatus juba esimesel lugemisel ka lugupeetud justiitsminister.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Helir-Valdor Seeder, teine küsimus, palun!

13:01 H.-V. Seeder

Aitäh! Lugupeetud ettekandja! Ma esitan teile küsimuse, mille ma juba esimesel lugemisel ministrile esitasin, aga kahjuks vastust ei saanud. Komisjon on nüüd eelnõu arutanud ja teil on kindlasti vastus olemas. Seaduseelnõu näeb ette, et igas ministeeriumis on võimalik tööle rakendada üks abiminister, mitte kaks. Siseministeeriumis hakkab tõenäoliselt olema kaks ministrit. Kas te näete siin probleemi, kui kahel ministril on üks ühine abiminister? Kas siin ei teki konflikti või on kavas luua erandeid nendes ministeeriumides, kus on mitu ministrit?

13:01 V. Linde

Täna! Käsitledes seda eelnõu põhiseaduskomisjonis, ei olnud meil kavas ega plaanis teha mingeid erandeid selles kontekstis, mida teie silmas pidasite.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Toomas Varek, teine küsimus, palun!

13:01 T. Varek

Aitäh, härra juhataja! Lugupeetud ettekandja! Minu küsimus puudutab ikkagi abiministrite ametipalka. Kui esimesel lugemisel oli juttu, et palk on 12 500 krooni, siis nüüd viiakse see palk muudatusettepanekuga 27 000 - 28 000 kroonini. Milline oli hääletustulemus komisjonis? Kas poolthääle hulgas oli ka opositsiooni toetust?

13:01 V. Linde

Täna! See punkt sai niisuguse ilusa klassikalise väljanägemise, nagu te praegu eelnõus ka näete. Me arutasime seda punkti kahel istungil. 2. juunil panime põhimõtteliselt paika, et abiministri tasu peaks olema 80% ministri palgast. Aga me leppisime kokku, et tuleme järgmisel komisjoni istungil, 3. juunil, selle küsimuse juurde tagasi ja lähtume sellest, et tekst oleks kooskõlastatud Rahandusministeeriumiga. Selle poolt, et abiministri ametipalk on 0,8 ministri ametipalka (muudatusettepanek nr 8), oli 8 põhiseaduskomisjoni liiget, vastu ei olnud keegi ja erapooletuid oli 1. Osa võtsid: Herkel, Linde, Oviir, Prants, Surva, asendusliige Kalikova, Tarand, Stalnuhhin, Üprus ja Reinsalu, mis näitab, et sel hetkel ei olnud selle päevakorrapunkti osas koalitsiooni ja opositsiooni esindajate arvamustes olulist vahet.

13:01 Aseesimees T. Savi

See saab olla ainult protseduuriline küsimus. Palun, Siiri Oviir! Klahvile "Sõna". Rahulikult!

13:01 V. Linde

Enne kui proua Oviir jõuab küsida, selgitan, et ma ütlesin tegelikult selle numbri valesti. Hääletustulemus 8 poolt, 0 vastu, 1 erapooletu oli hääletusel, millega otsustasime, et teine lugemine tuleb lõpetada. Lisatasu puhul oli poolt 5 komisjoni liiget, vastu ei olnud keegi ja erapooletuid oli 3. Nii et härra Varekil oli õige küsimus. Ma vaatasin protokollist valesti. Palun vabandust!

13:01 Aseesimees T. Savi

Nüüd on ikkagi protseduuriline küsimus. Palun mikrofon Siiri Oviirile! Käsi on püsti.

13:01 S. Oviir

Täna, härra juhataja! Kuna nimetati minu nime ja ...

13:01 Aseesimees T. Savi

Ei, oot-oot ...

13:01 S. Oviir

Täpselt nii.

13:01 Aseesimees T. Savi

Ei ole nii. Seda küsimust ...

13:01 S. Oviir

Et ei jääks arvamust, et opositsiooni liikmena hääletasin ma ...

13:01 Aseesimees T. Savi

Seda küsimust reguleerib juhataja, mitte Siiri Oviir. Vastulause tuleb õigel ajal, mitte praegu. See tuleb siis, kui tema koht on. Toomas Alatalu, teine küsimus, palun!

13:01 T. Alatalu

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Ma kordan, et järgmiseks korra oleks vajalik termini "abiminister" tõlge inglise, saksa, vene ja hispaania keelde. Miks ma seda kordan? Sellepärast et eelmine kord ma küsisin midagi ministrilt ja ta ei suvatsenud vastata, sest te ei ole teksti muutnud. Juhin tähelepanu teisele leheküljele, kus on tiitlite järjestus. Esimene variant on selline: abiminister, riigisekretär, maavanem. Teine variant: maavanem, riigisekretär, abiminister. Kolmas variant: riigisekretär, abiminister, maavanem. Ma küsin: kes nendest kolmest on kõige tähtsam, kes on tähtsusest teine, kes tähtsusest kolmas?

13:01 V. Linde

Aitäh! Tuletades mälu järgi meelde Riigikogu põhiseaduskomisjoni ülesandeid, pean ütlema, et ma ei mäleta, et seal oleks kirjas Riigikogu kehtestatavate ametinimetuste ametlike tõlgete andmine. Aga ma ei välista, et kõigele vaatamata üritab põhiseaduskomisjon sellele vastust saada, kaasates meil ametis olevaid tõlke.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Katrin Saks, teine küsimus, palun!

13:01 K. Saks

Aitäh! Austatud ettekandja! Mul on küsimus: miks te varjate, kui palju üks abiminister ühes ministeeriumis maksma läheb? Miks te varjate seda nii meie kui ka rahva eest? Mis see summa on?

13:01 V. Linde

Aitäh! Põhiseaduskomisjon ei ole üritanudki varjata, kui palju abiminister maksma läheb, vaid me oleme toonud muudatusettepanekuna välja, et tema ametipalk on 0,8 ministri ametipalka. Ilmselt teie kunagise ministrina teate täpsemalt, millised summad sellele riigimaksetena lisanduvad. Kõik see kokku on täiesti legaalselt arvutatav.

13:01 Aseesimees T. Savi

Täna! Jaanus Männik, teine küsimus, palun!

13:01 J. Männik

Aitäh! See on vist aparaadi viga. Mul on küll esimene küsimus, aga ...

13:01 Aseesimees T. Savi

Tundub küll.

13:01 J. Männik

... ma katsun hakkama saada. Kolleeg Ivari Padar peab oma võimaliku valitsuskoalitsiooni naasmise korral vajalikuks rakendada nii taime- kui ka loomakasvatuse poliitiliseks juhtimiseks abiministreid ja kolleeg Seeder kahtlustab siseministreid, justkui nemad vajaksid vähemalt kahte abiministrit. Kuidas komisjonis sellega oli, kas uuriti ka nende ministrite käest, kas ja kuivõrd nad vajavad abiministrit oma ministeeriumisse?

13:01 V. Linde

Tänan! Sellist küsimust ei olnud komisjonis arutusel.

13:01 Aseesimees T. Savi

Tänan! Mihhail Stalnuhhin, palun!

13:01 M. Stalnuhhin

Aitäh, härra juhataja! Lugupeetud ettekandja! Ma tahan täpsustada. Minu nimi kõlas nende hulgas, kes toetasid kaheksandat muudatusettepanekut. Kuidas see võis juhtuda? 2. juunil, kui seda arutati, täitsin mina oma töökohustusi volikogus ja mind üldse ei olnudki komisjonis.

13:01 V. Linde

Tänan! Kuidas teie nimi sattus protokollile? See protokoll on 3. juunist. Me arutasime seda nii 2. kui ka 3. juunil. 2. juunil te tõepoolest komisjoni istungil ei olnud ja ma ei saanud seda ka nimetada.

13:02 Aseesimees T. Savi

Tänan! Kolleeg Andres Herkel, palun!

13:02 A. Herkel

Aitäh, härra juhataja! Austatud ettekandja! Ma püüan Katrin Saksa vastuseta jäänud teadmisjanule natukene appi tulla ja küsin niiviisi: kui palju hakkab abiministri palk olema kõrgem praeguste ministrite poliitiliste nõunike palgast ja kas on kavas abiministritele ka abid palgata?

13:02 V. Linde

Tänan! Komisjonis ei arutatud teie küsimuse esimest osa, mis käsitleb palku. Aga mis puudutab seda, kas ka abiministritel peaksid olema abid, siis komisjoni protokollile üle vaadates ma märkan, et sellest oli ühel varasemal komisjoni istungil küll juttu, kuid siis oli vastus eitav.

13:02 Aseesimees T. Savi

Tänan! Tõnis Lukas, teine küsimus, palun!

13:02 T. Lukas

Aitäh, lugupeetud juhataja! Hea ettekandja! Vaadake, te ei tea ette, millal teil endal tuleb ministriks hakata. Nüüd te olete ennast teemasse sisse mõelnud. Kas teie näiteks justiitsministrina võtaksite endale abiministri?

13:02 V. Linde

Aitäh! Päril hea on seda küsida, hea oleks ka vastata, aga see küsimus väljub minu kui kaasettekandja funktsioonide raamidest. Usun, et lähemal istungi vaheajal saame me sel teemal sinuga keskustelu jätkata.

13:02 Aseesimees T. Savi

Ekraan on tühi. Suur aitäh, Väino Linde! Kolleegidel rohkem küsimusi ei ole. On võimalik avada läbirääkimised. Kas keegi soovib oma arvamust avaldada? Ei. Läbirääkimisi ei avata. Eelnõu kohta on laekunud terve hulk muudatusettepanekuid. Usun, et te leiate oma töölaudadelt ka tabeli. Asume neid ettepanekuid koos läbi vaatama. Esimene muudatusettepanek on Jaak Allikult, juhtivkomisjon on jätnud ettepaneku arvestamata. Probleeme ei ole. Teine muudatusettepanek on juhtivkomisjonilt, nii nagu ka

kolmas. Neljas muudatusettepanek on Mihhail Stalnuhhinilt, juhtivkomisjon on jätnud ettepaneku arvestamata. Viies muudatusettepanek on juhtivkomisjonilt, nii nagu ka kuues, seitsmes ja kaheksas. Oleme läbi vaadanud kõik laekunud muudatusettepanekud. Juhtivkomisjon on teinud ettepaneku seaduseelnõu 57 teine lugemine lõpetada. Küll aga on juhatajale laekunud Isamaaliidu fraktsiooni ettepanek seaduseelnõu 57 teine lugemine katkestada, mille järgnevalt hääletusele panen. Minut on täis, kas võime alustada hääletusprotseduuri? Austatud Riigikogu, panen hääletusele Isamaaliidu fraktsiooni ettepaneku katkestada seaduseelnõu 57 teine lugemine. Palun võtta seisukoht ja hääletada! [Hääletustulemused](#) Isamaaliidu fraktsiooni ettepaneku poolt on 20 Riigikogu liiget, vastu on 44, erapooletuid ei ole. Ettepanek ei leidnud toetust. Seaduseelnõu 57 teine lugemine on lõpetatud ja seaduseelnõu on suunatud kolmandale lugemisele.

18. 13:00 Piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni väavli heitkoguste edasise vähendamise protokolliga ühinemise seaduse eelnõu (10 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud kolleegid! Alustame Vabariigi Valitsuse algatatud piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni väavli heitkoguste edasise vähendamise protokolliga ühinemise seaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti keskkonnakomisjoni esimehe Jürgen Ligi!

13:00 J. Ligi

Härra juhataja! Lugupeetud kolleegid! Piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni väavli heitkoguste edasise vähendamise protokoll määrab kindlaks väavliühendite vähendamise abinõud, keskkonna seisundi jälgimise ja aruandluse kohustused ning kehtestab ka piirnormid. Piirnormide täitmiseks ei sea ta siiski tähtaegu ega ka konkreetseid kohustusi, vaid riigid määravad need aspektid ise, lähtudes oma võimalustest. Eesti Vabariik võtab endale protokolliga ratifitseerimisega kohustuse vähendada väavli heitkoguseid 2005. aastaks 35% võrra ja 2010. aastaks 40% võrra, võrreldes 1980. aasta tasemega. Eelnõu on täna teisel lugemisel. Kahe lugemise vahel Riigikogu liikmetelt muudatusettepanekuid ei tulnud. Keskkonnakomisjon tegi ühe pisikese muudatuse, et ühtlustada välislepingute ratifitseerimise seaduseelnõude kirja pilti, õieti, ühtlustada selle eelnõu kirja pilti teiste eelnõude kirja pildiga. Komisjoni hinnangul suudab Eesti täita need kohustused, mis ta võtab. Peamine vahend on seejuures põlevkivi põletamise tehnoloogia täiustamine. Keskkonnakomisjon teeb Riigikogule ettepaneku panna eelnõu teisel lugemisel lõpphääletusele ehk seadusena vastu võtta. Eelnõu ei sea meile mingeid täpseid rahalisi kohustusi ning seetõttu piisab seaduse vastuvõtmiseks lihthälteenamusest. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Jürgen Ligi! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Küsimusi ei ole. On võimalik avada läbirääkimised. Kas keegi soovib avaldada oma arvamust? Seda soovi ei ole. Läbirääkimisi ei avata. Eelnõu kohta on laekunud üks muudatusettepanek, see on tulnud juhtivkomisjonilt. Probleeme ei ole. Kui ma õigesti aru sain, on komisjoni soov panna eelnõu lõpphääletusele, mida kohe alustame. Kas võime alustada lõpphääletust? Austatud Riigikogu, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni väavli heitkoguste edasise vähendamise protokolliga ühinemise seaduse eelnõu 10. Palun võtta seisukoht ja hääletada! [Hääletustulemused](#) Seaduse vastuvõtmise poolt on 45 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei ole. Seadus on vastu võetud.

19. 13:00 Rahvusvaheliste vaidluste rahumeelse lahendamise konventsiooniga ühinemise seaduse eelnõu (9 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud kolleegid! Alustame Vabariigi Valitsuse algatatud rahvusvaheliste vaidluste rahumeelse lahendamise konventsiooniga ühinemise seaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks palun kõnepulti õiguskomisjoni liikme Helmer Jõgi!

13:00 H. Jõgi

Lugupeetud istungi juhataja! Austatud Riigikogu! Vabariigi Valitsuse algatatud rahvusvaheliste vaidluste rahumeelse lahendamise konventsiooniga ühinemise seaduse eelnõu oli viimati õiguskomisjonis menetluses käesoleva aasta 26. mail. Arutati eelnõu ettevalmistamist teiseks lugemiseks. Komisjon tõdes, et pärast esimese lugemise lõpetamist 7. mail muudatusettepanekuid ei esitatud. Komisjon otsustas konsensuslikult suunata eelnõu 9 teisele lugemisele. Tuginedes Riigikogu kodukorra seadusele ja selle seaduse §-le 115, on komisjoni ettepanek panna eelnõu lõpphääletusele. Samas on komisjoni ettepanek eelnõu seadusena vastu võtta.

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Helmer Jõgi! Kas kolleegidel on küsimusi? On. Toomas Alatalu, palun!

13:00 T. Alatalu

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! Ma pean jällegi vabandust paluma, et meie kodukord on nii tagurlik! Ma küsin teie käest seda, millele teil on väga raske vastata. Probleem on selles, et kui te vaatate eelnõu esitamise kuupäevi, siis ma võin teid informeerida, et oodati, et Eesti ühineb selle konventsiooniga ammu, aga tegelikult lasti meil enne ühineda sõjakoalitsiooniga ja siis, kui sõda oli peaaegu läbi, esitati see eelnõu Riigikogule. Ma küsin: milline on teie arvamus, kas see oli juhuslik või oli siin tegemist Välisministeeriumi teadliku käitumisega?

13:00 H. Jõgi

Kahjuks seda küsimust komisjonis ei arutatud ja ma ei saa seda kommenteerida.

13:00 Aseesimees T. Savi

Tänan, Helmer Jõgi! Rohkem küsimusi ei ole. Austatud Riigikogu, on võimalik avada läbirääkimised. Seda võimalust keegi kasutada ei soovi. Läbirääkimisi ei avata. Kõnealuse eelnõu kohta muudatusettepanekuid esitatud ei ole. Juhtivkomisjoni ettepanek on panna eelnõu lõpphääletusele, mida kohe alustame. Minut on täis. Kas võime alustada lõpphääletust? Austatud Riigikogu, panen lõpphääletusele Vabariigi Valitsuse algatatud rahvusvaheliste vaidluste rahumeelse lahendamise konventsiooniga ühinemise seaduse eelnõu 9. Palun võtta seisukoht ja hääletada![Hääletustulemused](#) Nimetatud seaduse vastuvõtmise poolt on 52 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei ole. Seadus on vastu võetud, konventsiooniga on ühinetud.

20. 13:00 Asjaõigusseaduse rakendamise seaduse ja maakatastriseaduse muutmise seaduse eelnõu (30 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu! Alustame Vabariigi Valitsuse algatatud asjaõigusseaduse rakendamise seaduse ja maakatastriseaduse muutmise seaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks palun kõnepulti õiguskomisjoni liikme Reet Roosi!

13:00 R. Roos

Lugupeetud härra eesistuja! Head kolleegid! Ametlikke muudatusettepanekuid pärast esimest lugemist eelnõu kohta ei esitatud. Õiguskomisjoni laekus kolm ettepanekut muudatusettepanekute algatamiseks, mida käsitleti õiguskomisjonis 27. mail. Eelnõu algataja poolt osalesid komisjoni istungil Justiitsministeeriumi nõunikud Kaupo Paal ja Jüri Raatma, Eesti Kinnisvarafirmade Liidust ja Kinnisvara Hindajate Ühingust Tõnis Rüütel ja Tambet Tiits ning Rahandusministeeriumist Veiko Tali ja Triin Tobreluts. Eesti Kinnisvarafirmade Liit koos Kinnisvara Hindajate Ühinguga tegi õiguskomisjonile

ettepaneku algetada maakatastriseaduse muutmine, et tunnistada kehtetuks § 6 lõike 2 teine lause, mille tulemusena igaüks võiks tutvuda maakatastri andmetega, sealhulgas tehingu andmebaasi andmetega ja saada neist väljavõtteid, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Kehtiva redaktsiooni kohaselt (§ 6 lõige 2) võib tehingu andmebaasi andmetega tutvuda ja saada neist väljavõtted ainult maa hindaja korralise ja erakorralise hindamise läbiviimiseks. Justiitsministeeriumi eraõiguse talituse nõunik Kaupo Paal oli ministeeriumi esindajana seisukohal, et kuna ettepaneku seos eelnõuga on vaid tehniline ega täida regulatsiooni üldist eesmärki, siis ministeerium ei toeta täiesti uudsete, kooskõlastamata, analüüsimate sätete lülitamist eelnõusse. Teiseks kehtib Eestis mitmeid seadusi, mis näevad ette isikuandmete kaitse (näiteks isikuandmete kaitse seadus, notariaadiseadus) ja nimetatud register sisaldab üpris palju informatsiooni. Registrist küll ei tule välja, kellele kinnisasi kuulub, kuid kuna meil on avalik kinnistusraamat, siis on see asjaolu üpris lihtsalt tuvastatav. Samas ei välistanud Kaupo Paal, et ettepanekuga võiks edasi töötada, kuid ta leidis, et kuna selle muudatuse vastuvõtmiseks on vaja võib-olla muuta mitmeid teisi seadusi, ei saa sellega kiirustada. Komisjon fikseeris probleemi, otsustas pöörduda Vabariigi Valitsuse poole ning jääb ootama teatud initsiatiivi näitamist lähiajal. Komisjon otsustas konsensuslikult seda muudatusettepanekut mitte algetada. Justiitsministeerium esitas ettepaneku asjaõigusseaduse rakendamise seaduse kohta, et täiendada § 13² lõiget 2 neljanda lausega: "Pantija võib panditud asja võõrandada üksnes pandipidaja nõusolekul." Õiguskomisjon otsustas konsensuslikult algetada muudatusettepaneku. Muudatusettepanek on tingitud sellest, et asjaõigusseaduse § 289 lõige 5 tunnistatakse 1. juuli 2003. aasta seisuga kehtetuks. Seda normi kohaldatakse kuni 1. juulini 2003 ka panditud ehitise suhtes. Viidatud normi kohaselt tohib käsipanti võõrandada üksnes koos võla ülekandmisega. Käsipantide puhul on pandipidaja õiguste kaitse tagatud küll sellega, et pandipidaja saab otsese valduse panditud asjale, kuid ehitise pantimisel ehitise valdust pandipidajale üle ei anta. Aga kuna asja säilimine sõltub olulisel määral kasutajast ja kuidagi tuleb ehitise pantimisel tagada asja säilimine (pandipidaja õigustatud huvi on omaniku vahetusel kaasa rääkida), on pandipidaja nõusolekut ehitise võõrandamiseks vaja ka nüüd. Kuid lisaks sellele peab kehtiva õiguse kohaselt ehitise võõrandamisel kas pandi lõpetama või omandaja peab ka pandiga tagatud võla üle võtma. Viimane piirang on põhjendamata ja koormab tsiviilkäivet liigselt. Kokkuvõtteks: muudatusettepaneku eesmärk on ehitise pandi regulatsiooni muutmine selliselt, et panditud ehitise võõrandamine sõltuks ka edaspidi pandipidaja nõusolekust. Rahandusministeeriumi esindajad Veiko Taliga eesotsas tegid ettepaneku algetada muudatus, millega täiendatakse eelnõu investeerimisfondide seaduse ja Eesti väärtpaberite keskreistri seaduse muudatusega. Komisjon oli konsensuslikult nõus ettepanekut menetlema, kuid jäi ootama Vabariigi Valitsuse seisukohta, mis on nüüdseks ka laekunud. Komisjon teeb ettepaneku eelnõu teine lugemine katkestada ja määrata muudatusettepanekute õiguskomisjoni esitamise tähtjaks 5. juuni, kell 12.

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Reet Roos! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Neid ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimisi? Keegi arvamust avaldada ei soovi, läbirääkimisi ei avata. Laekunud on üks muudatusettepanek, see on juhtivkomisjonilt. Probleeme ei ole. Kuna lugemise katkestamise ettepaneku on esitanud juhtivkomisjon, siis nii see ka jääb. Määratud eelnõu 30 kohta muudatusettepanekute esitamise tähtjaks 5. juuni, kell 12.

21. 13:00 Väetiseseaduse eelnõu (5 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud kolleegid! Alustame Vabariigi Valitsuse algetatud väetiseseaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks palun kõnepulti maaelukomisjoni esimehe Jaanus Marrandi!

13:00 J. Marrandi

Lugupeetud istungi juhataja! Lugupeetud Riigikogu liikmed! Väetiseseaduse eelnõu esimesel lugemisel esines pikema ettekandega põllumajandusminister, kes tutvustas eelnõu sisu ja koostamise põhjusi. Mina seda enam ei teeks. Komisjonile esitati tähtjaks kaheksa muudatusettepanekut. Muudatusettepanekuid arutati komisjoni 26. ja 27. mai istungitel. Istungitel osalesid algataja esindajad.

Arutelu tulemusena võtsid esitajad kolm ettepanekut tagasi ja komisjon sõnastas omalt poolt 22 ettepanekut. Kokku on muudatusettepanekute loetelusse kantud seega 27 ettepanekut. Kõiki muudatusettepanekuid on täielikult arvestatud. Kahte ettepanekut algataja esindajad ei toetanud. Need on ettepanekud nr 1 ja 11. Ettepaneku nr 1 tegi Toivo Tootsen. See käsitleb § 1 lõiget 1. Sellesse lõikesse on lisatud põhimõtte, et nõuded väetisele peavad tagama lisaks inimese ohutusele ka looma ohutuse. Ettepanek nr 11 täpsustab väetise hoidmise tingimusi. Maaelukomisjon arvas, et väetise hoidmise tingimused võiksid olla täpsemalt sõnastatud kui algses eelnõus, kus oli öeldud, et nad peavad vastama ainult veeseaduse nõuetele. Enamik ettepanekuid on redaktsioonilised, korrigeeritud on sõnastust, ühtlustatud terminikasutust, muudetud lõigete järjekorda loogilisemaks. Nüüd mõningatest sisulisematest ettepanekutest. Paragrahvis 11 oli sätestatud sissevedaja kohustus registrisse kandmata väetise esmakordse sisseveo korral väetis eelregistreerida. Samal ajal oli täpsustamata, mis aja jooksul seda tuleb teha. Komisjoni ettepanekul on see nüüd täpsustatud: tuleks eelregistreerida hiljemalt viis päeva enne väetise sissevedu. Mõned ettepanekud tegi ka maaelukomisjoni liige Imre Sooäär. Nimetan need siinkohal. Kõigepealt oli ettepanek suurendada väetisekogust, mida võib vabalt ilma piiranguteta sisse vedada, 25 kilogrammist 75 kilogrammini. Sellega nõustusid nii maaelukomisjon kui ka algataja. Samuti Imre Sooääre ettepanekul suurendati juriidilise isiku maksimaalset trahvimäära (muudatusettepanekud 21 ja 22), sest komisjon leidis üsna üksmeelselt, et juriidilise isiku teguviisi tagajärjel võib tekkida üsna suur kahju ja trahvimäärad olid liiga väikesed. Muudatusettepanek nr 25 puudutab väetiseveo alusel järelevalvetoimingute eest võetavat riigilõivu. Algselt oli algataja esitanud tunduvalt suuremad lõivud. Algataja nõusolekul ja komisjoni ettepanekul vähendati riigilõivumäärasid küllalt oluliselt. Kui algselt oli riigilõivulaekumisi planeeritud viis miljonit krooni, siis praeguste määrade puhul oleks laekumine 1,4 miljonit krooni. Ettepanekuga olid algatajad nõus. Komisjon uuris ka tausta, naaberriikide vastavaid määrasid, selgus, et need on oluliselt väiksemad. Ei ole mõtet, et need Eestis oleksid suuremad. Komisjon teeb ettepaneku eelnõu teine lugemine lõpetada ja suunata eelnõu kolmandale lugemisele. Komisjonis hääletasid selle poolt 8-st komisjoni liikmest 7. Täna tähelepanu eest!

13:00 Aseesimees T. Savi

Jaanus Marrandi, suur tänu! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimisi? Sõnasoove ei ole, läbirääkimisi ei avata. Eelnõu kohta on laekunud terve hulk muudatusettepanekuid. Teen ettepaneku alustada nende läbivaatamist. Esimene muudatusettepanek on Toivo Tootsenilt, arvestatud täielikult. Teine ettepanek on samuti maaelukomisjonilt, nii nagu ka kolmas. Neljas muudatusettepanek on samuti maaelukomisjonilt, täielikult arvestatud, nii nagu ka viies, kuues, seitsmes ja kaheksas. Üheksas muudatusettepanek on Imre Sooäärelt, täielikult arvestatud. Kümnes ettepanek on juhtivkomisjonilt. 11. ettepanek on Toivo Tootsenilt. 12. ettepanek on maaelukomisjonilt, nii nagu ka 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. ja 20. 21. muudatusettepanek on Imre Sooäärelt, arvestatud täielikult, nii nagu ka 22. ettepanek. 23. muudatusettepanek on maaelukomisjonilt, nii nagu ka 24., 25., 26. ja viimane, 27. muudatusettepanek. Täiskogu on läbi vaadanud kõik laekunud muudatusettepanekud ja kooskõlas juhtivkomisjoniga on seaduseelnõu nr 5 teine lugemine lõpetatud.

22. 13:00 Söödaseaduse muutmise seaduse eelnõu (66 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu! Alustame Vabariigi Valitsuse algatatud söödaseaduse muutmise seaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks palun kõnepulti maaelukomisjoni liikme Mati Kepi!

13:00 M. Kepp

Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Söödaseaduse eelnõu esimene lugemine toimus 26. mail. Eelnõu algataja nimel jagas selgitusi Põllumajandusministeeriumi põllumajandusosakonna fütosanitaaria büroo peaspetsialist Anne Klein, samuti õigusosakonna juhataja asetäitja Ingrid Raidme. Eelnõu tekstis on tehtud normitehnilisi parandusi, seda on täiendatud jõustumist sätestava paragrahviga ja tunnustuse saamise tähtaega on pikendatud 1. juulist 1. novembrini, et söodatootjad ja

kõik selle alaga tegelejad suudaksid viia oma tegevuse kooskõlla ettenähtud normidega. Muudatusettepanekuid ei ole esitatud. Maaelukomisjoni nimel teen ettepaneku teine lugemine lõpetada ning suunata eelnõu kolmandale lugemisele.

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Mati Kepp! Kas kolleegidel on küsimusi? Ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimisi? Ei ole, läbirääkimisi ei avata. Muudatusettepanekuid laekunud ei ole ja juhtivkomisjon on oma arvamuse öelnud. Seaduseelnõu 66 teine lugemine on lõpetatud.

23. 13:00 Euroopa Liidu liikmesriigist ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise seaduse eelnõu (20 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Lugupeetud kolleegid! Alustame Vabariigi Valitsuse algatatud Euroopa Liidu liikmesriigist ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise seaduse eelnõu teist lugemist. Ettekandeks palun kõnepulti kultuurikomisjoni liikme Mark Soosaare!

13:00 M. Soosaar

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Tegemist on seaduseelnõuga, mis on tublisti oma ajast ees, kuid tõenäoliselt hõlbustab meie elu Euroopa Liitu astumisel, sest eelnõu reguleerib kultuuriväärtuste tagastamist Euroopa Liidu liikmesriikide vahel ja hakkab tööle siis, kui Eesti on juba Euroopa Liidu liige. Selle eelnõu kohta muudatusettepanekuid ei ole esitatud. Seetõttu oli kultuurikomisjoni üksmeelne otsus teha Riigikogule ettepanek võtta eelnõu teine lugemine Riigikogu täiskogu päevakorda, mida on ka tehtud, ning teine lugemine edukalt lõpule viia. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Tänan, Mark Soosaar! Kas kolleegidel on küsimusi? Ei ole. Kas avame läbirääkimised? Sooviavaldusi ei ole, läbirääkimisi ei avata. Muudatusettepanekuid laekunud ei ole ja nii on eelnõu teine lugemine lõpetatud.

24. 13:00 Maksukorralduse seaduse § 163 muutmise seaduse eelnõu (59 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud Riigikogu! Võtame järgnevalt arutusele Vabariigi Valitsuse algatatud etendusasetuse seaduse eelnõu, mille number on 4. Ma näeksin heameelega kõnepuldis kultuurikomisjoni liiget Jaak Allikut, keda saalis ei ole. Kas keegi teab, kus ta on? Kas olete nõus, et me võtame vahepeal arutusele rahanduskomisjoni algatatud maksukorralduse seaduse § 163 muutmise seaduse eelnõu? Ettekandeks palun kõnepulti rahanduskomisjoni esimehe Andres Lipstoki!

13:00 A. Lipstok

Austatud härra juhataja! Head kolleegid! Maksukorralduse seaduse § 163 muutmise seaduse eelnõu on täna meie ees kolmandat korda. Esimesel korral oli kõnepuldis lugupeetud õiguskantsler, kes tegi meile ettepaneku § 163 lõige 2 tühistada. Pärast pikka ja tõsist arutamist Riigikogu nõustus ettepanekuga ja tühistas selle lõike. Tühistamise ettepaneku teine punkt kohustas rahanduskomisjoni algatama vastava eelnõu, et oleks selge, mis maksukorralduse seaduse §-ga 163 edasi saab. Tulime teie ette sellega nädal tagasi. Parandusettepanekuid selle eelnõu kohta rahanduskomisjonile ei laekunud. Viitasin ka esimesel lugemisel sellele, et Eesti Kaubandus-Tööstuskoda avaldas arvamust, et siin võib olla teatud probleeme, võidakse piirata isikute õigust pöörduda kohtusse. Selleks et ka see mure maha võtta, pani rahanduskomisjon ühe parandusettepaneku ise kokku. See parandusettepanek leidis ka komisjonis ühehäälselt toetust. Otsus oli konsensuslik: teine lugemine lõpetada ja saata eelnõu kolmandale lugemisele. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Andres Lipstok! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Küsimusi ei ole. Kas on vaja avada läbirääkimisi? Läbirääkimiste soovi ei ole, läbirääkimisi ei avata. Muudatusettepanekuid eelnõu kohta laekunud ei ole. Vabandust, üks on, see on juhtivkomisjoni ettepanek. Probleeme ei ole. Seaduseelnõu 59 teine lugemine on lõpetatud.

25. 13:00 Etendusasetuse seaduse eelnõu (4 SE) teine lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Austatud kolleegid! Palun kõnepulti kultuurikomisjoni liikme Jaak Alliku, et võtta arutusele Vabariigi Valitsuse algatatud etendusasetuse seaduse eelnõu!

13:00 J. Allik

Lugupeetud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Riigikogu kultuurikomisjoni laekus etendusasetuse seaduse eelnõu kohta neli muudatusettepanekut kahelt Riigikogu liikmelt: Jaak Allikult ja Mark Soosaarelt. Komisjon arutas muudatusettepanekuid koos Kultuuriministeeriumi esindajatega ja otsustas toetada muudatusettepanekuid nr 1 ja 3. Esimese muudatusettepaneku alusel on eelnõu § 5 lõikes 4 antud täpsem sõnastus selle kohta, millisel juhul võib etendusasetuse direktori ja loomingujuhise ülesandeid täita üks ja sama isik. Kolmanda muudatusettepaneku põhjal on eelnõu § 16 lõike 1 kolmas lause antud uues sõnastuses, kusjuures on lihtsalt muudetud sõnade järjekorda ja uus sõnastus toob lõike mõtte paremini esile. Ettepanekut nr 2 komisjon ei arvestanud. Mark Soosaar esitas seitse sisuliselt ühtekuuluvat muudatusettepanekut, mille eesmärk oli lülitada eelnõusse ka audiovisuaalseid teoseid linastavad asutused, see tähendab kinod. Komisjoni liikmed rõhutasid arutelul kinovõrgu taastamise vajadust (mõeldud on just kinovõrku, mis näitab väärtfilme), kuid leidsid, et selle eelnõu raames seda teha ei ole mõttekas. Ühelt poolt ei ole pakutud lahendus piisav, teiselt poolt tekib terve hulga eelnõu paragrahvide puhul väga keerulisi rakendus- ja tõlgendusvõimalusi, kui laiendada etendusasetuse mõistet praeguses eelnõus ka kinodele. Hääletage 5 poolt, 1 vastu ja 1 erapooletu otsustas kultuurikomisjon teise lugemise lõpetada ja suunata eelnõu kolmandale lugemisele.

13:00 Aseesimees T. Savi

Jaak Allik, suur tänu! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Ei ole. Kas avame läbirääkimised? Kas ma saan õigesti aru, et Mark Soosaar soovib sõna kohalt? Kui ei, siis palun vajutada klahvile "Kõne"! Kõne puldist. Me avasime läbirääkimised.

13:00 M. Soosaar

Lugupeetud juhataja! Head kolleegid! Kui 1990. aastatel oli Eesti riik raskes olukorras ja pidi otsustama, missugused kultuurialad kindlasti ellu jäävad, siis teater oli üks nendest. Ka Lennart Meri on kirjutanud, et Suur Üksiklane, filmikunst, ei elanud 1970.-1980. aastatel piisavalt Eesti kultuuri sisse. Tegelikult ei ole ta seda kahjuks veel ka praegu teinud. Me teame, et Eestimaal on 70-80 kino, kus võiks näidata filme, kuid tegelikult näidatakse filme ainult kümmekonnas neist. Hiljuti ilmus Internetti teade, et Kilingi-Nõmmel avatakse taas kino. See teeb rahvale heameelt. Kuid kui me teatesse süüvime, siis saame teada, et Kilingi-Nõmme linnas, kus, muide, 1938. aastal oli Eesti kinoajaloo suurim kinoõnnetus, palju koolilapsi hukkus, hakatakse filme näitama iga kuu esimesel neljapäeval. Me ei saa seda siiski võtta regulaarse kinona, sest tõsiselt võetav kino tähendaks ikkagi filmide näitamist õhtust õhtusse või vähemalt igal nädalavahetusel. Kui vaadata etendusasetuse seaduse eelnõu, siis on selge, et etendusasetuse seaduse suhteliselt lihtsate parandustega oleks võimalik anda omavalitsustele signaal, et tasub seda rahvalikku kunstivormi hakata toetama sellega, et aidata kaasa munitsipaalkinosode tekkele. Põhjamaades ja Lääne-Euroopas, eriti Prantsusmaal, on arvukalt munitsipaalkinosid. Tegelikult saab seda seadust kasutada ka ilma neid parandusi tegemata, sest mitte kordagi ei ole seaduses nimetatud, et tegemist on teatriseadusega või sõnateatriseadusega, mida ta kõigepealt on. Selles mõttes võime öelda, et etendusasetuse seaduse eelnõu on piisavalt avar. Siia alla on mahutatud ka kontserdiorganisatsioonid ja ilmselt mahuvad siia alla tulevikus ka need teatrid, kus kinofilme näidatakse, ehk kinoteatrid. Miks ma nii väga valutan südant kinoteatrite pärast? Kuigi Vabariigi

Valitsuse filmitoetus käesoleval aastal on umbes 35 miljonit krooni, ei taasta raha iseenesest veel filmikunsti tema terviklikkuses. Filme mitte ainult ei pea tootma ja looma, vaid neid on vaja ka näidata. Ei ole loomulik olukord, et riigis on paiku, kus lähima kinoni on 100-150 kilomeetrit. Hea oleks, kui me suudaksime lähiaastate jooksul taastada kinovõrgu, mis tähendaks, et kõigis maakonnakeskustes oleksid kinoteatrid, kus näidatakse väärtfilme ja kunstipäraseid filme. Nüüdseks on kinovõrk praktiliselt erastatud ja toimib kommertsalustel. Eesti teatris on pilt õnneks teistsugune. Etendusasetuse seaduse eelnõu on arutatud nii Eesti Filmi Sihtasutuse inimestega kui ka Kinoliidu juhatusega. Ollakse arvamusel, et tulevikus ei ole vaja teha eraldi filmiseadust (meil ei ole ka eraldi teatriseadust ega muusikaseadust), vaid Eesti filmikunsti probleeme saab lahendada olemasolevate seaduste täiendamise ja muutmisega. Ma võtaksin oma muudatusettepaneku praegu tagasi. Pikk suvi on ees, kinoinimesed saavad seda teemat arutada. Me võiksime sügisel selle juurde tagasi tulla. Lõpurepliigina ütlen, et kui te täna õhtul, head kolleegid, lähete koju ja võtate selle etendusasetuse seaduse eelnõu kaasa ning mõtlete, kas seda oleks võimalik kohaldada ka Riigikogu tegevusele, siis homme hommikul palun kohvikus mulle öelda ei või jaa. Mulle tundub, et see vastus on enamikul juhtudel jaa. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Aitäh, Mark Soosaar! Kas keegi soovib veel arvamust avaldada? Ekraan on tühi. Kas võin teha ettepaneku läbirääkimised lõpetada? Läbirääkimised on lõpetatud. Nagu öeldud, on meile laekunud terve hulk muudatusettepanekuid. Mark Soosaar võttis neljanda muudatusettepaneku tagasi, nagu ma aru sain. Esimene muudatusettepanek on Jaak Allikult, leidnud juhtivkomisjonis täielikku arvestamist. Teine muudatusettepanek on samalt autorilt, jäetud arvestamata. Probleeme ei ole. Kolmas on Jaak Alliku ettepanek, täielikult arvestatud. Etendusasetuse seaduse teine lugemine on jõudnud õnneliku lõpuni.

26. 13:00 Alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seaduse § 68 lõike 1 muutmise seaduse eelnõu (37 SE) esimene lugemine

13:00 Aseesimees T. Savi

Lugupeetud kolleegid! Alustame tänase tööpäeva viimase eelnõu, Riigikogu liikmete Jüri _ehovtsovi, Liina Tõnissoni ja Toomas Vareki algatatud alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seaduse § 68 lõike 1 muutmise seaduse eelnõu esimest lugemist. Ettekandeks palun Riigikogu kõnepulti kolleeg Jüri _ehovtsovi!

13:00 J. Šehovtsov

Lugupeetud juhataja! Austatud kolleegid! Käesoleva aasta 1. aprillil jõustus alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seadus. Seaduse § 68 lõikes 1 sätestati, et tolliterritooriumile sissesõidul on mootorsõiduki standardses kütusepaagis sõiduki sihtkohta jõudmiseks vajalik kütus aktsiisivaba, aga maantesõiduki korral ei või see kogus ületada 200 liitrit sõiduki kohta. Selle sätte täitmine on suhteliselt lühikese aja jooksul tekitanud segadust ja rahulolematust nii rahvusvaheliste vedajate kui ka välisriikide ametkondade seas. Millised on kehtiva sätte mõjud? Esiteks, see on vastuolus rahvusvaheliste lepingutega. Eesti on sõlminud üle 30 autovedudealase rahvusvahelise kokkuleppe. Enamikus neis on säte, mis vabastab lepingupoole vedajad vastastikku igasuguste maksude, aktsiiside ja tasude maksmisest teise lepingupoole territooriumil. Kütuse osas on kokkulepe, et kütusekogus, mis on mootorsõiduki standardses kütusepaagis, on vabastatud igasugustest maksudest. Teiseks, seadussäte pidurdab Eesti majanduse arengut. Rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonna arvates on seadussätte eesmärk piirata aktsiisivaba kütuse sissevedu Eestisse varjatult kaubanduslikul eesmärgil, eelkõige kärpida Vene odava kütuse sissevedu Eesti turule. Millised on aga laiemad mõjud ettevõtluskeskkonnale ja kogu majandusele üldse, seda uuritud ei ole. Võib öelda, et sätte mõju Eesti ettevõtluskeskkonnale on negatiivne, see pärsib kogu majanduse arengut ning on mõjunud ebasoodsalt rahvusvahelistele suhetele. Rõhutan, et autovedajate eesmärk ei ole tegelda kütuseäriga, vaid nende eesmärk on vedude teostamine. Kui jääb kehtima piirang 200 liitrit, siis on väga tõenäoline, et Läti, Leedu, Poola, Soome ja Rootsi võtavad vastumeetmeid, mis omakorda tähendab, et Eestil jääb saamata vähemalt 300 miljonit krooni aktsiisi ja käibemaksu, mis laekuks ainult Eesti rahvusvahelistelt

autovedajatelt. Teiste riikide vedajad, eelkõige Soome, Rootsi, Läti, Poola vedajad, tangivad samuti Eestis täispaagid. Paagi maht on 850-1200 liitrit, kuid piirangute kehtimisel on neil võimalik tankida ainult 200 liitrit. Nii et ostmata jääb 650-1000 liitrit veoki kohta. See aga tähendab, et Eestis jääb ostmata vähemalt 500 miljoni krooni eest kütust. Praegu on Eestis müüdav kütus teiste Euroopa riikidega võrreldes odavam ja seda kasutavad paljud välisvedajad. Kuna Venemaa kütus on odavam kui Eestis, siis ei ole Venemaal mõtet sisse viia samasuguseid piiranguid. Kuid on tõenäone, et ta võtab kasutusele teisi majanduslikke sanktsioone. Näiteks ei anna veolubasid, mille praegune limiit on peaaegu juba otsas. Eesti ja Venemaa vahel on vastavalt kokkuleppele kehtestatud vastastikune veolubade kvoot 11 000 aastas. See kvoot lõpeb alati juba aasta keskel. Meie taotleme igal aastal juurde veel 7000-8000 luba. Kui aga Venemaa lõpetab täiendavate lubade eraldamise, siis seiskub Eesti kaudu vedu ja Eestist väljavedu Venemaale Eesti transpordiga. Osa vedudest liigub Soome, Venemaa ja Läti sadamatesse. Sellega loovutatakse naabritele turgu ning Eesti vedajate asemele tulevad siia Venemaa vedajad, kes on odavamad ja kes kasutavad praegu tunduvalt vähem veolubade kvote kui Eesti vedajad. Kolmandaks, kütuse sisseveo piirang mõjub Eesti konkurentsivõimele. Suurel osal Eesti vedajatest on spetsialiseeritud konteinerveokid, millega nad teostavad vedusid Eesti sadamatest Venemaa suunas. Aga kui lõpevad Venemaa veoload, siis lõpeb ka nende firmade tegevus, sest spetsialiseeritud konteinerveokit ei ole võimalik kasutada teistel vedudel. Tänu Venemaa odavale kütusele võivad Eesti vedajad praegu konkureerida ka Venemaa, Läti ja Leedu vedajatega. Piirangu kehtimajäämisel aga tõrjuvad Venemaa, Läti ja Leedu meid Venemaa ja ka Eesti turult välja, sest Eesti on väike riik ja ekspordikoormaid Euroopasse ei jätku. Eesti vedajad veavad praegu Venemaalt kaupa (puitmaterjali, turvast, metalli jm) Euroopasse. Kehtestatud piirangud kahjustavad eelkõige Eesti vedajaid ja lükkavad neid konkurentsist välja. Samas toob see endaga kaasa raskeid sotsiaalseid probleeme seoses sadade ettevõtjate pankrotiga ja tuhandete töötute tekkimisega. Kehtiva sättega ei ole rahul ka bussifirmad, sest busside paagimahud on umbes 600 liitrit, mis võimaldab läbi sõita 1800 kilomeetrit. See on umbes sõit Eesti, Leedu ja Poola vahel edasi-tagasi. Piirang mõjutab kohe bussifirmade hinnapoliitikat. Tahan juhtida tähelepanu, et kehtiv aktsiisivabaduse piirang ei too kasu ei Eesti majandusele ega ettevõtjatele, ning loodan, et eelnõu leiab saalis toetust. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Jüri _ehovtsov, suur tänu! Kas kolleegidel on ettekandjale küsimusi? Märt Rask, palun!

13:00 M. Rask

Hea ettekandja! Te ütlesite, et standardvarustuse paagid peaksid olema maksudest vabastatud. Samas te oma ettekandes ütlesite, et see standard on 800 liitrist 1200 liitrini. Milline on see standard?

13:00 J. Šehovtsov

Standardpaak on paak, mis on tehnoloogiliselt otse seotud mootoriga. Kõik lisapaagid, mis on haagise all või kuskil mujal ja mis ei ole otse seotud mootoriga, ei ole standardpaagid.

13:00 Aseesimees T. Savi

Tänan! Kolleeg Peep Aru, palun!

13:00 P. Aru

Kas vastab tõele seisukoht, et autosid tootvatest tehastest on võimalik tellida sobiva paagimahuga autosid, nii et see maht võiks ka ületada teie nimetatud numbrid?

13:00 J. Šehovtsov

Jah, seda tehaksegi praegu. Paake võib tehastest tellida mahuga alates 450 liitrist. Neid kasutatakse praegu väga harva. Võib kohe tellida endale lisapaagid. Lubatud kogus on kuni 1200 liitrit, siis ei ole vaja spetsiaallubasid. Selliseid paake võib tellida tehastest otse.

13:00 Aseesimees T. Savi

Jüri _ehovtsov, suur tänu! Kolleegidel rohkem küsimusi ei ole. Rahanduskomisjonipoolseks ettekandeks palun kõnepulti Raivo Järvi!

13:00 R. Järvi

Härra juhataja! Austatud kolleegid! Rahanduskomisjon arutas alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seaduse eelnõu ehk selle seaduse § 68 lõiget 1 2. ja 3. juunil. Jüri _ehovtsov käis meil külas, samamoodi ka Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni peasekretär Toivo Kuldkepp ja nad selgitasid meile kogu selle praktika ära. Meie saadame nüüd oma otsuse järgi eelnõu 37 lugemisele vormis, mida teie väsinud peadel on ilmselt küllaltki keeruline kuulata, aga ma raadiohäälena siiski üritan selle teile ette lugeda: "Tolliterritooriumile sissesõidul on mootorsõiduki standardses kütusepaagis või erikonteineri standardses kütusepaagis, kaasa arvatud veemootorsõiduki standardses kulutankis ja -paagis olev, samas mootorsõidukis tarbitav ning sõiduki sihtkohta jõudmiseks vajalik kütus aktsiisivaba." Ehk maakeeli öeldes ei hakka me jälle mingit litraaži kehtestama ega tollipulgaga mõõtma, milline on täpselt see litraaž, vaid, nagu kolleeg Šehovtsov juba rääkis, standardne paak on meile piisav argument. Komisjon otsustas saata selle eelnõu esimesele lugemisele ja esimese lugemise lõpetada. Rahanduskomisjon teeb ettepaneku määrata muudatusettepanekute esitamise tähtajaks homse päeva ehk 5. juuni, kell 10. Otsus langetati komisjonis konsensusega. Aitäh!

13:00 Aseesimees T. Savi

Suur tänu, Raivo Järvi! Kas kolleegidel on küsimusi? Ei ole. Kas avame läbirääkimised? Kas keegi soovib fraktsiooni nimel sõna võtta? Ei. Läbirääkimisi ei avata. Tulenevalt rahanduskomisjoni ettepanekust määran eelnõu 37 kohta muudatusettepanekute esitamise tähtajaks homse päeva, 5. juuni, kell 10 hommikul. Lugupeetud kolleegid, meie istung on lõppenud. Täna teid kõiki osalemast ja näeme homme kell 10! Istungi lõpp kell 20.08.